

Az Igazlelvök Könyvtára.

1. könyvtár.

20

A

letkörfeljo

Madach

lirai költészet

Irta.

Both Anny

Both Anny

regény. tanár.

A Madach Társaság

felügyeleti bizottság

felügyeleti nyelvi munkák.

Budapest 1923. apr. 17.

(+)

Kiadja a Magyar Hírlap

Munkácsai utca

Kiadása

Budapest, 1920. III. 11.

~~Magyar Hírlap~~

Márai Grosschuid Károlyné,
mítellett Alroyovai és Kelescsényi

Madách Alice

urhölgy Orasságának,
a nemességű koulányának,
mely Tisztelése jelenül
kijelölje munkáját
"a Szerep".

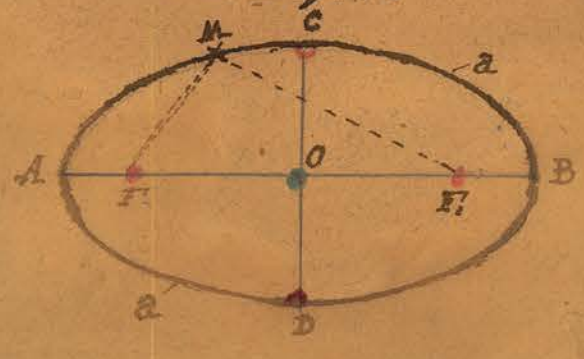
I. reis.

Meghata'rová'sok.

1. fejezet.

A létkörfejtő fogalma.

A létkörfejtő fogalma lész a körfejtő meghatározásának segítésé-
vel juttatunk el. A körfejtő pedig
a rajzoló geometriának egyik idoma
meghatározásai exen tulajdonság-
ban találjuk is meg jól, hogy a
körfejtő, vagy más néven, az el-
lipszis ama zárt görbe vonal,
melynek minden pontja összköt-
ve két állandó ponttal olyan
két távolságot molygattat, melyek-
nek összege állandóan egyenlő
"Lössé". - Vagy más meghatározás-
ban, az ellipszis egy görbe vonal,
melyben az egyes pontok vére-
sugarainak (radiuservektorok-
nak) az összege a nagy tengely-
vel egyenlő". - A körfejtő alakja,
vagy meghatározás részleken tar-
tomak a gyújtópontok, más né-
ven a fókuszok, az az ellipszis
középpontja, melynek egy egyenlő
az egy nevezet nagy tengelyen
fokuszok. A két fókuszok a
középponttól való távolsága
egyenlő. A középponton keresztül
halad az ellipszis kis tengelye
az az elöbbit derékszög alatt mutat.
A két tengely végpontjait a kör-
fejtő érintőpontjainak nevezrük.
Végül az zárt görbevonat az ellip-
sis kerületét alkotja, mely ö-
narányba visszatérő szabályos,
zárt görbe vonal. Mielőtt
alkotó részletek pedig a következő
ábra tünteti fel:

És az ábrában

AB = nagy tengely; F_1, F_2 = fókuszok
CD = kis tengely; O = középpont
MF és MF₁ = a vezető sugarak és
a) = a körfejtő (ellipszis) kerülete.

És az egyenlő kis geometria
alakos aronban nemcsak a
planimetriai konstrukcióknak
néhány segítő legvonzóbb ido-
ma, hanem csodálatos vonások-
ra is, amelyek fel magától az élet-
hez is, amennyiben az élet jelene-
gei ugyanazon formában ala-
kulnak ki és barmily változatos,
látványos összefüggésben képle-
tesen tüntetnek is fel az ember-
életnek fordulatai, a jelenségek-
ben mindig a körfejtő szabá-
lyos viszonyait is tüntetjük
fel. És ekkor nem véletlen
egyebet tanulunk, csak azt, hogy a
fenn ismertetett geometria idom
alkalmazása a megfelelő alap-
fogalmak helyettesítésével és
mindjárt bepillantástunk az
élet létezésébe a magasabb fogalom
tudni az élet arányainak
törvényszerűségeit.

Amennyiben tehát a megfelelő
fogalmakkal ellátott körfejtő
az élet arányainak összefüggé-
seit követheti, amennyiben joggal
élet, vagy röviden lét-körfejtő-
nek mondható. Ennek elvete-
lét, az életet leírásait, barmily-
ségeit „A lét-körfejtője” című
és a Szalay-Dr. Madarai-Dr.
szerkesztésű munkájában
megjelenik. Az alábbiakban pedig
röviden vázolni fogom az élet-
lét-jelenségeit oly sorjában
elő, amint az Madarai-Dr.
szerkesztésében, a leírás
és kiváncsán látni.

2. fejelet.

A lét meghatározása.

Sebeny dolgotatunk kerületben a világegyetem lényei közül csak az ember létevel foglalkozunk; minden más lények vizsgálata tanulmányunk kerületén kívül esik. Az emberrel pedig, mint létezővel, vagyis az emberrel kétféle külföldi filozófiai iskolák foglalkoztak már s mind egyik megkísérelte a lét defini-
cióját adni, azáltal aronban, hogy azt teljes és teljes bizonyossággal megjelölje volna, hogy létezik-e, hogy a lét lényegét és okait megismeri s a módjait megjelölje, mint azokat, az anyagot, a szellemet, a deitjeit, vagy a fejt. Voltaképpen ez a hibánk is foglalkozásunk nem is olyan lényeges baj, mert ha a természettel szemben a rítokokat, elrejtése firtokos névvel elölj aronban az a létnek mondani, hogy ezen meghatározásokról nincs is szó. Ségünk, máskülönben pedig egy-
esik dolgotatunk az illető fogalmakkal. A villanóajól pl. hibátlanul vizsgálattunka azt-
hatjuk, a természettel sok más erővel együttben, azáltal hogy is-
merjük lényegét és módjait.

Az a tudás tehát önmagunka lényegét s a megjelölését, létezését s a földi létben nem-
csak bámulatos dolgotat, hajt-
latunk végre, sőt a tudományok
működését végeztük az önmagunk
kévalóságának számára is.

A létet tehát egyszerűen el kell
ismernünk, mint fejt. A lét
kutatásai aronban már hasas-
körünkben s a módjaitban
az aronban teljes mértékben
megfejtés, tanulmányunk és
kutatásunk végett vizsgálattunka

állítani. Az élet meggyőzővá-
lásainak egyik legáltalánosabb
jege a morgás, mert miis az
ember életének egyetlen egy vonat-
kozására van, mely ezt nélkülöz-
hetni, éppen azért egyes bölcselők
maga az élet is a morgással
azonosítanak s így határozzák meg
arról, hogy az élet morgás? -

Analízis primár jelensége az
életnek a morgás, olykoros öme-
függésben van vele, hogy a lel meg-
munkál a morgás, ott megmunkál
látja maga az élet is, ezért
nem érde, ha az élet is a morgás
a legtöbb ember felfogásában
egy és ugyanazon dolagnak tűnik
fel.

Nem nehéz azonban belátni,
hogy az élet is morgás mielőtt le-
het lényegtelenül egy és ugyanaz a
fogalom, anélkül hogy a morgás ere-
dekoris, már pedig a cselekedet
stheleimül feltételek valami ere-
dekoris alanyt is így a cselekedet alany-
nak is a cselekedésnek tárgyának
aromásaja tiszta lehetséges.

De hogyan el ez alkalommal
miis meddő miniat a lét kéje-
gőnek kutatásai is eljeddjünk
arról arról a vitájos jelenséggel,
hogy a morgásnak, miis a lét elő-
hangja meggyőzőváulásai bizo-
nyos rendszere foglalkozik öme,
és ha sikerülmi fog nekünk a
rendszere, miisét kivesszen le-
másoknak a természet után,
akkor annál közelebb fogunk
jutni az élet helyes megértéséhez
és legelőnyösebb kitalálásához.

Maga a lét tehát egy meg nem
határozható lény s annak első-
rendű meggyőzőváulása a morgás
és csak így értelemszerűen fogadhat-
juk el azt a megfigyelést, hogy
az élet morgás.

3. fejezet.

A létmorgás iránya és minősége.

Mintholg telát az életet, általában
morgásnak tekintjük, meg kell határozzunk azt az irányt,
amelyben ez a morgás halad, to-
vábbá azokat az erőket, melyek a
létmorgásra kimutathatólag
döntő befolyást gyakorolnak.

A létmorgásnak mindannal este-
ben "irányfüggő", szakadatlannal vo-
natat kell feltüntetnie, mivel
az élet túlneműrei kezdettől a végig
egy nem szakított láncolatot alkot-
nak. Hogy pedig e mellett a vonalnak
horra-nisgy szabályos vonalnak is
kell lennie, következővel azokkal,
hogy az élet során döntő befolyást
éreztesse és megfontoláson kivül
bizonyos körülményeknek ködös-
nek. Az a vonal tehát, melyet a
létmorgásainak menetei alakítanak
ábrázolnak; semmiestre sem teljes
szigorú, vagy élett-cakos, élettörő,
kerenerülten, szabálytalan vonal
már csak azért sem, mert az élet
jelenségei lassú, fokozatos kifej-
lődésnek eredményei gyanús je-
lentkeznek.

Amint a létmorgásainak vo-
nata nem lehet pontosan eggyes
merek vonal sem, mert az em-
ber képtelen kitűzött céljai felé
biztos és feltűtlen következősej-
gel haladni, hiszen námtalan
előre nem látott és nem is sejtendő
körülmény feltűnése mindig
már mélyebb akta terelni éle-
tünk folyását. Akért mondja nagy
kölésen a latin költőnk: *Scilicet
pientis est mutare consilium
in melius!!*

És ez után nem marad más
választás, mint azt elfogadnunk,
hogy létünk morgásainak irányát
csak a görbe vonal tüntetheti

fel leghívebben is pedig a
szatályos céri görbe vonal, mit
egyébek is igazol az a fénykörvonal
is, hogy az ember rossz nyakardon
végzetten van el, mint a minő
Kérdések föl faksz. Erre is mondja
az Egyszerű exekel a Konyoly, amlétek.
Léta maokat, az embernek evéntek
a Monumento homo, quia pulvis es
et in pulverem revertetur? -

Ilyen szatályos céri görbe vonal
aromban csak kétféle létezik: a. m.
a Kör és az ellipszis. Erre is halljuk
gyakran amlétek a „családi Kö-
völ”, „ifjúági Körök”, „Zene kört” -
„Önképrök”, „Társas Körök” stb. a
„ar irók, rönök, költök beérje-
föt ny tünia el”, mintha az élet
maga is ilyen kör volna, melyben
az embernek egyetlen egy körpont,
Körül proporzionálnak, minőnk
pl. az Isten, vagy a Laca, vagy az
Örök stb. fogalmai.

Erre a feltétel aromban megdől:
az a laparalati lény, hogy életünk
mozgásait nem vonathatjuk.
Juk mind is kivétel nélkül ^{csak} egy
pontos, hanem hogy ezekről
leljünk el a mólui tudjunk,
kétféle irányító fogalom fel-
vétele nélkül. Ennek faja
az emberi létmozgások iraija
csak az ellipszis, vagy körpontos os-
malat követési.

Erre vonatkozólag idekem az
egyik hírlapiró mondásait: „A fejle-
dés omala nem olyan, mely előre
kirajzolható, hanem hullámok, sőt
vissza-vissza téré.”) Ekkor léte-
juk, hogy az ember öntönkerüen
vonalhoz hasonlítja a létmozgá-
sokat; továbbá, hogy ez idejében
még minem is hírtán a kultúra-
Léta aron létmozgásai vonalak,
melyek hullámossá is utaznak
Személyében vissza térnek a lat-
Szavak.

Szociális Nevelés újság 1922. aug. 10. szám
v. 1. évfolyam.

A mozgások minőségére vonat.
Közéig pedig csak azt jegeztük
meg, hogy a mozgások gyakran
háladásnak nevezetnek, s így
tünnek fel az értelemben, mint
a soha vissza nem térő vonalak.
De minél közelebb vauk a moz-
gások az efféle minőség, vissza térés
annál nehezebbé válik, sőt minél
hátrólatt es mer a nemtelől, annál
nehezebb a vissza térés meg-
állapítása. A világtörténelem
meg az ilyen szabadságba vezető
mozgásokról, személynékről is bebi-
toroztunk, hogy a történelem meg-
ismétlése önmagát, immel a kör-
smerre mondás: "Nihil novi sub
sole".

Keu levedinnek tehát, ha az állit-
juk, hogy a lélmozgások minőség
határozóan olyanok, melyek
az ellipszis saját levezetése körüli
mozgásokhoz hasonlók, s olyanok
is, amelyek az ellipszis körül
fekvő körponti körüli mozgások-
hoz is megközelítenek.

Amennyiben kitűnő szemlélet körül
fektük a lélmozgások sokféleségének
vonalait is meghatározni, s a leg-
megelőzőbb állapotok aron mo-
gató erők feltűnésével, melyek
az efféle lélmozgásokat olyatüke-
pelt befolyásolják, hogy azokból az
emberi élet eslekezősége önmá-
gátal visszavertő szabályos, zárt görbe
vonala, az efféle létkörfejtő ala-
kul ki.

4. fejezet.

A létmozgások mozgató erői.

Ha az előbbi fejezet alapján elfogadjuk azt a tételt, hogy az emberiség fejlődésének menete a ellipszis, parabola, zárt görbe vonalakat tartalmaz, így tehát önként követhetők, hogy a zene létkörfejtőnek három asztalópontja van és pedig a két gyújtópont és a középpont. Ezen pontokban pedig olyan fogalmaknak kell helyet adnunk, melyek szűres és mélyebb körök stílárdoznak, változó kálkánoknak, fűmnek fel, vagyis olyanoknak, hogy ekkor végre a zene való irányító hatás alkalmi köztigau kivül s minden vitais felül álljanak. Ezenek a fogalmaknak azonban önmagukban az álló utlagos vitaisokajai kell hordozniuk, vagyis minden időben is minden körben érvényességük kell lenniök.

Honnan fontolgatás, elvárások utján képződésünk arra, hogy ilyen fix-tunúságú fogalom csak három létezik, u. m. a teremelés, a mozgás s a védekezés fogalma. Minnek az ember életének egyedül pillanatát sem, melynek bármely is e tényezőket kitértelment nem mutatva, vagy figyelmen kívül hagyhatná. Ezen fogalomnak körül a teremelés magában foglalja a lét eredését, vagy okát, a zene pedig az élet célját, vagy más szóval rendeltetését, míg a harmadik közt helyet foglal a védekezés ténykedésé, mely úgy a teremelés, minthet mozgás eredményei felől önként van kivatva.

Ezenek kapván közzé megállapíthatjuk e három fogalomnak a létkörfejtő vonalában való elhelyezkedését is, melyek ekkor az emberiségnek gyakorlati kérdésnyitő arajókat tartalmazóba nem kevés, így azokat bizonyára a létkörfejtő gyújtó-

fontjaiba kell elhelyezni és
pedig a mennyiben a terület az
eredetel képviselet, a város pedig
a végül, ezután az előbbi az
elő, a város pedig a városok
közös helyeendő el, és így a ve-
dekesítés legalhatóságát helyül
a köztársaság jelölhetjük Ri-
mál is minál, mert a védekezés
vessze nem annyira kezdendő
iniciáló tevékenység, hanem az
iniciáló létfontosságú szerepet van
kivételre.

A terület és város fogalma
azért is helyesnek a gyűjtőpon-
ta, mert bizonyos minél nagyobb
hatnak azokat tevékenységre, melyek
költség a teljes erő felkötése mo-
gástaként a legkisebb feltétel mellett
vessze, minnek végre kifizetése ké-
pessé lesz.

Eltekintve a hármasság fogalom
egyéb tulajdonságaitól csak arra
mutatunk meg rá, hogy jelölés
tekintetében éppen rangban
vagyis létező és létfontosságú
kültör-kültör és hármasság
ben egyaránt. És jöttek önálló
szerepre van mindannyian, min-
de az emberiség, minde, tett,
melyben mindháromnak együttes
hatása kimutatású nem volna.

Azon belül egyaránt fogva
pedig, melyen a három dualizmus
egyaránt közt van kapcsolat,
leghelyesebb csak így mutat-
hatjuk fel a városok, ha
egy tengelyre helyezzük őket és pedig
a körfejtő nagy tengelyre.

Ezen hármasság elhelyezésében ke-
llet a terület (I); a város (II) és
a védekezés (V) hármasság fogalma a
leghelyesebb fogalom, gerincét
szerep egyaránt minden eset-
ben principiumát nyújtja, azért
ez az alapvető három a há-
rmasság dualizmusával jelöljük.

A létkörfejto' tengelyrendszere.

A létkörfejto' nagy tengelye bizonyos meghatározott módon ömve kapcsoltok a kis tengellyel a tengelyrendszere, horra létre. A tengelyek ezen viszonylata a geometriai körfejto'ben vitázgosan kövonalonra vannak az a viszony a létkörfejto'jében sem nevezhetek változókat. A kis tengely végpontjainak megjelölésénél mintén oly fogalmakat kell felvennünk, melyeknek szerepe a létkörfejto'nek ellipszis szerűvé való tételében mintén minden körögekre kívül megállapítható:

Mint az ellipszis szemléltetéséből láthatjuk, a kis tengely erőssége egyenlő a kerület, kiterjedésének végpontjait kövontok fel; ezért a létkörfejto'nél is e erősségre csak olyan fogalmak kerülnének, melyekből a létkörfejto' új terjedésnek. Igyen fogalmak pedig nyitva csak a melléklet az anyag fogalmait jelentenek, mert mindeket, mint köröket, melyek két meghatározott rész bármelyik rész kövontok közötti magának nem fogalmak. Ezek a fogalmak mozgásainak kiterjedésének végtelenségig határai maguk meg a kerület, egymal szembe fordított egyenlőségű fogalmainak is lehetnek tehát kivétel, ha feltesszük, hogy a létkörfejto'je saját tengelye körül mozogásban is van.

A létkörfejto' alkotójának aural inkább kell felvennünk a kis tengelyt a saját elhelyezkedés ellenséges fogalmakkal együtt, mert a fogalmak, vagyis a kerület és az erősség ideái mozgásban vége meg nem határozottan meg a létkörfejto' terjedésénél vagyis az emberi szemmel látható tárgyat.

Élyen fructuosa csak a nemem és
Elyen fogalmak által mutatva, mely
az arkon túl levő dolgokat, vi-
szonyokat nem tudja nyomon követi-
ni az emberi értelem.

A kis tiszta helyre igen plakti-
kusan vannak elhelyezve a viszonyok,
melyben az elemi fogalmak
a hatmas duokkal állnak; ami
Képe mi: a kis tiszta a nagy tisz-
ta közepesben derékhoz alig
mennyi is egymás a tiszta fele-
zik; aronképen az elemi fogal-
mak a hatmas duok által in-
augurált moziakara magontó-
lag hatnak az értelembe, hogy min-
den test egyedül arányban akar
nemem és alyazi járulékosban
kiszámolni s ha minis meg vele-
vencinában ez a helyes arány, lé-
tünk körfejtője totulárokak fog
Hévedni, arak nem sűrűn el a
vairt aradme'nyek. Azért bátran
állíthatjuk, hogy a léi körfejtője nem
csak képletesen tün' leti fel magis
a léit s nem utópia hatóulat,
hanem komoly valóraj, mert be-
rinte helyekednek el az élet je-
lentőségi nem ugyan a fizikai
életben is piakti értelembe, ha-
nem aron fogalmi csoportosítá-
saiikban.

Feltűnő jelenség továbbá az is,
Loy ösmes fogalmaknak ebbe a két
kategóriába tartoznak fel, ha
jelentős szerepműtét tartunk,
amennyiben néhány hatmas
fogalom kivül, a többiek nagy
szerepe a páros, jobban mondva
elemi fogalmak végletekbe csoportosul-
nak s csak jelentőséjükben tün-
tetnek fel eltérésekkel. Mintha a
hatmas elemek a vezér fogalma-
kat képviselnék, a páros ideák
pedig a közkatonák mezejére
vállalkoznának. Ez az öfélé
fogalom az egymás magának
is ösmes magának mind az egy-
nek irányonmái s csak ezeknek

szövetési arányából állanak
elő az élet külső beindulásának
vejtelen változásai. Ezek közül a
létkörfejtő, a köveskerő ábrában
műtethetjük fel:

- T = a területi fókusz
- Sz = a terület " "
- V = a védelem, a létkörfejtő központi pontja.
- Se = a szemmi, létki fogalmak határa
- Ag = az anyag; testi, érzéki fogalmak határa.
- AB = a létkörfejtő nagy tengelye vagyis a hatmas fogalmak lényegbeli meghatározása, melynek egyenlőnek kell lennie minden háson térnyerőmél.
- $SzAg$ = a létkörfejtő kis tengelye vagyis az elemi és fogalmak sorának egyenese.
- M = eslekvéseinknek egy-egy részlete, vagyis az öndülő munkák, tettek; ezeknek mindegyike önműködésben van együtt a T , márisint a Sz fókuszával a ~~terület~~ két vértől sugarak egyenlőségével.
- a = a létkörfejtő kerülete, vagyis eslekvéseink által elért eredmények őssége, márisóval az emberipályafutás képessége.

És a kerület feltüntetési egyenlet az is, hogy magában a fókuszokba nem juthatunk el soha, vagyis nem lehet is nem létezésük az életnek egy pillanata sem, mielőtt az ember az mondhatnánk magától, hogy végleg megnyugodhat, mert folyton újabb és újabb célok dűnnak fel a területi és területi, márisóval a területi és területi gyűjtőpontjait folyton látja az ember szelkűl, hogy megfoghatnia elérhesse; birtokai is azokat.

Vírusjelenségek.

Minthogy eddigiekben is kitűnt,
a létkörfolyó "alkaló" stencii a "hár-
mas duok" és az "ellenes" stencii-
fogalmak vagy páros duok. Ezen
meghatározó fogalmak dróbban nem
nincsenek változtathatóságok, nem
a több részint "módszer" stencii, ha-
nem egymással függő, egymás befo-
lyása alatt álló részek és bizonyos
gravitációs törvények szerint mű-
ködő elemeizei az élő szervezetek
és így az életnek, mint mozgalmak
hatékony tényezői. Ezen elemekkel
pedig az a vírus öni belijök, mely-
ben egymás között állanak. Ezt ére-
kelteti az a jelenség, hogy mi is ma-
gató erők nevezik mozgó alanya-
kat feltételeznek, hanem puma-
gokban is is egy elemükben
is leírják: fogalmak, eseten-
véskéig és anyagokhoz hasonlóan
határoknak is ezáltal mozgá-
sokat, folyton megújuló, öni ö-
tudatos, célirányos változások
ideknek élő.

Faj pl. a szervezetek fokozottan
három fokozatos kiöltözésükkel
meg, a szervezetek az az anyag
a leírják és az elemek kapcsolatá-
ra vonatkozik. Az anyag viszonyai
a szervezet, a leírják leírásai
a szervezet, a generáció és az elemek
kapcsolata a tulajdonképpen te-
retek. Ha a szervezet mint gene-
ráció jelentkezik, akkor ez a leve-
lésükkel két elemes faktor fel-
látalak t. i. a férfi és a nő, két-
nek ez az "örökös" erők az élet
élet megjelenésétől kezdve a
maga elemükben működik
az idők végéig. És a szervezet-
nek ez a tünetek között meg leg-
jobbán a költők ^{és a páros} fajtájuk és ez
mások költői vénaik minden
jegykezdésével körülbajongani.

A merész határozások párosán.
Ez feltételek és pedig a wevő és
elődöt is bár prózái megjelene-
sében nem is latinok versenye-
sének lemmi a generational, meg-
ott settenkedik rajta, nagy leplekoe
a költő lausjának hűvös költő,
amint ezt Madach lírája is ott
mámos idejével alkalmunka
bőven bizonyítani. A vélekedés
nyilvános nainutalau költőül
megjelenésé kelki tevékenység és
is oly erős hangon nyilatkozik
meg nálunk, mint a neuvés te-
lemtől kezdve. Lételülévében pedig
szintén kétszáz évvel ezelőtti
amint az előtti két duc, arról a
kültönbözéssel, hogy a recepták itt
máris másként jelennek meg a
szintén és pedig az egyik a tá-
madó, amásik a védekező jel.

És ha az egymásmásként megjelölő
szavak, fogalmak, neműk, és
kények helyekéig nembekezdésnek
a kében, időben vagy a létkör-
fektében: csak akkor indokolt
meg a folyamlat, mely magán az
élet helyejei között.

A vitányjelenségeknek máris csak
ezen bevezet és merő ismétlését is
kivételül azoknak megjelölésé
fontosságát, lausjára, hogy azokat
az élet conditio sine qua non-ja-
nak kell tekinteniük. Meggyő-
zőbbéink továbbá arról is, hogy
amint a létkörfejtőnek az élet-
műnek kell egymásközött a létes
vitányba lépniük, hanem az
egyik létkörfejtőjén kívül létesé
nainutalau máris lény létkörfejtő-
jének is, mitől vitány arra kell
következtenünk, hogy az egyik,
amint legkisebb rendű körfejtő
képviseletje, több máris egyik al-
koto részeit képeri; és ezen egy-
gek máris mind anyagot ad
dűk az egyik egyenlő létkörfejtő-
jének.

15
Mint az aronban ezen magasság
későbbi epejék is, misel a lének
fényes; a körfejtő vonalának
irányában mozognak, magától
érintkezve ezek sem vonhatók ki
a létkörfejtők általános törvényei
alól. Így keletkeznek a pár, a szá-
lád, a neurették, a lócs, a fajta,
vagy neurették létkörfejtői, melyek
alakja névbe hasonlítanak másai
az epe létkörfejtőjének s ettől
csak elvölődő; fokozódó dimen-
ziókban különböznek. Ezek
közül az epe, a pár, a szálad s a
neurették epekkörei vannak kü-
lönösen képviselve a költözésnél,
így Madárcsalád is, míg a neurett-
ék, s a törzsek létkörfejtői feltü-
nőse mellett vannak, holott
ezek a mellővés bőségesileg sem-
mivel sem indokolható.

Így ha tekintetbe vesszük a „non
datur datur in natura” elvét,
akkor azt kell megállapítanunk,
hogy tulajdonképpen a neurették
magától is csak ezen kövési-
tő epejéknek kerentül vereskes
ak ut. Így miszként úgy is formu-
lálatlanul érte az igazságot, hogy nem
is tökéletes az a neurették, melynek
ezen kövbenes epejési műve-
nek a maguk hatványaira emel-
ve.

7. fejezet.

A megdicsőítés.

A létkörfejti nemléte meggyőző
munkát arról is, hogy miként egy-
reiről a fokozatok nembehelyezkedé-
séből új mozgások indulnak meg,
arónképen ezen mozgásokból kife-
lyőlag az ellentétes, vagy páros csi-
erek követik is állandó kiesszűlítő-
dési folyamat, létezik is ez a folya-
mat az emelkedés, gondolatoknak,
kivánságoknak s valóban együtt a rea-
litásoknak is az ellentétes emelkedés
követi való folytonos vándorlásában,
ide-oda való mozgásában áll. Tan-
tásait bizonyos létmozgás, mely a fő-
tevely irányában - és van egy másik,
mely a kis tevely irányában zajlik
le és a költői mozgásnak a teremté-
sére ellentétes egymástól.

Vonatkortatra e tétel a legáltalá-
nosabb fogalomakra t. i. a nemem és
anyag fogalmaira, az kell mon-
danunk, hogy a nemem anyagá'
s az anyag nememem lémi vágyik,
törekvik és így jön létre a kis tevely
irányában jelzett létmozgás. Később
követ mindent ellentett fogalom, mind-
den páros emés a maga ellentéteba-
távai lémi törekvik. Igarolja ezt
a jelzést az a hűnemem, hogy
minden gondolat, csak csak any-
agiban s akkor továbbitható, hanem
amennyiben s amikor az érekeltség
formában jelutkerik, továbbá
hogy az anyag kultúra idővel skö-
vetkesesen a nemem kultúráján
valik is vitont; és hogy nemcsak
az éppen létkörfejtiében, hanem
a korszakalom létkörfejtiében is
ilyen ellentétes fogalom minden
időben együtt jelutkernek, főként
pedig hogy folytatás utat is ese-
relnek.

Claxis ilyen értelemben beval-

ketünk a lelkünk elmagyarázása - 17
dairól, valamint a tömeges
lelkésítéséről, végelmenében az
Ige megvilágításáról is a lelkünk fel-
támadásáról, s megvilágításáról.
Ettől a nézőpontból érthető
csak meg az embernek egy lelki,
s tulvilági életében való hite, nem-
különben a kiváló vallásos emberek
heroikus elhatározásai, kik meggyő-
ződésük érdekében a legnagyobb me-
vedéseknek is képtelenek magukat alá-
vetni.

Igy fejlődhet az ember is e kettő
irányban, mikor t. i. vagy az anyá-
járól teret lép s ez irányban
eljuthat az elaljasodás legvégig há-
dimmáig, midőn minden emberi er-
őiből kiveszköve az állatiasságáig
süllyedhet. Vagy pedig az anyagi élet-
szekciót való teljes abnegatio révén
bejuthat a kirka lelki élet nyugodt
állapotába s így a létköznapi em-
beret fölé emelkedhetik. Ez a kettős
választás áll az ember rendelkezé-
sére. A nagyra, hit, dicsőség, keta-
lom, tudomány, művészet, s kettős
nemzet ideák csak jelleköveit au-
nak az unak, mely az igazi meg-
dicsőülési keret. S annál erővel
vonnak az emberi élet a védi-
tő mélyre, a süllyedni, az élet ör-
vényei, ép oly ellenállhatatlannal
vágynak a lélek a magánjok-
ba s ez a lelki túlneműny miután
gyakran megillati a nagy költők
neműit s elövessevel szugit a nagy-
dicsőülés felmúló, birtató leheto-
ségeit, mint az Madách lírájában
s lapasatni fogjuk.

Ha tehát feltételezzük s meggyő-
ződünk, hogy a nagy leghy irány-
ban fogó mozgás állhat elő, ak-
kor a létközéjei kis leghyju
elhekerkedő páros olcsók e fogó
mozgás egyenlítő fogalmait
nehézre kell hogy káprétek, avon
mivel egyenlítő fogalmaknak is
moverhük.

Egész vonatkozások.

Eddig kifejtett elméletünk helyes-
ségéről meggyőző minket kedélyvi-
lágnaknak sajátos hullámzásai,
mellyek törvényességére világot
vet a létkörfejtő magfíjjelére. Hogy
ha u. i. igyekvünk életünket a lét-
körfejtő értelmeben berendereni s
kellő súlyt helyesünk a termelés, ter-
zés, növekedés olytán való működé-
sére, hogy azok az elcsúszásos események
arányában lassanak; akkor meg elő-
gondolat nemelhetjük ellőtől nap-
jaink emelkedés az elert eredmények,
kellamerek, örömeit korok, boldogok
napjaink, midőn létünk folyása a
létkörfejtő követelményeinek meg-
felelésen halad, vagyis midőn a lét-
körfejtő tökéletes ellipszis alakjában
dumában írjuk magunkal; el-
lemben bant, lehangol, elvonorít,
késéjbejű, bennünk az a tudat,
ha a létkörfejtő tiszta ábrája nem
tud gondolatvilágunkban kiakad-
ni, vagy épen vévendőbe jett. Ere-
vint a létkörfejtő alakja most
önfejűgésben van a hangulat
kedélyváltoraként.

Tör mitől, maga a terméssel,
a tör is kegyesen nyordog le máské,
ha késeiunkben törekvünk a lét-
körfejtő ideálját megvalósítani
ellenben kegyesemül vjűt, ha a
létkörfejtő követelményeit tudva
vagy öntudatlanul magfíjjűk
s azokak fíjjelmen kívül mere-
keljük haszni. A létkörfejtő elvű-
lete eren nemint a terméssel tör-
vényeinek magfíjjelvényi alapmük
amennyiben az a láthatatlan
magfíjjűvűvűső kigora sauntik-
kal lána el; emel fogva ne csak
jűg tekintünk azt, mint a lét-
magyarakat művűit, hanem
amint alkalmas mértékessinóth
a jűvű életberenderéren tekint-
késben.

Epen erés az is bátran állit. -19-
hatjunk, hogy a létkörzést gondol-
kodásunknak, s az emberiség
világának egyetemes és általános
kérdése s így minden embernek
gondolkodása esakis ezen körök
keresni belül mozgathat s legyen
bár költő, politikus, bölcselet, mű-
vész, vagy közigazgatás és theológus
valaki, annak méltóan tül nem
kelandorhat el seusi sem.

Mindenekelőtt megkérdezzük a
nagy költőnek, maddárvan lírájác
ilyen szempontokból megvilágo-
sítani, tulajdonképpen mi a
lényege, mint az ő költés-
sége virágaitól keresztmetsze-
teket készítettünk, hogy kritikai
mikroszkóppal keressük vizsgáljuk
a költő-filozóf életfelfogását és
létkérdéseit s látni fogjuk, hogy
annyi eszébe jutott népszerűen
demonstrálni ki nála is a lé-
tkörzést elvételeknek körvonalai.
Építkezésében ő maga is határ-
talanul a költészetnek megújító költés-
munkáját az olvasónak, minden
egy fajta lírai versének költés:

„Oh háj gyönyörű lenne mindannak dalom
Saját hirtől arra, kit megújítok.
Kérne irigyen a tömeg, az adalóru
A fényt, mit költő válságosja lel.

„Csak én tudjak, kitar dalom ^{szavak}
Mitt tül a költő, mely gyönyörű terem,
Csak én éreznék-míg reny dalom jége
Körülötökökökönkellemem.

„Fényes minden dalában
megvan a gyönyör, melyet vel-
lünk semmi sok szenvedés közt,
de bármelyiket is vessük fősze-
lemben, mindazok, a létkör-
zést költője lakarja s csak
azban nővéltek meg annak
szíve, füge, ragyogása.

II. rész.

Bizonyítások.

A lét származtatása.

Madách lírai költészetének
 minden fejezete, minden dala az
 életnek, ennek a nagy titoknakról s
 arról lehet mondani, hogy még a költés-
 zet varázsát is felalázza az élet a
 költés, hogy a kifejezőképesség
 nem egy-egy rejtélybe pillanthatónak.
 Éppen ez az oka annak, hogy még a lí-
 ra költészetében is a költőt elnyom-
 ja a filozóf; s ha a ballada dráma-
 dalban elbeszélve, még madách líra-
 ja bizonyára költséket vesztett el-
 datolva. Az élet problémája egy-
 net mint végtelenségig megoldatlan
 dos. Képelem az a világa felett, más-
 kor mint sötét felhő borítja kedély-
 világnak Monier láthatóság s így
 az élet reflexiói hol örömet, hol bán-
 natot fakasztanak lelkünkben.
 Aki a bánatos hangulat mellett
 fülhaladja vidámságnak per-
 seit s még igényes is nehezen
 tudja leplezni szívetét mindezek
 mely térszerkezet. S midőn mások
 nyugodni térnek, ő még éjtökön-
 kiint sem nyugodhat:

„... Lelkem nyugalmat meg itt sem
 találhat” 1)

mint, mint más keljűt mondja:

„Éltem vad itt, mely ritkán van vi-
 rághoz” 1)

Meganny a hang sokszor is meglepő-
 dik mála, mint „Élveink”-ben, hol
 egész éjén át gondolkodik a lét
 végtelenségéről s csak akkor
 tér nyugodni mindenek elfeledve,
 midőn teljes kimerültségben az
 álom kint éri mákosan lenyom-
 ja szempilláit 2)

Et simbar tomor giungosau ka -
cagja az életet s kicserinymerünek,
Lassontalamak jelti arh, melyben
"döre minden kiüddés" 1): megseu
bit annak bitokratos varassa alól
abadulni, hanem igy nyilatkozik:

"A forum, melyen már csak bajtörny leug
Sa sél felejtett kónokokéu jár,

Nagy dolgok vinkelyje alakulót
Annak, ki érer, gondolkodni tud "...
S igy lép belé, mint rejteljes keletébe.

Hogy pedig még kirajánau is ily
konalgou foglalkozik az élettel, on-
nét van, hogy e nagy rejtelj fontossa-
gától melyen is van kátou, mind
ert teljeseu kifejezi ezen feltöhatára:

"Hejk ilyen az élet, táu minc seuki
Mindnyajok köst, ki lejed sejtene -
Ki e seue fölkelt, midon leugyodt
A város, amik napok nagy redone" 2)

Acéit még verelnei dalai is tele
varmek az életet köpült mely
gondolatsáival s ha ez a folytonos
bátorekedés talau art is ealauith
kirajának esztétikai neupont-
bót, amik er tekesseu bötorekedez,
mert nagy midon sorabót feket
egy-egy esznet kiönni, melyekböl az
élet rendoneuett egysejert ábrájul
megpöhetjün.

Költönek az élet fordulatait, mind
impressiókat vette lautzára, avel-
kül, hogy ezek saját életének tör-
ténéseit akarta volna magy'ni,
ain ha ezek rendoneuett foglalkozik
a lelköfejtö eszdelatos ábrája
rajzolatok ki belölotk. Ennek böt-
oreketi kialakításánál is magy'
bötöl indoklenuk ki; mi'xük nagy
fogja fel e kérdést a költö' filozóf.

A lét pályájának kezdését és
végét frappánsan varolja fel vör-
nára, midon art mondja, hogy a
lét kezdésének s végének a jelt a
fokais, mely ébörpeneu a vör uránuak

1) E'jféli gondolatok 197. - 2) A kalai költ-
tése 202, 203. - 3) E'j' gond. 203. - 4) A
kalai költése 204.

vegyő lehetőséivel s jelente a
Könyvtárban a jót szembe néveléséi)
"Oh hiúsági, itt harman kezdete"
"voh e fokára; a halált is műletét
behát egy jay jelleműi s e két pont
között fogja le az ember élete.

És ebben az értelemben lényeg az,
hogy "a bölcső és koporsó egy" 2), a-
mennyiben az az élet kezdését, és a
befejezését jelenti; de egy pont csak
ny lehet e két véglet, ha ^{azok} egy önmű-
gába visszatérő görbe vonal beca-
rodását jelölik. Még ebben az
értelemben is megáll az a gondolat,
hogy ahol végződik az egyik élet, ott
kezdődik egy másik s így az élet
nemcsak önműgában szemléltető,
hanem mint egymástól fakadó
küzlemények végtelen láncolata.

De mielőtt az élet kezéjét meg-
látsárona, illetve a mozgásoknak
emberei jellegű kifejezésé, Madách is
az életnek általános, szabikus
vonásaitól indul ki, amikor a mű-
műve egyenesen fordítottan figyel-
miel a "Mjári este" bajos leírása
közben arra a fontos megfigye-
lésre jut, hogy a természet erejével
jelentőseben minden

..... egy rezgésbe oltad
"Kábuloa, mintha a föld nedve
Feltöltőd vohu minden ki fészaklat"

Az életnek, mint mozgásnak
szemlélete jelensége abban az
plasztikus képből is, mielőtt küszö-
gbe, sőt ~~szelődjél~~, "minis erőműködés"
mutatja be, ki egyenesen, egy hangu
életét az egyenesen, esendés, meg-
zodt, óraműszerű mozgásban éli
le s így jár egy aron jótán már
a másvik meivradékat voljiva
dolgozatosá kezdületébenül. 3)

Sarrul az éppen ki: szerű világra
csak miniatűr kidolgozásban

1) Élet és halál 96. - 2) U. o. 97.
3) Mjári este 64. - 4) Flóra érkészlet 88

Ketterit meg, nyauat ar - 24 -
életmozgás, tárgya élénk a nagy
műveltség grandiózus méretei-
vel. Ez toluairolja katáros katon-
latal, midőn meue, a termésket
gardag bajain mereng "1):

"Vadon rajong ar élet működése,
Életkődik is kürd a sokatúg
Éppmait törik hullámi... " 2)

Megfauoz, igy variálja e gondolatot:
"Tovább rohan mind..." 3)

amitthe esa filozof elődjét a
kőku Herakleitosét elismerve; ki az
igyeu igy fejerte ki magját. "Tár-
ta igy" vaggis mindent folyik, emi-
den állando, folytonos folyam-
lat van.

Megfauit meggyűlölködik a lévi-
kus is benne, midőn nemcsak
konstatálja az egyenl, avarar va-
lót, hanem azt költséste'nek is-
máncával is bevonja elképzel-
véu, hog

"Éltemek, aipmek kell e dalnok lemmi,
Melyet tanysjón ar halál ouroz
Hog a lét nek hullámi ráfigyelnek
És a vad nemzedék elaudaloz" 4)

Alább pedig igy fejerte ki magját
az életmozgásonkra céloroa:

"Mepnámái véjre mindent is piteu" 5)

Mert bitony nannak ar embore,
hannu mindent létezőre mére
ar élet ilyeu próbái mozgás, ilyeu
napnain. "Gyermekemnek" isz an-
lazhangu versében pedig azt mond-
ja az életről, hog

"Rekesz' örvény ar, melyen életnek
folg" 6)

Sőt ar örvényt a termésket h'inas
röngyével takarta el s igy öre
kiványa ar arlailauság örvény
ar élet boralmainak mezmor-
telése'vel tavarni.

1) Gyermekemnek 219. - 2) A halál költé-
sége 100. - 3) U. o. - 4) U. o. 200. - 5) U. o. 207.
6) Gyermekemnek 218.

25
Türe e nehány idejével is haza-
társai bizonyítja, hogy költőnk
nyílt öntudattal a mozgásból
sármányátja le az életet e moz-
gást a legközelebbi szynonymák-
kal változtatva, minők a szerep,
folyás, hullámvonal, örvény stb.

Es hogy mily értékes kiüres az eu-
bernek ez a szabad mozgás, azt csak
a fogásból látszik meg igazán:
„Most eitem már, oly fájo' gyönyörrel,
Hogy mit hangyárol a rabmadár"
Énekekkel lépem a szabadba
Menekül, ez kis fészkeim jár" 1)

A következő lépésben már köze-
lebbi vízre minnek a lét-levegőjeinek
következő megismerésének arxat, hogy
a létmozgásnak filozofiai szemlé-
letében bizonyos vonal irányát
kiszűri fel. Ez az irány meg nem
hasárolt, geometriaiilag meg nem
állapított vonal, de a maga bizonyos,
hogy nem egyenes. A létmozgásnak
vonalát n. i. az állalánvonal
hasonalt körök, tehát egy szabá-
lyos görbe vonalhoz hasonlítják pl.
ebben:

„Ez körökön köröz" ma hivat
Egyhangy, kőröngy köröknek" 2)
mikor a költőnapi, „ein elggöen
la'ggmely" emterek társaságából
szabadulni akar.

Az élet pályájának egyenest a
vonalát, irányát rajzolja meg
„Életünk korai" e. költőnk megébe
megjelölően azon a főbb jelek
pontokat, melyeknél e pályán más
más fordulatokkal van. Az élet-
lancsok, a művészi ifjú, a mű-
vészi férfi e a kőröngy aggathy
mozgásai töltik ki annál a
létnék terjedelmét, melynek ker-
detek a költő, végül pedig a
Köröngy fixitvora. E végletet

1) Fogyasztaból 183, 2) Egy öntudt meg-
lajából 243

76
e lethatárook egybeolvadását
az is feltűnővé teszi, hogy itt is - ott is
egyforma tehetetlenség nyomtatott. 1)
Ain ezek csak véjlesek. Se véjlesek
körös való hangkötődések után
„Az Életbölcsesség”-ben a világgal
való megközelítésre találunk arra,
hogy „a szenvedés közepesűen kalad-
júnak”, az horatiusi „aurea me-
diocritas” utján, s ez életünk
menetének szabályos, azaz zava-
rától ment irányát, haladást
biztosítani fogja. 2)

Itt új látást, mintha ellen-
mondásban Reverendus a filozóf, mi-
lőn az életet előbb költő, majd pe-
dig egyes vonalhoz hasonlítottak,
de ezen látás alapján ellenmondás
mint utasítást látunk fogjuk, a lét
szabályos, zart görbe vonalának tea-
gelyreud szerelők vezet el beünükkel.

Egy rövidke epigrammájában
már memest. „mencio” emléke-
désekre ad alkalmas példát, hogy
a „néprava” „istáköstör” hason-
lítja, mely feltűnően olykor s eszer-
nyer vinnatár. 3) Esmerint tehát
a lényosság nem szabályos kör,
hanem inkább az istonni pálya-
jához hasonló irányú folyamat,
mely a csillagpárok verint ellipszis
és nem kör.

De a sajátosságok ábrájú lényos-
ság, az a kútonni haladás melyen
vérszék költőnk fogalmait köze,
e haladás áramlatos vérszék és a-
dátja, bár egyelőre kezdete is vérszék
kejtély, oka is oly bizonytalan, amit
célja. Azért költőnk költőbeli
e nagy költőnk felkiáltás:

„Hajk' de mily életnek támasz most
Körülünk

Mintha a haladás újra kibredne nek...
... a lethatatlan sötétnek ... 4)

Ugyon mátkül repülnek-more, kormen, kormen

1) Életünk Korai 97. - 2) Életbölcsé-
ség 107. - 3) Néprava 252. - 4) Al-
földi marás 82.

away, máshol:

"Még hátré is előre!"

Már utixerés kéz,....

Egyet nem tudok még: merre ékező?")

Ebben a fekteltáskában együtt a meg-
nyitlathozik az élet céljának tisztán-
kerü kerésére, mi azonban az u.n.
tiszta és világításra csak septe-
sekben mosog, mert e célokra igazi
fényt csak a költői ihlet, a vallásos
hit világa vetkel:

"Nem is tudom az életnek zsongását
Hallotam-e.....?"

Csak az tudom, hogy olyan édes élmé-
nyekkel, hol mindezen él vele" 2)

Továbbiakban a létmozgás fo-
galma közelebbi megfigyeléseit
nyer az által, hogy abból a chaoticus
mozgásból kilep is a "küzdés" ne-
vel jelölhetik meg. Szó a harc,
melyet az élet érdekében meg kell
vívniuk, benne van már a gyermek
jáékaiában, melyeket igyekezni kell:

"Itt jöttek a gyermekbarátok,
Várcikák nekünk is, minálunk,
Majd ott volt a vár a harc előtti
S a tölves királyinak találtuk" 3)

Hogy a harc nemcsak éppen jóga, vagy
kötelezés, hanem a találatok épp
amennyi, miut maga az egész lét moz-
gás, kitűnik a haraktól:

"Itt nyugomak tovább a vár a vár
utózik....

Vérzetek mindvégig, mint a gladiátor
Élték az élet harcuknál nem volt
más" 4)

Hasonló nyitlathozások, ten, egyes ke-
lyesen is, melyből az az erős meggyő-
ződés domborodik ki, hogy az élet leg-
látványosabb jellegében küzdelem:

Itt "Küzdés az élet, nyugvás a találat" 5)

away: az élet
Pírreai önérdékü küzdésük

Hol lelkiünk csak botránykorra tal" 6)

1) Az eufhuziasta 256.- 2) Dalfornai 49.-
3) Kara érkész, kor 87.- 4) Gyfeli gondolatok 196.
5) Csak béke, béke 198.- 6) Thalál költészet 202

É költés, a hars végül magának
rendű fogalommai finomodik, mi-
dön a férfi érett öntudata bánt, ko-
moly "tett" jellestésik és a fogalom-
ban a létmozgás elnyeri leglis-
tásos értelmezését. Epen ismét az a
legmagyarabb rendű ember; férfi-
ni füstös köntöletre méltó elv-
mérésben a csodálatban részesül
a költő lírájában, minni az "Pál
őrségi sirjával" e. t. é. nos utban
látjuk:

"Te, ahinek tett volt egyen való
A nyugalom hatal, leend nekem" 1)

Vitrouk a esetekeiben, tetekben fagy-
békos népség minden megrésist
édesmet az "költői" ítéltéke elv
mudon is jellemei korának von-
lot emberét:

"Tavaszban dics, tetben neyiny társas
Ékeltet gyors, ékeltet körve jár" 2)

Felcségetek is az a legmagyarabb ki-
vánságra, hogy gyorsak és tették
emberévé nevelje:

"Ékeltet gyors, tetben neyiny társas
Ékeltet gyors, mint meret a nő,
Hogy majd egykor ő is lemmi tudjon
Hogy miként te, hogyha magra nő" 3)

Önéfoglalva telát az eddigi-
ket igazolva látjuk azt, hogy Ma-
dait felfogásában a nyugalm
mint életjelenség a követség
fokozatokon át emelkedik az élet
gyűjtő fogalmába:

1) a lények elidőltézes megjelé-
nései a mese, a mozgás, a rez-
gés, örvénylés, hullámzás stb, minni
olyan fogalmak, melyek nélkül-
rik az egyeni öntudat jöttét.

2) É mozgások "küzdeise" harc-
sa, küzdelenne leánya, ha

1) Pál őrségi sirjával 214. - 2) Egy
örüll naplójából 241.

az emberi öntudásban bi. -29-
zongoráék évekében, mint aka-
rát nyitva művészet jelenségeket.

3) A magister és világszerte ki-
alakított célok érdekében követ-
keses és teremtéses lefolya-
tott művelésük végül tetekké
magántudásuk és a férfi alak-
ját legmagasabb szinten karakteri-
záják.

Az a végül e célra bizonyos
szempontok szerint életünknek
kiszámítás idejében következők
szükségletén a így a szellemi
hátrékolat adja ki; akkor elő-
sül a munka nemcsak fogalma,
mely életünk szabályos körvona-
latát elvérezi, diis, "gümmölető"
szabalommal tölti ki, miáltal a
felhívás "létkörfektő" puszta vára-
lásban lúttal és vérel felik meg,
mely alkalmas a lét továbbá a-
karmoztatására is.

A munkának azután küldő le-
gés jelleget követően az az
a célok, melyek miatt az ember
működésbe lép. Így irányul-
hat a munka "primár életvitel-
fejlesztés" irányába, mely olyan-
kor az éppelődésben az ember
személyes megismerését igérvél
a tudásos boldogító his világot
szarvól a földre, hol együtt él
mely ^{férfi} ~~férfi~~ is állat. És ez az éppel
körnek "képzés" irányát több költő-
móddében magántudja (nyári
ette, Félén etc) a maga is élveze-
sének "vendégváros" mezejét, mely
ig követi a "vaidor utat felé".

"Csak lépj be, - akis ilyen mio fogad
Okannak tekke ~~nek~~, csak tekke farad"
Eben a his világhoz a hajadon a
szendes lakó költő el fantáziáját
a a kellet magyarátkal holi leve" élet

1) Nyári ette 65.

sa kelőle fakadé nyugalom
ábraudorán vonrán il magu-
hoz sa az ott lálok

... vőrajnak megmaradt emléke
"Éltem vadonára nagyoká' varaintlók"
Emlék az éltekipnek tipuralakja
a "boldog munkás" s ő felteke ará-
lom is azelem honolnak, mert
misenem nagy igyecei, sau magy
céljai.

Ami a küzdés forása az élet
már magamál igyekezek sőt a Co
aha a károsnak egy kesével mitto-
go' puccigot kel mutat, másrészt
sokszor nagy áldozatokkal is kövesel
Ehhez elők az ember

... közkedőleg áll
"Romány lemondás-e káros béré" 2)
De hiába, mert az élte megpa-
satt ihlete mo'ltat magy, az magy
kivágja e bizonytalan kariba s
egy harsogás nokibentülésel belejűs
e fogzatagba. Mint ő' a mondja:

"Vágyaim nem féltek ká' kördőbe
Mere emelt ragyogó reményem,
Egy világot ki'vált felkarolni
Magydan ki'járó keveredésem" 3)

Faj vágyai, reményei, meuevelései
öt is meue elbűs az ő'ni lakosól, magy
nah ma' emlékek meghalottan vőm
bíja e maraitan:

"Öl pedig hájós volt...
A kái világot is most elvátva töle
Kau vőkrege sá' muna nem cserélt
prónt." 4)

Mint káros magyári hát, hogy az élet
karcos fősöt cőt' s'güzel az afforé
annuad's kéfenségeimél, mert az a
harc adár kuan kördő folyik, sőt
áldozatok is vért kövesel, mint az
alábbiakból kitűnik:

"Nyitva áll elátem a lőt' ke'vességek
Könnye, vőitől s'viva muidemik to-
rában" 5)

És
... földünkön s'vők kúrduek
vőiben állva" 6)

1) Telen 75. - 4) fogzatagomból 186. -
3) Magyar utca 63. - 5) Éjféli gondolatok 194.
6) Harsogókörök 87. - 6) " " 196.

"Uj meji a rit...."

Kalotjának meji vértin kelde

Kia vadadraj kétségbeeset

Végső küzdelemben elverete" 1)

És miután olykor a kétkedés szállja
meg, hogy amolyi lassalan küzdés,
deugy mecsodó hars uolau espálta-
labau erdeus-e ernekert vir-
ni, 1) magat meji is ityju hars
kuncsig kalotjának tekintti, mi-
don hirtelen kiált a mindien áron
halkodás a litozó korai minőség

felé:
"..... én hirtelen bukkatom,
de a tornal rohamu alkuvonu" 2)

És:
"Aki túrni bírn meg uen tórt"
Kiszedni a tornal, vasmu erómal 3)

Sarkal a célok is megtalál-
Lajva lerajában, melye is ity
elkeresedik harsa levitak sark
a vadadraj s eusuk koronaja az
uralkodás, mert uun o' meosje:

..... a vadad raj
"A boldograj is elol uupau" 4)
Az uralkodás pedig e uavaitól
rendül el:

"Felszólta a fegyves terembe
Már fogauk mutatni ok" 5)

Az a gondolat leguossen magis
adain sikejában nyilatkozik.

"És uenas kuni mindenen folt"
mily aias, mily fegyves gondolat.
Mindon pedig e harsok folpauán
a feluulo' is erigyeusó' feluulo'ger
a kedig hangulata' nate pajlotei
kötöt dobátja kétkesó' lelei, siss
hinnik fel nate, hogy mindan folt
ot lebegye legfolt' tra'nyitó: a torn
a véget.

Leg hat miert is vérvük, uuniden
sajpalattuyi

Földait véjstinkkel uj avatara siltan
Hogha eie bilinssen poru a tirtan, melyen
Már elot meji van eltünk torna t'ra" 7)

1) Csak bére, téve 199. - 2) u.o. 198. - 3) fogau
gomból 188. - 4) u.o. - 5) A vilaj baja 110. -
6) Lember tragédiája 1. rin. - 7) Éjféli gondolatok 199.

"... egy magyozhatatlan Istenség
 Kezével, kitűzve, melyen véjétek len" 1)
 Vagy a hatalmasoktól királyra előtér:
 "öt vedik hatalmas felvétel vég-
 zetek" 2)

Minireken reuleten elvén
 állítja az élet állatának, vár-
 latis képe, is pedig abban a sor-
 rendben, melyben az a valószínű
 is egy rendszerben, chaotikus zür-
 ravaróól lanan folyó, de hatalmas
 irányba haladó munka törzse
 vőlük. Ez az ugyan, hogy a munka
 éppen mint a család tőrbeli
 jöteknél mezejét életjéte' teré-
 kegyes jétekenia, máskor a
 szatársu véres ördögkélésbe
 fullad, majd a kétkörnapos
 önkö' edekéinél piácair kal-
 mátkotik; most felvétel, máskor
 lever; itt magdéróit, amott
 karkoratta dörít is ig' sőtja, re-
 dellésie meg nem egészen vi-
 lajon

De ez az a kérdésese felele-
 tel adni; az alábbi fejtésese
 lea rendelkezése.

1) Öt újkor 55. - 2) Hatalmasoktól almas 153.

2. fejezet.

A Teremtés Fokusa.

A Teremtés gyújtópontja a létkörfej-
 kö megkötésénél alappán hármias
 irányba kagorólik u. m. a termetés,
 a nemzés és a tulajdonképeni terem-
 tés ágazatába azerint, amint az
 az anyagok, illetve lények és a
 tőlük esmék napontására vonat-
 konik. A költésnek tárgyainak ujj-
 kövön kimutatásánál és leggar-
 dagabb formáiban volt miniatűrkor-
 ek a gyújtópont, azaz az irányu
 gondolatok bőve a sorjadrának
 Madách lírájában is. A termetés
 arak, mint foglalkozásnak, megéne-
 lésnek ugyan már jó ideje arra legy-
 sák a költők, bár Hesiodusnál
 (Égei kávépégye), Vergiliusnál
 (Georgica) kasabmas költői alkot-
 táskák voltak a termetés dicséretét
 a maga Horatius is boldogul éne-
 li a földművelést, ki alyai jónagát
 odaadának művelni. A u. m. klasszi-
 kusok óta műköltő költőknek főként
 a termetésnek két utóbbi fokozata
 kagadja magával, minnek némas
 bizonyoságát kálátkatjuk Madách
 lírájában is. Kísérjünk tehát felfe-
 lemmel, kagun nyilatkozni Madách
 létkörfejének ezen első fokuszáról,
 mit tart a termetésről a amit
 emelkedik az emmék melettiéket,
 vagyis a tulajdonképeni terem-
 téshez.

Ez a kasabmas emberiségnek
 mélyrejtés kárakadának vony az ő
 gondolat és érzéletről a gában is,
 a kálán épen ezit vanyak a legel-
 tők közre kordoa a termetésnek
 mitérett verrei, maú nemis 27,
 melyek gardaj variációi a költő
 ezen témára vonatkozó megfigye-
 lésének, kagantatásainak.

mel, a területei létkörfejtőnk
első gyújtó pontjára, igazolmi lál-
szik Madách is, merel ő a merel-
mel tűznek nevek; melyek vend-
lyes járnai: 1) De barmitly vendlyes
völl e járek ex a tűz megfogant
az ő lelkében is, mellet keletit illyen
"lángoló aiv" heviti. 2)

"Mint gyújtó lángol e keletben
Hayha mon hitegy marada, leány? 3)

La verdelen nek ez a lángja "Mint a
leptei búváraknál vonja... mig be-
lehal" 4) Majd így nyilatkozik:

"A lány tűz, mecsivöl világot, meletit,
Közelről gyilkorau égés, vagy mezoakik" 5)

A lángnak nevek a férfi nevekben. 6)

Mi területeknek, Log a lángnak a
férfinak s'inputál tűz magának
a nevelésnek, vagy a nevelés fo-
kusa'nak vól. Erért mondja, ebra-
gadsasáskan:

"Mly ragyogásúg láttam mindennek" 7)

A ma'ant:
"Mafon vagy lány, mindan gyöngyöt forrára
Mellred, mai éven csak emilleg" 8)

Ei ez a nap végtelen holdozító suga-
rakas, fővel ki magánból melynek
máj az is is'it'it'it; ez a hőforrás
Lassó lángokas, azal ki az ő ke-
lelétől is, merel mint kedveltek isje:

"Édes arcu álomképeimben
Tízra lánggal már s'üvétsalak" 9)

Arért a lány arca'ról neki, ez idő
sugara" ered s ez beanyozza az ő
aruc bálványát.

Éne tehát a merelnek, a nevekés
gyújtópontja, Madách gondolatvita-
jában is ezen alapvető tulajdon-
sága'ban mint egy tűz forrás jelent-
kezik. Ez a kiapadhatatlan gyújtópont
különféle katasztrófák, eretnek is

1) Venilyes járnai 10. - 2) Vadroisák 21. - 3) U.o. 19.
4) Borkáló 33. - 5) Egy öntött kaptár 245.
6) Vadroisák 19. - 7) U.o. - 8) Meleg keve-
séshez 16. - 9) Vadroisák 24.

ma' omaskon'okbau ny j'elauik
mey mint urakodo' kataloni a koves
Neko' formbau:

"Serelem! te vagy te az egy teremtés
degnagyja fejlődése, legidősebb leány" 1)

"Majd ny tünteti fel azt, minek valóban
nagy kucser, drágurájot is mint eta-
daveri:
"Kines a nő, ha Lou' aere" 2)

Vagy:
"Egy bolygó fegyér latokéu uncedken
Az siveobben Kineset a'nd el" 3)

Es: "Oh! serelem, te édes gyötrelém...
"Éreim kataluadot, mely mint varázsfü
Egyerec gyöggit és eppare öt." 4)

Szerintem nemcsak ily katalinas mergette
a serelem, hanem a lezáró is, mely
szerelem, volk az embert teremtésének
id az okai s ezt igen helyes theologiai
szöveket mondja:
"Ha ezek után keressük a hívők
mi praxist, mely rácsinunk utána
Ez, siveobben ita megneve foggal-
Korva pillanatra ott, akkor ugy ta-
latjuk kataluad' l'irajokbau, hoy ez a
saratit két lény viznyakból, két
szónak magy' l'ise'ből fakad. S ez a
viznyos kapuolatos, frappansau
fejvük ki ereu sarait:

"De én nélkülöd élni el feleltem
Kovács éltam mel egy fonal' kötés" 5)
Azért kedvesem vel együtt élni s halni
vagyis:

"Hát a lalat lea élet, hogyte magy' kaly
Kataluad' l'irajokbau, ha eluégga, kedvesem" 6)
Ez a vizny s kataluad' bilineuvel
fűdi öt serelemes'ler 7) Kivül vól
vagy egy magy' kaly:

"Marta egy vilájerit karpóllat' l'elau" 8)
S ez a vizny az élet egyen kataluad' in
kikat, azért ragaszkodni magy' kaly
kedvesem'ler is e vaosakkal:

"De nem, ha nekem éltam éltam
Kedvesem" 9)

1) A nő kataluad'ise 165.- 2) Emma 137.-
3) Vadrónák 23.- 4) Egy ötüll naplójából 24H.
5) Petey kedvesem'ler 16.- 6) H. o. 19.-
7) Vadrónák 22.- 8) Kataluad' in over éltau 153
9) Petey kedvesem'ler 16.

Iha e vinonyt bär mi megre -
varja, veälj, eteläi varj kontreletti
akkor leirhetanlan uuevedes, hä-
säl eüdit si veis, Nivälh a, lüte-
leu "neres" aniat, met - syyuond-

"Nuu erem erokjät kelleu'euet
Mely ömeköme' meij velem" 1)

E saavaival eppual leylintälän
illuntraija a nerese' s eppuäk
meijäis' siivek vinonyt, meljpek
sejto' konalivriaja, loq:

"Eak veled etui is meglaki' oisod
Eugadne eugum a eornak keqje" 2)

Se vinonyj eleusijek pramuseäi' töl
ujra meij ujra veisuatik a neroleu
Köül' iräsikos a ni' usän art kelori
kipeakel is katoulatomak feleico-
maära: annak boldogio, varj
leovo' killeo' kasatavio' kövse-
tes a neroleu leijeges voväinira,
melja köül' eppä leylintomak
vinonyt' loqje te data, met eu-
mek audalito' perieben väradok-
mak si doo a ar egiu manny touz
kappog.

"Keretjia eppuist, keoveseu,
keretjia eppuist, sejtolen" 3)

Aroutelut:
"Ueläinj fuis pete bitokow uak
Auiij fuisik - oq boldogok -
Uelä e perieben väradomak
jidoo s egiu epp meij meij ragg" 4)

Ez a vinony usjät ar eppuainak
valo' boldog meglä' oläntan ta-
lät seljes meij meij ragg:

"Addij ködit' gätäl uoelakel
Hog meglä' dolläl Nis kammis;
Ier nehem olja 11 jöl' ued, loq
Tied vappok meij meij ragg" 4)

Ereä vinonyuak etak kütto' meij-
periebelisäl jeleusi ar etä'vö, a la-
tassaj, ar eppuainak is äit' annak
kövveijes sautiö' ja - ä' edäsa.

Ereä mevoki märit a neroleu
lelke jost fele' mek s urel öisefijg-

1) + killeleu 9. - 2) Abrauid 30. -
3) Proba' lälöe 31. - 4) Keuiljot' jiteä 30. -

aziseben megjelentek az a hájas
 legendák, mely szerint István az egy-
 mást keresztök, lelkis egynek kereszté
 de kéte váltantva azt a nagy mindent
 fejbe dobta, hogy a világra jövén az
 egynek keresztet két lélekre is ke-
 rvenne egymást, majd egymást felta-
 lálván újra egyre-llenen a bol-
 dog keresztet! Magavert a gou-
 dolatos a feltö is tö hasonlataival
 allegorizálja elmondva, hogy a fel-
 tö lomas vajútorlás után a esu-
 det, liuta tö felé kerül, felismeri
 abbau önmagát, majd pár perig
 "rejt vált kedveseként bűnülnek
 egymásra", miglen az új egy uolto
 dördulelere

"Mertau megperced a felhárok könyűje
 Sürtü hull a rajtor, egy föld omolvas
 A feltö a lomas plüt vágyó Kátja'ba
 Söt talát rajongó Keste megfogdalmas 2)

Ami természetessé, mint az, hogy a
 keresztök ilyen kénto viszonyának
 képe folyvást az letey fantáziájá-
 ban, alkotásainak emittlen mor-
 xanátát aranyfornálkiut it-er is-
 sövi e kedélyvilájjára a hangulata
 folypon vállakozó skáláját sönneri
 a boldogító, a felmúto" s a levero",
 is kéis egybejöttó" érvelmen véjlesei ké-
 rök. "Egy egy helyen kavakora levon-
 litja a keresztet s et olbajoljn ot" 1)
 maishol az a boldogúg zomaiicos
 anelejei aranjá a két egyen vátoljai:

"Ez az az tudom, hogy oly idot keresztet
 biviitkusa ot, hol mindien keresztet" 4)

Majd az keresztet meg keve a komoly
 fenszig rajadja el iktasit, midten
 az igari keresztet áttal keresztet
 léke átdarvut emig keresztet:

"Keresztet jartok is vanderoc benne,
 áldat garráit kiveri leplunet
 A megdéljévének óri fanyá
 A vevostely ritarjai helyet" 5)

1) Pedrosán 24. - 2) Alföldi utasni 83
 3) Pedrosán 19. - 4) Dalforrás 49. -
 5) Egy látozások 68.

4. Filiaalisten viikon gondolat.
jäljellä jätetään a terästä
jokua koru, midon, a räsäreen
läykyä lojikäjä jelleksi, kuisk
kerrin läbainat leidal kiinaukod-
va etau epp stökj'ert: A laij iij gondol-
koti "Mit ker, ki'etak vehet!"

Pajlogha nem pirul mät
Teidellui lä'poruab,
Mit ker iij keeret? " 1)

A uureleu neta muidesen lälaj'vouti-
gairnat fogpa a nät valami stud-
kivili, dieis, uuzastos kerunt-
meignek kepreli sa ke'polet sa-
gareibot fou feje koro rappojo
dieiguis monidra:

"Midon ihon seppetit gondola
Akkos lecoude jo keidvel lea'uyt.
Sa laij oty liinta miej, loq arean
Rappoju lä'tumk auemuyet kora'uyt.
Nimes jötohi gond, nuies vä'moto äitaj
Elöke eak evok, uak dal es viraj" 2)

Maduik aroubau eivoukka s kirjajal-
de art, loq-sajnos - itövel ez a
rappojuis eloulin a kirjajem-
säs glöriija a lähöma piisajok
aukeredj'etän ne'fondit.

Enne arö elö" elöjete e desadun-
ria'naks:

"Stol van no, ki' kirain epistoiq neu
Leeta lätrännyos äträttoisit heljer
loqj'äisä'ban festi a "Metamorpho-
si" e. epigramma melj niritla
laaij'bot meuyarony loq s epik
"cupa meuyar epis amoy"
Meuyette korubau aroubau mai
fajastorik a meuy, mig väjre
a meuy lanastan heljerlu el-
künü

"Etak ar amoy auarod meq puidit.
I saunok a nazj kötkönek lauju-
latai, meljeben a, roisai areu
läykyä" fajtajä miint, auäber"

1) Filiaalisten 119. - 2) Epp meuyarony arja
3) An elö"ns 143. - 4) Metamorphosis 252

jeleukkerik, kinek miias sau ui
 epuletes tulajdonsaga, mert
 „Tudjak, hogy van borsauak az
 Egir fajtaja mind karnis” 1)
 Kivall pedig azit, mert
 „I elenkeris lön igy a no
 Kivalló fötulajdona” 2)

Kinek
 „... kelle csak addig meley,
 Amig esávitka általa.” 3)

Az addigi idek keresztöl két fontos
 dolgot kell ösmegemünk. a) Vita-
 gyan laskajúto a költő lírai
 gondolatmenetéből, miut születik
 meg az emberben a szerlem gyu-
 se iraja, miut fejlük pompás só-
 szabakorra a miut kucasja el
 mindan ékemejeit. Ez ideának
 kifejlődése is hangyallára tehető
 mindamitt ayonosa kövesi a léi
 körfelö vonalának melit hajlat-
 sáit. b) Itt pedig az ideák tör-
 deiser kialakulása helyt arakat
 a létmozgás egyetlen egy pillana-
 sában mutatjuk: akkor az ideák
 fogalnak rományi rézinek miudig
 anyfelet a valóágban egy anyagi,
 prózai réz is a kéto éppilléte
 elvitatatlattalan, mi vidont letel-
 metésüknek páros ducaira vome-
 koró kauszálát eróiti meg. Az
 ideák tehát genetikus vonatko-
 zásakban a létkörfejtő kerüle-
 ténak, pillanatnyi viládrájuk-
 ban pedig a létkörfejtő kisten-
 gelyének foghatók fel.

Figyeljünk meg az alábbiakban
 az utósi kételnek kialakulásait
 a meggöröi kétnak affalól, hogy
 költőnk két öntudatlannal a
 létkörfejtőnek szem ríslésére
 is mámos bizonyítékot fog vol-
 gathatni. A létkörfejtő kételei
 azmit kii. a Carantényely comissin

1) Lajny szabály 109. - 2) M. O. - 3) M. O. 110

fozlatának helyét egyrészt a vel. -40-
Lem, másrészt az anyag s így a nek.
Lem is e véjlesek között mozog, a-
mennyiben az anyag átmenetét
ni vágyik, a nemmi pedig sajnos
Lokkor az anyagba tülyes vissza. A
Gerelemnek ezen átváltásait meg-
szaláljuk Madariknál is, s. t. i. uuda
Kézőt, határmottan Kóronalorra
Az átváltások meuelet artácu
magnum is könnyen képzimithetjük.
Kerajua tehát az anyag merelusa.
Midoa a litta merelusa bajait meg-
szalálja így kiell fel lelkesedve:

„Vad öröm volt, amit addig éltem
Kábulás is mainor, semmi más” 1)

Amián a esatölote merelusa utácu
sija vörötes a vilázi, anyagbe-
relusok, melyet így jellemez:

„Ha láttok is vad élece tengerebe
Merültem elkor még kéjlelküi,
Ne öngyeltetse, síorun magányuk
Kívánuom cu csak elfelejtém” 2)

Megrendit, mite ez a nyilatkozat

„Oh no”.....
Kérem, egyből hátré lekered,
I próbau vira vágyod, merelusa” 3)

Márkor ezta merelusa „Kegyet vil-
tonak” neozri, „mely kére pl'atül
mappu I végvánuodáskor nem
Reu tenkinak.” 4)

Látszik ezt az alaujáró merelusa,
s hátré fel is körpint belöte
egy parányit, megis mudozódik
föte, miut ezen pár sor mudozja:

„Muid elado, mit a vilázi bir adu
I ekönapirág m. ovvába lapad.
Muiden kéj'öt cupán a kéj'elakja
I a jölkakánuak mudoza marad” 5)

Azül mindig vissza-visszatit az
idealismus felé, lelke csak a litta
merelusok vörösdik, mi'nek
megheto' bizonyosai e sorok:

1) Vadvárna 18. - 2) Ha láttok is... 34.
3) Prokál'os 33. - 4) Egy ö'ütle naplójá-
ból 248. - 5) Ha láttok is... 34. -

"Egy van csak, mi lelkemnek fecücskéje
Egyetlen, mely élve ad nekem,
Hogy egykor hozzájárul, lajka,
Istentől maradtál, hata Istentem"

"Iki nem lehet kéjt a nagyvilágban
Hol várórolni mindent meglehet
Egyetlen kéjem e várórolhetlen
Működhetlen went eulókéses" 1)

Faj emelkedik egy magasztos ideálhoz
a tiszta, nélküli meretem mellet fo-
galmatos s egyedül ebben érzi jól
magát, mely nemcsak túlköröndik
le a kedves aradról:

"Túli nívédnek ritkoi vagy, síkua
Az, mely hájjal túlköröndik ott" 2)

s ezt a szép leki virágos nűiesen
kaszálja a virárváughat:

"Mert belőle virárváughat
Szóval nyugt édes békejeli" 3)

Ezt a merelmezt azután az á'litak,
váltatos érzelmeit hangjára emeli
amikor merelmezt a bürgörög kö-
dolakával áveri:

"Oh lala! tün is hogy imádkok
Kedvem olak, melyen kijed ál" 4)

Ismerek a nagyvilág merelmezt
nagyamelyerítője Istolya lett,
mely magyintultra a földi, aqazi,
világi merelmezt salakjából, el-
abr mindan vappont, a'ajindéltot,
fátyokt, mit hozzájárul a Nap tün-
dérlet kapott s mit arat a kis
szegény is beéri, mely feljé tün-
dérkéséséne fovo' aradról väll-
miga kis Istolya

"Éte illatát a Nap felé leheli" 5)

az a kis Istolya

"Kit mindan salaktól merelmezt várakoa
Tűstőlott mag, hogy ki volt bűnös, kii' lala
Mert a Nap tünésének édeleget evikjüi
Ime tehát így nek ki köllői magyi" 6)

La'jgitarban a leremés, a nemerés
fokozat, melyben a nő merelme

1) Ha lala is ... 34. - 2) Padroinák 23

3) M. d. - 4) M. d. 26. - 5) 6) Lala az Istolya-
ról 172.

"A ház-oltár Vesta lángja" ⁴² mere-
ket tölti be. 2)

Ezek nemcsak Madách lírai költésé-
nek alapjainak háronofele névelés,
Költőbörtényekünk meg:

I. a portán esirő, anyagi tetki-
névelés, mely az anyaggal, nép-
séggel elalél s melyen az éidek
ronda munka függ s az élvezet-
nek önrő uigere. Nem is névelés
de voltaképp, csak annak talakja!

II. A másik, nemzeti, ideális
névelés, amelyen röpte a tiron kil
vagyon, melyet lelkiünk magával
égtől hova le. 1) Ez legmészt - mi-
maga a barátság. 3)

III. Svau e kettő között egy har-
madik is, amely elfoglatja a melle-
met, ~~férfi~~ munkái, fevik enyiségi,
egy éjén életet köt le s így bizo-
nyos tekintetében övekapcsolódik
a lelkiötfejtő másik fokusaival,
vagyis a merreival. Ennek egyi
espeüleiben él itt az idealizmus
a realizmusmal, az aibrand a ve-
lősziggal, melynek elő bizonyosája
is ealaza a "családi élet". -
Fuite átalakulni euresz eszete-
lőre körtben:

"I ha körül for: nincsen hájgyűrtövel
Hókarókkal, forró, lőgy kebedel:

E vout körbe nem jár venni yout.
Menne zing el a hálátlan élet" 4)

Éh itt a könnny nem a bi patakja
Aki empain a költérel fauanyja
Merengye a mult idős körül". -

A családi élet a névelés eszeten
mellő kerete, ez a boldograg feirke
melyben a névelés gyűmölere kü-
lesik, fejlődik, érik s emiék a csalá-
di életnek kialakításiával a xord.
merek be is töltik életkivastáruk.
mak egyik leffontoralt vérék.

1) Roze az Ithya'ról 177. 2) Emma 237.
3) Egy assily társas 181. - Ottlou 43.

43-
Jaj kehät a filosof ponsomäga öal
mukat nä' arokra tēnykōkre, me-
lyk a verohuet murdan waraššal
övärök s erek: a) a etala'di' elol, b)
a etala'di' kauweye, a gperuek, ki uen
foj e kōrtilne'nyek mag awala'itēš
« Mo' is ot' ät, ki fii' äle'ben
Ki fahardot forqatvau kesē'tea
« Myja lapra kōmy ekel torül " 1)

A gperuek ar. kibeu a wītōk muidek
kauweye öörpōntōmal:

« Hui kidatā fa s kullo' etālay etāma
tuelēk wētēt, uelē ki'āba wēt,
Ei a wēt, ki' uōkkal etēwētān,
Halhatānūt ma'j gperuekōwēt " 2)
S muidek, mit a gperuekōt kef-
rell, ki' wāt, o'astot: pime'fojlatta
« gperuekōwēt " e. kōtōmē'nyē'be'
« O' hui' rejtēy, mi' wēt a gperuekōwēt
awōwō' a etēu a kōlper s mi' g' fōj
kōmōk, kētōwō', addig a gperuekōwēt
« wētōwō' wētō' wētō' " 3)

A uymōwō' ras pedig e'pōwētēn
awōwō' tāt gperuekōwēt
« Hui' wēt jōn' itō', wēt' wēt' tōwēt
s awōwō' wēt' kōwō' tōwēt
« Hui' e' wēt' wēt' wēt' wēt' " 4)

E'pōwēt ar awōwō' muidek
jūwōwō' wētōwō' itēli, ki
wēt a muidekōwō' jūwōwō' wētōwō'
kōwō' wēt:

« Muidek pōwēt wētōwō' d' e'pōwēt
gperuekōwēt wētōwō' wētōwō' kōwō' wētōwō' " 5)
A wētōwō' wētōwō' a g'radatōwō' wētōwō'
Liwētōwō' tātōwō' wētōwō' « Pōwōwō'
e' wētōwō' e. kōtōmē'nyē', wēt
« g'pōwōwō' ar e' d' g' wētōwō' wētōwō'
fojlatta' wētōwō' wētōwō'. E' d' wētōwō'
« wētōwō' wētōwō' wētōwō' wētōwō'
wētōwō', wētōwō' wētōwō' wētōwō' wētōwō'
« wētōwō' wētōwō' wētōwō' wētōwō' wētōwō'

1) Öhōn 44. - 2) H. o. - 3) 217. - 4) 220 -
5) Kōwō' wētōwō' 169. - 6) Pōwōwō' wētōwō'

alatt mielőtt leírnék a...
Tízveit volt meglehetősen... 44-

"mely dőlőnőve uyarul hazukon....
Lain mielőtt lett - később jöttek a tük
Mely a vesztelt ház-olttáron ej" 1)

Serről az életéről, (mely a létkörfej-
tőnek tiszta képleté) "a megbe-
Rölt boldogprij szesz." 2) Serré a
tiszta ideált arulán, melyhez augs
keves, augs neves, erlődés
usaú jutott végül a vallásos ei-
zelnek konorufa'val firtelü.

"Alhalad dőlőnőve el lauyka
- firtelü hui, karris bálvő'ugai
Az firtelü is erlődés tanultam
Hálaadót mielőtt imádtam? - 3)

Serra tiszta meglehetősen celóra
monofa:

"mami dörö keble ambetelak
Embernek máz alakra lép...
áltaios, erő egy firtelü." 4)

Érde a létkörfejében megállás
amit a firtelü egyen a porban erlő
melelőnt feljutott a magatos,
firtelü meglelő Nema seupb-
maba, erl tovább ragasza a kel-
lő is firtelü a meglelő birt-
delmaból a tereutés hündar-
oragaba. S így firtelü er Ma-
stácherat is. Mindar tehát, mi
erlőnt Madar firtelü'ban kőrt-
karris, man egyt, miut a vallásos
firtelü várnyciu való emel-
kadd ar emel, a gondolatok,
végül az erlőnt tereutésel
vagyis máz adval a létkörfejő
tiszta fokusatör. Er a gondolat
formát a tereutés meglelőte-
ben rülletet reflektiók ugijak ug:
Er ija a két világról, kőrt ar
u Magyar firtelü kőrt, melyer
gondolatjai
firtelü ija... 5)

És e gondolatok, kőrt meglelőte
1) Boldogprij is neves 27. - 2) M. O.
3) 4) Vadrovák 28. - 5) Telen 71.

félt kötelet véjtelen sönaján,
Lauene a tenger minden apró-
parányi csipesséjében is:

"Mindenkis csopp, bár kivérendőnek
"Mindenszere is boldogvilágra!" 1)

Rea névű pedig az otthon a terem-
tés, az ember teremtésének helye
mint a lelkesedve is felöle:

"Szem e hely, kérem világoni ez....
"Itt teremtek, mikorok magam
I látva, milyen jól leugró körülmé-
nyekben....

"Tökénélve iten boldogán!" 2)

Ebből éppen az láthatjuk azt is, hogy a
teremtés Itenben emeli az embert,
s ebben hasonlít az ember Itenben, a
nagy alkotóhoz, ki kegyesen megfogad-
ta, hogy a földi lények körül egyáltalán az
ember legyen képes új emelkedni, gond-
olatokat teremteni s ez az alkotó-
bonágmat egész vonára, melyről jól
az Iten is hogy "teremtésnek embert a
munkalátörőmükön".

Ez hogy a teremtés magasztos tevé-
kedését kitérősen elmondítja a
Kedves nővel való viszony, melyből
mindent meglegyből a pártatlan új
fancsiak s új emelkedni, teroek, mé-
gben illusztrálják e sorok:

"Ez is minden a kedves nő karán
gyerűlt marunk, míg arsan véna lett,
I nem vesztés cse, oly sok gondolat
deugott körül...." 3)

Ezért a teremtés magasztos képse-
teinek mindegyik ott lebeg a lajka
képe is, mint a teremtés méltósá-
geszten munkatársának képe s
ebből az stímus elö, hogy a nő, mint
ideál felvételű keményen dolgozó látai-
sal val a teremtés munkájára. 4)

Kedvesnek kebelén pikant leve fejed,
mundergívében lünderék, mellesleg
pajzán jétekát látja maga körül
a virág kelélfen s karant megpben
s mindezenütt is új fancsiú jétkan

1) A magy. utja 159. - 2) Otthon 19.
3) Magyarok 35 - 4) Csárdában 40.

legye mellemvilágot teremts
maga körül, mely-hogy isz mondjan-
minte tozódik a létben.

A költő pedig, amint a mellemi alko-
tások legfőbb mestere, midőn iklel-
tejeben sas szárnyakon a magába
vált, mint madárkat szárnyai
alatt magával vitt a létezését, hogy
még ne fagyjon a költő a hideg régióban
„mint ökormenteket tojja be magának
a kedves kanykát, kit megejékel” 1)

A teremtséje mint elevenítke-
lőnek a közelemiségében új
életet varázsol meg a ti vatazban is
amit a bajos veresébe énekkel:

„Teremtés egykor e csudás helyet
Mely pusztag volt, mostan kert
gyanant áll;

Teremtés gyémánti is köntés
Kiplett megmentő lélek ottár” 2)

Ebből az idérből egykét példát
ezing egy örök életű igazság sava
is, ki: az, hogy a teremtsébe működés
be leri magára: a teremt. Ebből
éltető az is, mielőt mereget mindig
e nagy csodá nék egykét a „kedves
kanyka” is, azért, mert az is hi vata-
ka a teremtsébe s ezzel új életet fa-
karon amidevűt. Erős ködöl
ismét újra - is újra a nőnek, a
teremtsébe e jótékony napugarának:

„Mindem csodát látani vélték
Mellyel ébredni e világban megment” 3)

Máint:
„Ezök köntébe alkotás fellegráratat” 4)

Avagy:
„Fagy ártad volia fel e nép világot
Mélőben, melyt teremtsébe teremtsébe” 5)

Ezen váciában pedig végül meg-
látarom a teremtsébe fegyelmei, mi-
nem más, mint életre költés:

„Mert uca la ufa mond is videra dal
De hogyha is, mi benne van az
Életre költi!”

1) Költés és Kétség 249.- 2) De canione gipsó
254.) - 3) Fagyárból 189.- 4) Egy meny-
amny selyem iii. - 5) Fagyvirágok 223.

-És ez az isteni adomány nem
 efferes, nem a válsághozak privile-
 giuma, hanem minden embernek
 vele született képessége, mindent
 teremtet magának, teremt is új
 világot - természetesen mindezek a
 magya módja szerint. Így költö-
 tőkre, és a betyárok társasá-
 gába keveredve érvényes a föld
 efferis fiaiban is ez isteni ritka,
 minden a betyár, "néha jókedvűben
 hit merészen énekelve" egy nép-
 dallal teremtet. De a természetben
 való meggyőzés és elmerülés ma-
 gának mag a, hogy az efferis eg,
 a legmagasabb és is nyugt mag-
 slajedat, sőt boldogját is, mert
 a természetel járó daki nyugt el-
 felejteti az embert, hogy másnak
 esetleg több földi kincs van.

Így volt a költő:

"Mond látom, hogy megelégedés el
 boldognak lehetni, midy keverkedés,
 Mag világotában fejezi ki magát
 a "batali költészetben";

"Boldog mindenké, ki földön bír te-
 remeni...
 Ki a virágok kucyát, a virágok rotyog
 Eset, vagy a lívónek elart vis" 3)

De továbbban foglalkozni tulajdon.
 Kép a) a kezén, b) az éneklés-
 kéis c) a megelégedésének hangja.

Mindazon felett lehet pedig az
 ember természet, az ember vilá-
 gának élése, mint a ^{világ} természet
 a vidék felett a freud létet,

"Hát, magy ti, akik eszükkel veve tek
 Marátiin, köhögjet művészek
 Fivagyok boldogok, nincs alkotásig,
 Ha dűt, erőteljes veus alapja len" 4)

És ennek a természetnek, az inven-
 tionak, a találatkonypájának lea
 arusan produkció minden megal
 emberi productum: a taladai,

1) Csárdában 79. - 2) U. o. 80. - 3) Athalál
 Költészet 209. - 4) U. o. 209. -

a szabadraj, a Kultura, a műveltség, művészet novel művelés
Kigondolható elvű és fogalom.

Önügyre az idejének, lat-
kajuk sok tanulmányokkal igu-
colva, hogy

1) a természet előrangú, sajátos
emberi képesség, a mozgások,
szellemi és érzéki, erő, kö-
ferrés, önálló, semmitől sem füg-
gő, savorain kezesen s mind
ilyen a lelkőfejő önyítőpord-
jau jogerőnt tchero.

2) Hátom fokozatos kiltóvő-
kethetők nagy benne, azerid
amint az anyagraportásá-ra
sonastonik s ez a termelés;
amamnyiben új létezőnek el-
re kelésel idéri elő, makarok el-
nevezés a nevezés, generatid-
és sonak, nemmi; erkölti mű-
nek léte lővőitau kasek oclau
kteremimut nevezés.

H
t

A szerzés fokusa.

A létkörfestő másvadik nagy mozgató erőforrása a szerzés. A költő netel, de kivált a lírával kapcsolatban ez a fogalom kissé távolból fogható is, prózában, laugszik s mégis meggyőzőhatású róla, hogy a költő tudatosán, vagy öntudatlanul ezt a fogalmat ép oly sürűn veszi laugszár, mint a szerzés, csak először át figyelemmel kezdés lírai költésére. Nem ismét meggyőző a szerzésről felőle mint a szerzésről s nem dítiti ki jeltárisájanak oly ragyogó minével, mint a szerzés fokusa, de gondolatainak komolydögéből érezni lehet, hogy ennek a gondolathoz kapcsolnak nagy kérés jelentőségét tulajdonit, mint magának a szerzésnek.

De a szerzés fokusánál nem is gondolhatjuk az esztétikusnak ezt a laugszárát, mert lité ezek közteli mozgások a szerzésnek nem lité, tövise, görögös utjain vöröket s a szerző felé a himeu rosta-láncok helyett a küldés tövis koronája övéri. A szerzés iránykoronakal kaprol a kardesek, de a szerzés vérszerítet kivájo a munkának. Az alábbi idézetek alapján pedig meggyőző hatása van is, hogy a szerzés és szerzés gyűjtőpontjai közt milyenszerű, lényegbeli összefüggés van a valóságban.

De bármily nehéz, vérszerés a szerzés harcai, bármily vöröket kel rajzeset is a jövő minében az ember mégis elvárhatatlanul erő huzza, vöröje, rajzeset mégis az élet nyílt tengerére, lánit a físi erő felhasználása s elhasználása

vonnulni iparkodni, hogy mind egy
élveze faragásos munkáinak spó-
mölés, ha ugyan illyenre a tors
még pár évvel megdélget. Itt erőt
fedig, melynek vörösi körébe
kivétel nélkül minden ember
belejut, nemcsak nevezetjű a
legkifejlesztett. Ennek az erőnek
kedő részét, hűvös, elcsúsz-
hatatlan vörösi, de egyáltalán bi-
zonytalanul a fejese ki az a hely,
melyben az ifjú büszkén leányka
jártól:

„Egyen valótor mondárkél
Lejtekem viri tova,
Lelkemnek ked csapongni
háromra magyuzodni
vörösi öv, miestkara” 1)

És a bizonytalanulba való vágya-
korán oly erős, hogy kézzel elhagyja
a kedves keresztől s feloldja a lü-
fej esküje alól, lemond nevelés-
ről! Mi magyarázta meg ezt a
nagy lemondást? Mias nem, csak
az ifjúnak azon ösztönös érde-
se, hogy még nem is merkedett meg
az élével, vagyis nem merett
még semmit, (az övölös vágyon
s hátsó tudatok nem engedték)
Ez az öntudat, hogy csak a verő
fejfe tarthat igényt a leányka kü-
lőges nevelésre.

Itt van tehát egy új fejetebe
az ember lemondási fejtölelése-
nek s ez a fejese ott deszák, hol
a nevelni tára, a szerencsés elvő
bimbóit kereli fakanam.

De hiába! ezeket a korai fakanó
nyíggel letörödeli a küsdés-
hez való kíváncsiság szellemisége
mert el kell kapnia az ifjúnak
az a braudós nevelés, hogy a
fejfe léte a verőis vágy körében
csapongjon nyugtalansággal
Mint a mondaja: mindaddig

1) Visszatértem leányka io.

"Tammil keblem erzet
nem is volt nekelum" 1)

Et e' ualtonasokban, er uj fajta uor-
gasokban stak nagy ritkan pld nagy
a vaidor

"Clodatus a virnget" 2)

vajjis a nekelmet s egy pillanetnyi
vissacelakessis utana si vaudor
is meel

"Leljai folypatni meent" 3)

Tittan nagy lehet ik kulonbortetui
arokat ar uj fajta mozgásokak,
melyek hata'rtottan kulonbortetui
st elotti fejereben tartgaly nor-
gasokkal, st ritken ellense'ese-
is vele. Mejis amak ar elso' ve-
relamuk, mely mint jalsi ti-
neminy elengedni"

"Emléke mindörökké
Mint éji jelenésé"

"Gyermek marad nekem" 4)

Már a becses' rémél mi' ked' nek
katapult ehét arra a beus' öne-
fűggésre, mely a lajka emléke
s ar ujabban keletkezett ma' iru-
nyu vajjak, remények is kiindulni
siték közt fennforog, mi ből vionul
a keranis is néris fannai nek
kölesonhasasait kell megall api-
tanunk. Ekek igazolása eseng
bli a "Bianu" c. költéséből is,
st emiék ugyanazon, mint a fentiek,
stak a kifejeések változnak:

A költő sava szerint

"A lét tovább int vándorlásig"

Itt meg nem látjuk ugyan pouto-
san megjelölve a létnek azt az
ujas hitokrasit varadnat, mely a
mülöi hárlól, a keolvas kerjü'ből
elragadja az ifjus, de csakhamar
meggyösvölhetünk arról, hogy ez nem
lehet más, stak a néris. Hogy
hidong, hogy ar ar uj mozgás is
itt, irány, haladás st egy valami
vonal nyomat' fajta ragyi tont

1) Vissacelakessis utana si vaudor
2) Clodatus a virnget
3) Leljai folypatni meent
4) Gyermek marad nekem

magya után a erre az útra
vizárvul, támaszról csak egy kis
szelvények kék a boldog szerelmi na-
pokról:

„Mit adhaty meg, mit adhaty most nekem?”

Adhaty egy könyvet, mit adhaty meg,
Hogy a magyarázati kölad s elvált napokról.
Tune it is kidomborodik az a faját-
sajos körül meg, hogy az élet azon
küzdelmeiben, melyeket az ifjúval
csak egyedül kell megpróbálnia se-
bitárs és kegyes pajtás kell ocska
a szerelmi életnek, tehát a terem-
kís forrásból, ezt katarak, s így elvált
a gyűlöletnek amolyan birtató
mexói van a verősi firtocinimost
bani.

S az ismeretlen vevődel ma kel
való küldési vágy kióráll, a fajtán-
kat, csak a magy a magy világra (meg
a lajka miként ottan marad)
csak a fűt kappi el a kúrkalyp.

„Szőköllőmün kati kék körünek
Egyedül a képreket vele
Mint kajúny kévéből bürvarásból
Vona a kegyes véjteleus” 2)

Valóban magy erő az, mely miatt
elkappja az áron ősi kúrkalyp
a bizonyos, a bizonytalanság s
szűkölkös a sókét ifjakként
szegény bélé. S itt az emberek már
eléri véjtele, mert mi kor az ifju
jöt bele kerülly, a küzdelmeiben, me-
lyek a merés provokálly, akkor
bizony belánya mat, hogy a képreket
nőke új világy nem valami köllő-
dolgy, hanem a kékörnyű Nat-
markodás erupán, melyből a
megpróbált his mielőtt vaba-
dului óhajly vagy miú a köles 2) 3)

„Kde csakhamar nyugalmat ölejt” 3)

„Téha nem valami bajos feje-
rete az életnek az a küzdelmi torony

1) Ötvös 14. - 2) Kócska derű 42. - 3) M. 42.

nein olgan miin a merelun, uag
a viivärsälly tokfäle miin voutja
a kiertelät eger, haunem ex a pro-
tai kiirdeis naka:

„Et elat, e kirkellü merora“ 1)

Elluseje ex miindan nappajnak er
elliproja aumak, niert ar apro-
lekonaj allal niijelmotroja a
ferji ero lepbacimms alkatreieit.

Etak

„Miindon ar iuro eidek ei fel'elunne
Elhaugrot, elall kiireri nore“ 2)

Etak arkor jo, arouyinet, ar üldot
nappaj vedarunne. Et eoben a mi-
lekkon seluse a ferjinappai s ki ja
raatja ar kiireri eidek iij, kog
miindanap uj eroe van niikroij.

Napunkin etak arvit piteu ar eubet
a kog kolunap uj eroel aante ealljon
Kalmari Kodava Kiir kiirdehuivel“ 3)

Etne it, kairij teluut a plastikarua
domborodai ki a neriis jellage
Looa ar eubet, etaloka kappelate
raapata. Tokas vait ar eteait, pedij
ar etak a neriise voutakrot, set
a teoieouyij a Kalmari Kodai ferje-
ben rajla te, miikotben a ferje-
geruse kiit kiirdelembot etak kiirde-
dei lett. Etne i'ri'jkaade solap,
a köllön s miindan teraunioa fel'i,
kikuee vikeru't, aua: a neriis ma-
gasalainra fel'koparadui - uindon
ijj eueel:

„Et el ni fagla, nuig a puata e bir'e el
De ei ar uita rajfban kiirdeodon

„Ki luda e talonjo sokerajgon
föbilenuknaui leu - e eroim?“ 4)

Mehereu a neriis kiirdelembi s m-
hadului allal ar eubet e bidouyfulau
aldastlan kareoktol, p'nuig o'p'it a
mapp vappn, addij a marik idaal-
sars korlatot allal alläoja magis
a profanum vulgumit separatu'i,
velouu, kog iij a neriis kiirdear-

1) Hala kiirdeitote 206. - 2) H.o. - 3) H.o. 207 -
4) H.o. 210. - 5

Rubbonyán is erenthet eszel. és
par elto' kelu' kere sa megnokas
folgyan probainak tunik fel era
feketeu'pej, mely mind nem kote-
kereszi' kotti ki' az ember holtan-
napjait, de epen e holtkonnyarobol
emelvedo' munnak s attelok
elkerho' eredu'nyek sokataja ar,
ami a keresztnek kitonos fontanjos
is jelentos' ezes nyujt. Ez eredu'nyek
egyik legfontosabbika az, hogy a
keltu'nyarok befejezesei deru'ne
sa les' elnyuzodasauak prillanatait
zonia'corova' keltetia; a kottok
kavai kerult:

"Hogha kütödeluim korauak,
Holtkonnyaja kelve leg,
Tudni e kelid karampro
Mujtad nemem is kerer" 1)

Mitöt egyual az is követsenik, legy
a kütödeluim után a nyugalom, a
pitanis vagy a kivallandó, jelentős
fog. - Hogy e holtkonnyarok kütödel-
menek jelentőséget megértünk
felnyujt a me'itany'egnek, kalyas-
nak van meg a követsenik:

"Köve' let a laova rötöjja,
Areru rötödi löve' kettüek?
Azt nyar keve, erü jöföu erö
E'itödi' vagyó eke ötte meg!" 2)

Nagy a kereszt keru'ne, e'itödi'
munnak felu'ne'ne' a jöföu erös
nem veve ki a tieberesek s a
spekulacio' lovajait sem.

E' valoban era draja, beeres
valadot, tottel, nemre'et feunertis
erö teig'leg elveit nyugtalannul es

"Magat ementi fel erata'va"

"A kiseru' kor mit' korlat'otau" 3)

Hogha a kütödeluim attal kitöföly
keru'ne'nyekes nem roktarosta
el a kütödeluim kor jöföu erö vagyó

1) Harampro 50 - 2) Egy örülk 238. -

3) k.o. -

szappánra. Egyik legelső foka
 ennek a küszöbnek az az állá-
 pot, midőn a gyakorlati mer-
 ző ember még annyit sem tud
 keretni, mennyit gőmra megkérni.
 Kéllönk meg ezt a túlneműzt sem
 mulasztani el feljegyezni:

ü Hitvány prómú az az ember,
 Az ide, e mozzató, alig keres
 annyit, mint amit rom fűtője
 A jó gőmör fölé szelvénybe vet.
 Es sokszor egy nap is már töltés kés
 Miel' amit az egyen erőmü' ir. 1)

De a nevezet elvűi eladimusa,
 elto' ványpróbatáratára amsak
 a karenak, mely túlfimozdolt műi
 péstével is vereseméjével a
 a legnapos révíny társ utazok
 majortársainak megnerezés
 ocses, lová' akontau a költő' már
 ams kivirle az ember aerrő' lely-
 kedés, pedig itt volna a feltá-
 láthas a költésnek számára a
 a pezer kéniak, amely a terauke-
 fozuakau, mint amsa produkt-
 ón működte. Ennek köve-
 keztében lehet, hogy a terauke-
 fozuakau papauak, hármas
 tagorodás a nevezet gőstőpont-
 jéban is feltaláthas, mi a va-
 gyon elosodarra ocses, a ha-
 a költőnapok kivirle küszöb-
 nesi a nagy költő' leuójára kerü-
 tek, fozuakau művészetü mat-
 tók volna ams a töredék
 elosodarra vrott nagy gáttarajó
 maróvára is. Taulmúny, tudás,
 erő, kitartás, merés, érvés, dör-
 kérés, intuitív, ams kiváló tu-
 lajdonak kiváratnak meg a
 karekban, ha a vences fel a
 legnapos seher, a nevezet
 hordozója slauszodika. Sa

1) Egy örült naplójából 239.-2)

megjött, ki nekünk mi is meg a kado
szűdés a edzésre, hogy ezt az
kivételnek is tikeresen megjo-
ja maggon kedvesölni conduis
Lilla kiveri a más világra a költő
feljegyzés szerint:

„A szűnyegnek novóloja mi is,
Vele baidorot a más világra
Dün. szűnyeg, nyomon és bilis¹⁾
Lajnos de való is keitelhetetlen
körveinye a bit közejtőnek!

„I meret a szerkesztés sokára a bi-
zonyos értelemmel edje a köze, meg
er a fogalom is bele keveredik a
költő lautzának hangja köze,
minden igentűntet is meg aról:

„Anap szűnyegnek két szűnyeg van
„A pénz szűnyegnek mi is szűnyeg²⁾
vagyis szűnyegnek a szerkesztés
jávára váltották, mert a szerkesztés
szűnyegnek mind az új és edző-
leges kint az embernek állól a
szűnyeg, hogy állatának szerkesztés-
késztés belekapcsolódhasson, ve-
log baktikus is módjaitan legyen
szűnyeg szűnyegnek a szűnyegszűnyeg,
hogy nem voltak harsány szűnyeg a
szűnyegnek is tikeresen megjo-
lásiban. Miskolcban is szűnyeg-
szűnyegnek voltának a szerkesztés-
nek azon szűnyegnek szűnyegszűnyeg,
szűnyegnek a szűnyegszűnyeg szűnyeg.

„Költőnek látsa, éreke a szerkesztés-
nek szűnyegnek, mely az embernek a
szűnyeg szűnyegszűnyeg szűnyeg, meg-
látsa szűnyegnek a szűnyegszűnyeg
is, melynek az embernek a szer-
kesztés fogalma ellen elszűnyeg
követni. Jellemzőre a is korát
prekés mondja:

„De nem is tabolnak szűnyegszűnyeg
szűnyegnek szűnyegszűnyeg³⁾

1) Egy szűnyeg naplója 239. - 2) U.o. 241. -
3) U.o. 242. -

És mit koráról mond a költő,
aztól minden kornak emberéke
is, mert miként a veres ördög
körvénnyel az ember felett, úgy az el-
leves elkövetés merészsége is, t. i.
a lopás, rablás, sikkasztás ördög
bűne volt és marad az embernek.

Többet nem itt ördögörvényű tör-
vényről és bűnről van szó, joggal
mondhatjuk, hogy a veres ördög-
pontja sarkalatos fogalom voltla-
ga a gondolat és észlelésvitái-
nak, mit csakúgy fejez ki a költő
hangzatos szilictával:

„Mindem műveltségünk hűbeltorony
Vágyunk felémi vele az eget,
S homu paradísz, építés meán I
oly mame az, mint volt fejünk felé.

Mint hogy pedig minden művelt-
ségünk a két ördög-pont és reaktor
börtönök, s működtet: nyitva a
ló, hogy e párt tot költői ki fejezés
szava a tevének, hogy a veres
ördög-pontja magában véve ki-
elégíthetetlen s így a lélek veres
vágya itt a földön soha meg nem
szűnik s így az ^{itt} létkörfejtő
egyik állaja, mely mellett csak me-
legedünk szabad, de alba el-
nem juthatunk sola, de meg csak
bele sem lehetünk bűntest-
nül. S amit így költői nyelvem
ki fejezet Maslák, a filozóf na-
rux nyelvem így fordítható le, hogy
a veres a létkörfejtő második
ördög-pontja, fokusa.

A veresnek, mint ilyen nagy
magas érőnek természetesen
éjén kiáltó pszichológiája, elme-
lete, tudományja van s ha ezeket
elhangyalyoljuk, harkunk sikerte-
ben marad, mit igazol a költő is:

„Tökán jutának öjömejele már 2)
Kimeret Keresvén, ahol stannit stannit

(Pál örsim sírjánál 212.-2) Egy örsim
naplója 245.-

[Faint, illegible handwritten text on aged paper]

3) *Mierisere* 7.

Magyarok és illusztráció azon
fekvőállás, mely kiterjed a
látvány a gárdaj termékek ölel
nyomorgó angyar. népek.

„Hé ne légye senki, hogy az ember
szerelem, ha kényesülmi hat,
Ermagyannak fájdalmas csak látni
A nyomor a gárdaj termékek ölel”
Més szóval az alauitonaikodás is
csak abból arórtóbból fakad, mely
a verejt termékek kényesülmi is-
meri el is in a memas, ei telues
Kebeltől elötörő fájdalmas a verejt
fokusa'nak elhangzóla'ra idéri
pló. Tuo itt van a műveltség
plaggais, mely voltaképen abbau
fél, ha a leikörfejtői gyűjtőpont-
jai körül ellipszoid merü pályát tud.
Leioni az ember erelek verejtnek
borozata.

Saunty boldogpággal költi el
a verejt körüli harc, mely nem
ararat viktelen, hanem kedő
szerelemek kor, is olyanyszer le-
hangolva ol a harc kedvesölten ki-
nyomolek, mélik a verejtében
nyitlakul a inkás elvemi o'kaj
muit versteni!

„Csak az adma' az írta,
Hogy ifjú kalyuk el.....
Mig verejté nem este
Fjui telkenet.” 2)

A bova'bbiában egyre liakúbban
alakul köta költő' lírájában, midőn
annak célját arangyában az
ingatlans jelöli meg. A ked, a föld
verese olpor mite megzásó
hangon nyilatkozik meg költő-
nényiben a egentő' hangot nyer
a lírai hangulatban a verejté-
mel, a termékek fokusa'nak fő
képvisele' esmijevel.

„Allam ősi karnak ajtaja'ban....
.....
.....
.....” 3)

„Kivá' a karnak, verejté velle (b. v. a
főfina) Majd elár' kor is müt, nyugta, egy-
.....”

Magyarok és illusztráció azon

† Sőt madárk még ad is megnia-
marárra, miert oly frissok léreider
reánk nére, leg a telekényvi tulaj-
donlapunk valamelyes his ingalland
jégyen fel azon úre; aka ennek
s. i. az, leg
a kár, a kö zelland a vérdnek
dány, tavas, ijjusaj slenyénnek

A családok hátrébb az a férfiak, melyből az ifjú családokra indul, hogy majd a férfi győztesen, vagy levetken ismét vissza térjen oda a jól megérdemelt pihenőre. Akinek pedig nincs háza, tulajdonképpen indul az élet küzdelmeire, hogy ez által kivess. nagyobb hátrékkal merészen magának, mintha életvesztés sokszor egy éjén élet küzdelme fáradsága sem elcsúszhat.

Éppen a háznak képe szinte álmossá válik jelenik meg fogadásának töltés ellátásában, mintha a boldog új nézőpontját nézi meg, rengeteg a rajzolatja, komolyan apró lények:

"Nálom házikókat, eludorok, nézőpontok
 Aki az akárcsak tükör rejtekében,
 Nyíltan, védve, mert fel nem köthi
 Szívem, hiúmak...") ^{vágyál}

Szerepje bekövetkezett:

"Lejött a nap his látnak felét")
 Csak az nem osztályok az arcban véleménynyűnkét a közzéval, hogy az ingatlan ofel nem köthi végül mármint, mert hármu merészen, igazságosan legyen is az, az árverési híónak egyen falmája jár ma ma mégis is ig töltés, hogy a magyar földnek 75%-a (belső-beli statisztika!) a svájcorsól, nem magyar kézbe, mert a magyar gazdaság-társaság nem használ meg a keresi termései törvényének parancsára. ^F

A költő nem eljött meg a keresi jelenségeinek is tárgyának megéneklésével, hanem keljes foglat abban a keresi módosításuk rövid vázlat is, mely az szinte nem más, mint az adás védel. Elböl az ülteti mozgásból van ömeltve a "világ", mely

(Fogadásból 186-2)

merinté nagy vásártér, hol
minden eladó. A szereberetesi
oly kétkönapivá ar életet, a ké-
könapiságot pedig a megnokk-
saj tési a magyar tau ópa
ezen vonása miatt fájik auzita
a Komoly irolati levekenyzejek-
töl.

"Mind eladó, mit a vilaj bir adni
La könapiságot moorkata tapad" 1)
Et aronban meg nem is volna
olyan nagy baj, mert a moorko-
kat ar ember meg csak oaleloz
letintozashatja, dunde et ar it-
lesi forgatag ar élet tukrónek
binna felamie alatt óriási ó-
vegyetes, tördokaz alkohol, s csak-
be egyptek s tömeges prustukua
bele. Eze celorra mondja kollo
"Jól talom ai, a feijpalait alatt
Kiday tördokaz, órvénylök aron" 2)
s. i. a nagy vilajnak meg órom. ei:

Valóba a kollo bismán lai, meg
ar élet kaluar kodasábon a ludat-
lau, vagy ma is retencioles ventesi-
gek órvényebe jut s kello gar-
dasági nevesitigy nélkül fel-
sellenül buvik is tütyed ar,
amig veire teljeren plumerül
egy mint Horatius kifejezese:

"... vitam amittit in undis" 3)

Sajnos ar egyptek bukása, mely a
műveletlen elvieknek igen mu-
latságos 4) törvényei vinnak a
mencsekre is. Amig sajnosob
hog meg nem van e kor, mely
aká belássa.

A merés főleg exóje pedig a
fejzi. Ar ó szora enpiakos, moor-
koo kürdalem² ben állani, aróvó
a merés teljes munkahabura.
Nem illene ar ó finom, gőnggőb
termévetélen és a doloz, meg
"Előtte csak erök, csak dal, ei iráj" 5)

1) Halottak is 34 2) M. O.
3) Satyrum l. I, 1, 60. - 4) Egy órvék... 241.

Megilovandós a babó, hogy a -61-
nerves fokozatát illő távollégra
kell állnia a nőnek, mert ez a ne-
vez simán a férfit illeti s ezért csak
juttatniul jelle ki neki a nő részéről
a csók, a dal, a virág.

Bizony ez a „készségek letörlo”
házi gond” 1) kegyetlen költő, ki „le-
törli a nő részéről az igazságot, mivel
a lepke himessárujaik” 2) ha a nő
fél nem jól foghatja magát a kal-
márkodás önérdékü piarain, vagy
ha magánna a nőnek kell oda ki-
lépnie; ez a gond feldulja a család-
életet, megakasztja a létezés
vitalis momentumait s képes elocutum
egy élet mecsere.

Magam a gondolatot meg up-
matikozásban fejti ki ez a ver-
sekké:

„Aunde artán lozha kürdve hiven
Kembesán a birc a bajjal
Ez borong eseres tetője,
A sik vizámul feléje
Mossolygjon tündér delibabál” 3)
hol a férfit a birc, a nő pedig a
sik nemelgeti meg, mit ő maga
is megerősít mondván:

„Ez ha kegy a férfi, róma a nő
Fyermekik a szós patakosa” 4)

I midon meg korráféri ekkel:

„Hogy legyen a férfinak oalója
Kívül zordon, lauy nívében
Skókéjában kőnek társa
Hogy arany van, meg ne lássa
Csak ki érte kürd s minival erően” 5)

szel uppólván minidant meg-
mond, mit a szerető, mit a
létkörfejő fokuzatól tudniuk
illik és kell.

Arról, hogy a nerves méltán
helyeskedik a létkörfejő máts-
dik gyújtópontjába, meggyőző
hét miniket e képmény egysé-
messége is, mely egyaránt köte-

1) Egy minyomány orfán 27. - 2) U. o. -

3) A család képe 94. U. o. - 5) U. o. 93.

Leri a hatalmas királyt és -62-
a földtörzsgadós Koldust. Mit
mond erre nére a költő?

„Ll a király, a nagy fejedelmi nére
Harcag lobog fel lángként nemében
A szűz örvény, mely haragja társja
Mint virágzó, mint szőlő szőlő?”¹⁾
Ezt kadda veret és örvényt na-
gyobbja, minnek igen erőlekas Kold-
oncúgi vámsak, t. i.

„D'ing koulókara új koroná välla
L'ant addig a sebreit körtk magoluan
feldult fabakkau manókka faraguan.
mest amily nükrejes a sebreit kö-
nek a manó, a nütatna verkle
ep' dy nükrejes a királyuan a ko-
rona, mert unioceppik etar egy
moxkatal a kerres vég teleu thé-
lajéban.

Mivel pedig Madách igaz, ko-
moly gondolkodó elme volt, őp
szel nem uelér lírájából kinnu-
latni azt a soros, viszonybeli kap-
csolatot sem, mely a teremtés és
kerres fokusa között a nagy leome-
resten is jelenkezik. A lírá u. i.
egyhangú: teremtés, nemek, nagy
teremtésnyelvűnek kerreset;
szó: kerresen kell, la eszermű
teremtésen, nemestem.

Ezt az elvet pompávan vértelori
A kifejtés a „L'eziny-gardasig” e.
Költésnyelvű. L'eziny korában
jűre, garda'lan amideue, étel-
telen a ház és tájéka

„Kerresen gűd-garh kerres virágul”²⁾
„Áppamban forogok homri éjjel
És reggelig aron gondolkodom
Mit kéne nekem...”

„Majdan, tudom, kiziny etinos ud
Akkor nem kell éltel kerresen
A mostan hangtalan udvarom
Több helyett virág terem majd
Kerresben és nívemben”

1) A költő 95. - 2) u. o. - 3) L'eziny-gar-
dasig 46. 4) u. o. 116

Vajpis kantalan a gardazraj
 anajaban vecei la muni ki'nek
 e gardas egot, a merreunyeke
 labaitor rakui a ki'erkolun elis
 mererben kiverette a kudo, a
 merro' fofji erot. Mpanex a goudlas
 meij vilagosassan van kifepere
 Ibolga rezijekou, bol er a nep kis
 leany igj not:

"Es erel kerere vajpi hi mererben
 annak vejbeorimui stodadograt
 Vajpis a leanyrak is ara van is
 minit mess, bajalott, annak ma-
 garass ar ara, merl elado' postka.
 Ikiert annyi dalias ferente veri-
 ret el is hullott el kulton jete era-
 taban, vejre a Map ti'ndere

"Gungoket, Henuisot, Kelagot, Jajolikor
 Tivunai foldarol, rakje a lany la'baloz'
 Ikoj e drajasajon ei a noi'nis, vajpis
 a merres is serantev fokura ko-
 tot mily stodas kolerontalait lat
 Madadik is, mutatjak a koverkerö
 tavak:

"Moston meri mezzrak vejtelje boog-
 jait
 Ivoeu meij nam erott vouralonu ke-
 vül at' 3)

Igar uszan, koj kiertob Ibolje
 elmirja minomun apaidokokoz
 szejedut a Nap nyugatnak ettelo
 unozetben akar sütkerani, aran
 Iboljanak augazi nainitairai egy
 kinta merlem vorkalunabou di-
 ro'ülnek meij, minak a lekki'at-
 vallorainak utja mejis rak az
 aranyat, barsonyat, novat az
 augyatal keszodtat meij.

Akciit bicurik Madadik is e
 tavakkal kiveretot:

"Majd oled len e kebelnek egyke'
 ki' akkor ha majd a muna, m
 farasajon merresek, munaaja
 allal bolongilanak kezesetr.

Akciit erak annak van joza
 s becsulet kerint nabadtaja

I Rejce or Iboljeirol (70-8) U. 1870.

mulatni, ki a maga kates-
seges merreniyeit költeti, ki-
nek teudben van némaja, csak az
arondhatja, másokra mi gondunk-
jörörel miis gondunk, semmi re tunc
gondunk. De pedig csak honri
kürdelem, csak komoly vállalatot
eredniye lehel.')

Muideren ideketek uyyotvain
Kivárolaj csak a meren ayyaji
oldalil vilajitokak meg. De ket-
teget nem neved, logy csak a let-
körfejto lehel rabalyos, teljes ei igy
ar ember igyitit ki'clajito, melyben
melyfalajia aranyos ekelet, erke-
delmeket ar erköleri eiteken a
mellenni javak is, maivoval ka-
a meren preje a karaittonyely
amindket emera felil sulgaranyoson
hat. Ar emmilyek kerese, kuta-
laja, mind e mellenni javak zöna-
jaba tartotik, melyeknek igyolajion
mendaritnak oves lirai költene-
nyeit ideketenein. Eruttal ut-
lok csak a "büeni" e. költeneinyre
melyben igy vót a költö:

"... A ha fünyel vuvatiren
Mily öröm lak, a kedves vüde'nek" 2)

Továbbá:
"Nem vigasztal jähavó kaggjira"
Arany:
"Nem néme'be fejies komornuak"
Eak, kof ettim'itöl mi'ra leheroad" 2)

se par sorban egybe foglalja mind-
asokaz ar erköleri javakat, melyek
vejeredniyben alkalmassan a
kürdöl, a meren' felre fejies
Kovorit övenü.

De továbbajuk vejtül arokaz
a munkakal is, melyek a fajzi
"magarass rendü" epyjekek
ideketben lajt vejre a mind
ilgnek mar' mame tulkenelka-
nek ar öndedü piere' lak, mi
föle. Igyen magarass rendü
letmozgas a "houkero" ununa

1) Bot mellett 114. - 2) Misa. 7. -

meljék költőnek is a legmagyarabbra
értékkel, s e nagy értékek kecske kü-
tonösen a konf. bálván tüvében
tűnik elő:

„Édegen kassá'dan, legeren túl
Él a költő" aróan, vámműrtén
És dalát a kaluár néff nem erti,
Konf. bálvát kőmperő" vevébeu" 1)

amint az ő" fájdalom nyögése, a
szemüszke foly. néi"

„Nem lelveü nüt, melyen felelne?"

Tehát az idegenben se jögi konf. vevébeu
s a vevébeu kon. felet való' fájdalom-
bit következtetnünk kell arra a
magyarabb kötékekre, melyeknek
ők foglalata a kon. s azokra a
munkoi kötelezettségekre, melyek
minden konf. kivétel nélkül
terhelnek.

Csöritnek nevek, azt a nevet, mely
az ősi kasát puskulni engedti.

„Meyl'jök örüll néff, latta, latta
s vöratol ..."

Elkaptad botenid, la e konf. elhagod"

Ke irányban ^{Külmösen} megrátok az „Intéve.
Költésény gondolatái.

Mindennek alappján tehát igaz-
zolva látjuk mindenképp lírájában
hog:

1) a szerző Mária nagy maga-
tó seje az élet cserek vés elvált,
mert a leghevesebb férfiai kelt-
delnek, ezért a gondolatból
fakadnak.

2) s véres, munkos küzdés
valódi értékek theraurisálata
s a vonatkozók, miket az anyagban
van az arany, s eddennében az
erdny képviselek.

3) a férfi áttal gyűlölt, merett
értékek, a nő saktároosa, gon-
dora, őrsi, meztartja.

4) az így kövően fennmaradt ér-
tékek a létmozgások megfogal-
lására s a magyaros rendre
egyékek létrehozására szolgálunk.

1) Dalarna Nálán 128. - 2) Intéve 221.

4. fejezet.

A védelem, mint létkörfektő
Közeppont.

A létkörfektő harmonikus alkarréne
a védelem, mint egy biocepsó el-
működésiben kben feltételeztük, hol
egynél maglata'rottuk annak helye-
ket is, midőn az a mag is kiz teuzely
metrésí hozzájárul allitottak be.
Helytőlénél fogva tehát mintén elso
rendűi alakotja létünk megszűsai-
nan, látnak tehát minő megörül-
gőléstén tőnik az elő madárak
lírás költésének alapján. Előre
két meg bocsátamuk, hogy a véde-
lem nem magyitapon, miar, meret
kin az edipionnak csak két fokusa
lehet, amiifogva nem is egy mű-
ködik, mint mozgás kezdésüngré,
Lancu' körép helyes foglalja el a
hajto' erők is a teljes nyugalom kö-
zött. Minőség keményerű folyo-
mánya'nak tehnikésó tehát a
két magyitapon nembehelyekedési-
nek is a két fokuszot eredő
öntön is költésük, jóllehet ka-
mészetűek nekve araktót teljeseu
önálló is szoverain hatalom az
ember létmozgásaitan. Okerü kö-
vetésünny a védelem, mert ha
keresünk is keresünküzem-
nek létfeltételeit megismerem:
akkor mindakét alkotást meg
is kell védelmezem, kültönben
csakhamar lehűnem azok a lét.
Katar alá.

Emek a magy ember öntönnek
működési erejét markánsan
és a maglata'rottuk a végletet
és a magy ember öntönnek
működési erejét markánsan
és a maglata'rottuk a végletet

meg mentes. E nevezetes hely igy kanyis:

"Véres arccal nek csak meg egy üstökös le...
Későbbet nek rá a berokadó föld...
Végzetelye ellen dacnal kürtölő népe.

Sarga arccal öjja év véres kesakkal
A kardát utolsó tájjal a barakkol -
Mestajadja híve kedvetét az ifju,
Menne, mense futván, üste életvágytól.

Elben a mezhapó rajzban a nagy
amerossijéku mered ki a véde-
lem öntöne, mely meg az utolsó le-
hellenél is működik, meg pedig
Későbbet nek rá a berokadó föld...
Műt ilyeu első rangu katalom te-
Két szemlélő helyekén a lelkőrfjés
akadó öneki köve,

De az erő, mely a vátrajoktan
pungire kiélekedik az éles hekkő
napj szentes folyásában étre-
vellenél működik s igy erelenve-
seinknek, elhatalomiasuknak tá-
Kor nyugalmisja granam uropel.

A veddelmnek kültönös jelentőség
Kölesönök az a körülmezny, hogy már
a punta lének önmagjában véve
is magvan a nagy ellensége: a
nem lét. E' ahány életjelenséj van,
nyugalmisja edueje is van au-
rakk, igy, hogy nem szabad magun-
Kak soha abban az illendiben rü-
gatmunk, hogy bekében éltetünk,
mest muis nyugalom, muis bit-
tonuag ocal e földön. Ene vonat-
Korlatlások Masáilnak eme találs
savai:

"Nem gyilkolnak ferfi az uylthággat
Zomborúkkal munkál nek azon?"

Igy: az életnek a látható lételmas
ellenességét kérove a láthatatlan
mikrobákig s titkos ömcsékü vesélig
a leykipalancs váltótatorraja
van s a létontó katas mon egy
máreg alakkjában, majd egy fajos
Jel muis' életet 173. - Egy ömelt naplójától 242

are munkjában vagy éppen -68
valamint leírás, kéjés esme for-
májában követelek felük. Vég-
telén bölcseséggel figyelmessé a tel.
írás is mondvan:

"A te elleneség a te kizárólan va-
gyon" már rövid ar-éle" nevesek
léte első pillanatától kezdve már
émmagában táplálják az őt majd
végleg eltorvaszó paraziták is.

Adott haugnyomunk kell, miképp
seki sem bírhatja el magát, hogy
bármi kis vagyunk

"fel nem költi vagyát érzések,
hiunak" 1) mert minden leig és ig
minden birtok is feltételül naui-
lalan irigyei pályásoi kell fel és ig
a védelem örök fontosságát bír
az ember létmozgásában. A véde-
lemnek ezt a tulajd. fejelet ki az
alábbi versenke is:

"Ha látod véstem kiket verettel
És öved, vegetusd öket nem lehet,
Ha költünk napot, napra mind'unkább
Haugnyomunk látod eulékedez;

És látod a hont, jógal és erényt
Véstem a nem véstem, véstem:

Örök léted, örök kevero leved
Levegővel és foga csak könnyűen 2-3)
A védelem kütönő fontosságát tu-
lajdonit magya a költői, midőn azt
a tulajdonosját horra stőtörbe, hogy
a védelemnek csak keltéle eradnyeg
lehet; b. i. a bukás, vagy zövelem.

És bár a földön elert növelmeket ko-
raintem beünti végerényes esed-
meigeknek, sőt egy örök életben való
véjő növellem mikrogyermejét érer-
léti, az állag embernek megelnyemek
a földi növelmeket is és növelmi ki-
vámunk mindennáron itt a földön:

"Hoggy növelmük itt, alaj, béro kövöitük
Kéj is más has, magy; a vir, és az éj 3)

Ha ezenten védelmünk helytelen
vols, vagy eradnyeg telen, ainnak
törvényesü következménye kell.

1) Fogyasztól 186 - 2) Lel őrsim hírdőül 200 -
3) A lalái kövölete 205.

69.
lehetetlen paragrafusok ve-
rnek csak egy lehel: a kabráj, a
nyomor, a volgarág.

Magmond az ifjú:
"Bajtársidnak eseng bolimere
Rajtok a karu nem sejté
S volgarágok tartva tart" 1)

Ei a védelem természetéből kifolyólag az a tulajd, terhet kötelezően
múltú elvőrtoban a férfi vállai-
ra nehezedik. Mers bár voltan is
körtineti is mondai események,
melyekben a nő a férfias lélek-
kel is tehettek részt volna a védelem
magy munkáiban, mégis a férfi a
védő személy, míg a nő a védett
emlék, fogalmak között foglal helyet
altalában. Igaz sejtés fejtiki
a gondolatot a költő:

"Csak addig já a nő, míg azt se tudja
Hogy roszra is lehet, ha ügy akar;
Ő tudja már, mert elbirt kaffui eszű
És beinuen a varakid, mely ves, tamar" 2)

Magyannak az emleket már ke-
lyes is van ugyan s. i. "Agyári
nap, teli éj" e. fantasztikus költe-
melyben, let a főalak (Astor)
az elmulai kiveleties, lázas ál-
mában reméletek között látja
kedves gyermekét s boldogbalmu ne-
kelvését s atomul védelmőkre
nyjakkai edetui:

"Művek borlkinul ek arny poharból
Műg amar társasba vonja őt;
Astor mive mosdul s védői indul
A falejtet híji vereit" 3)

S az a védelem mely a gyáva a
fejti rajátja és ol' erőséje, hogy az
elcsúszó csapást el lát elbukni
nem magy, hanem dicsőséje ü-
kabs elbukni; mintha lejjözetui:

"Nem kiu elbukni; Logyha a csapást
Vad ellen méri s az fejünkre vail" 4)
Mint helyes megveséssel női kora-
nak emberiről, ki harera, védelem-
re gyáva, pallórossan, areit nem

1) A rabruaid 138. - Egy vesélytár 182. -
3) Agyári nap, teli éj 182. - 4) Maria testvé-
rem emlékeire 215. -

is leányi korát fertőz, lovagias
Román, mert egy új ufolja az, más
sarkarmmal:

"Ki bárányt lovagui reuoteli
De verét folyóni meg sem neked.
Tál vitteu néki a tengervitart...
Valódi vérs nem bírua el" 1)

Perinte a nagy védelem problémái-
nak egyik fontos jelneve, s mindja
"... kiérni meg nem től kebellet
és "kütteni a tórral"
assau a bistor meggrövédisben,
hog mindennek megjön a véje
a Sami most gyötör, mi sujt, mindon
mullta lett
Gövelnes lelkünbe egy eulékgyöngyöt
ten" 2)

A védelem tehát elö sorban a
férfi költészeje és dícsőreje. A
védelem mel kaprotatos harc ass-
ban meunon a vasasereken folyo
hannu a háikörnapitaban is, a
bixében is is pedig a név is fokusa
körül dícsőreje a harc tólor nem
seillapulóban. A bixe kütödelmeit
u. i. a. gardaraji harc" nevével
vonsán jétölui, s er neunna az any-
gi is veunni jecora magpessere,
hannu a már meglovok megpar-
távára is vonsakörök, haik ellet-
sjei saja'ságonan az eulérigeit,
minak erak az euléme lehet, hogy
az euléfél az, ki sa'neunna a va-
ris lebesőrejeit bittorítja. Kögauem
költészejeben b i. eu. Felkövönés-
ben az euléséjget együt edleri a
la'nyokat is, miut olgavokat, ki-
vel a kütadó fél az euléséjgöt. Ki-
stikart serekeisejgotes magorija.
Ime erakban népen tolmáivolja
a költő art a vitörögt, melyben a
védelem egyrészt a sereis, mártán
a sereisér egyjtöröngjéival áll.
mert erak vonsaköt:

"Hogy beuniljűk a vótó nékés
Sereimünk ked a lét neörjék" 3)

1) Egy brüll napló/ú'bit 242.- 2) Fogvönésből
188.- 3) Felkövönés 112.-

világosabb elötűnnek egy +11
a szerencsés (neműri), mint a szer-
kei gyűjtőfontjai, valamint az is,
hogy egyesek a másik nélkül sőt
még ma is érthetjűk, sőt nem
elberkeszjűk. Ennek fogva a veide-
lem egy tengeren keresztül
és az, és pedig azon a létmoz-
gási tengeren, melyen a két gyűj-
tőfont fejelel helyet.

Ennek fogva a léteidőben
védelmei mindennapi ^{apparátus} kell,
a létkörfejtőnek ^{sz} parancsnava
és új kötelek mindenképp kivétel
nélkül, mint a szerencsés, vagy a
szerencsés kötelek; és így létűn
mindöréje is azaz attól függ, hogy
tud az egyes e hármias fogalom.
Körben ehelyeskedni s mindöréje
gárolat és milyen módosítással
tud végrehajtani.

Mindenekelőtt az, és ezért,
melyek a költő a védelme vo-
natosítást tett, szigorúan az egyes
lét mozgásaira vonatkoznak.
Az az egyes védelme az életkörüly-
mérésében folyik, mert itt az
emberek védelmi tevékenységét
az „pro tükörök” elen kell
kifejtene. Ennek mindkét a
piac, az írók, a törvényes, és
úgyvédek irodája; igazán ki-
adó tevékenységének kevesek annak
a költőnek lennie, ki más e or-
szágot prózában elrejtik költészet
másként is rendelkezésben
tudna kéne; de már az eddigi
gyakorlat is látható, hogy a költészet
virágai az élet anyagiáigából
lejtőkön.

Sokan hátrahagyják már a
védelmei azon vonatkozásai,
melyek az egyes létkörfejtője
felülmélete, magának lét-
és egyes éideiben hangzanak
pl. Én már attalánorok hu-

sokat penditenek meg, a p
 preri nyelvess beugomásonkat kel-
 tusek s ily szelmeek, midellett
 megnyilatkozva lírai hangulatok-
 ban alkalmasak fenejés jödeget
 ölteni. Hyemelkaria Madair lí-
 raja is az eppén védelmi neupont-
 jaitól a kaza védelmi érdemeit-
 ségében anélkül, hogy a körbeerő
 eppéjéről, minők a neupontjairól
 s a többi megemlékezés. De a lírai
 nem a költő, hanem korának hí-
 béja, mely azt meg nem magpa-
 rítható okokból elkövette.

De a magyarok pendit védelmi
 neupontjaitól még a rejel-
 mull eredetén sőt is egybe is
 zongrájának annak, hogy a védelmi
 ép úgy hatott a farsok kromerán
 amint az ekkor jénuaróin:

„Paldai már onybol ragyogtak,
 Orias faj'epitese lan fel,
 Jiremléki a kalall kajaqoa,
 Berora keltek ererád évekkel“ 1)

Az elunul korok nagy koncepciói
 nem voltak tehát eppén, miutt
 védelmi az elunul, az eppén
 a nem lés' elemében.

Midőn pedig a költő saját ko-
 mának védelmiét is enli, midőn
 költészetben a kaza védelme-
 nek híveit sriuti: mindannyiunk
 eufhuziammal parosulva jélu-
 nek meg gondolatai jéle'nt au-
 nak, hogy ez az ezelmi kelte-
 nek legnevesebb kúisei köré
 tartozik, melyet költőnk námos
 védelme károgaúl vátaurok. Jap
 pl. a „Fáborban“ c. Költészet
 esen a gondolatokból moroz; alep-
 eméje:

„Es axill nót a balharom,
 Hoz' ölejem a galambom,
 De a jób meg azert terne
 Hoz' karamat védelmerek“ 2)

1) Magyarok 1879. - 2) Fáborban 1879.

A jeduero' wona' aronbau, mely
létkörfejőnő igazolásvára is kőgál,
itt is csak az egy jelenkezük, mint
hárlol másutt. ~~Itt az~~ kőg a véde-
lem nuuidig az egy vagy másik fo-
kusnál együtt jelenik s így azok el-
váltatásának ajátu keu kővel
kesletműnk. Tehát megvődelem
a határ meg vére kullásvával is kőg
mert ez loz dűrőjés a larcornak,
az apánnak lincenájel, bár totkoo
könyvek. Éi kőmél van a véde-
lemnek ez a jelenje? Csak onnét,
kőg állata a lencsés is merzés
gyűjtőpontjai zavartalanul működ-
nek nuuidan egyj kőfejőfőben.

Flatonló emekeltartalman
a kőwéd^o s. költésing. Magyar-
salja benne a kőwéd terénjeit,
kia maga költésingel, kőmél-
tes, fessellő engedelmességével is a
szomorúságban nevelő bátorvájá-
val egy parancsnóra kiveri a vá-
rosból a cifra is elküszeszett
szárvárakat. A kőwédnek csak egy
tudomány van: "előre" s la ke-
vés a munkiója, megfordítja per-
kájai éi a boldogság véjelet kőg^o

A védelmes nagy hatalomnak
tekinti, mely az ifjakat kőöröké a-
vatja, az öreket megiffítja,
mint pl. a kő előőrs^o vőü Berendy-
jél: ha látánál néha a vőndőj
kőmélket mondos a kőwédnél
a kőwédrol: akkor

"Agy Berendnek area felpirosított
Földművelő rovdact kőwédjára
Éi meg egyet megiffadai vőjott^o 2)
Azért a kőltő^o nem is nuuidarok-
nak öök boldogságát kőwéd a
annidekható, kik kőwéd védel-
mekben lettek földi kőwédnek. Ezen
kő u. i. egy nöl az ömü itéleté:

"Földpáru előre!.....
..... aki értőm halt meg
A kőwéd kőwéd, suak oldatánál

1) Kőwéd 141 - 2) k. o. 142. 3) -

Késztessék ki már mind-
öröktől megket

74-

Mind, mind menjék hát só nélkül
az égbe
Kiknek hősü medén etökön seb
gyanánt ég¹⁾

E' mert a lovédelen a legpente
és legmagasztosabb földi vonat -
Kovács erejűek egyike, ép azért
a legnagyobb fajdalom honfi ke-
belben a vészelt hara képzete:

"Oh aai erre Loufi büt a férfi,
Art már nagyobb bi e földön nem
Eri,
Mert minden kiu csak e' der neu-
vedés farr
Mely e kértől egy perünket elven²⁾

A lovét kúpló és életet lótt még
akkor is vigasztalja egy tudat,
Ha saját mulden nyom nélkül
segyéret & felejtett tit dólra,
mint ifjanka" s ez a tudat az,
hogy neki az egeret

"Dicsőreget Kárpótlásul subogya
nyugodjál békén, boldog nevezted³⁾

Képelemben magdicsónitve él
a lovédelenben életet harsó,
Kit ily nagykal magasztal:

Nij még a tit, mit halva még kopár
"Haladjának még vérvik kesele,
Ki a rabadság kétségbeesett
Véjő küzdalmiben elvécze⁴⁾

Pájosan allegorizálja a lovédelen
szent költészet "A könnyek" e. kö-
tevényben, midőn art mondja, hogy
a férfi könny suta folyik a Loufi
nyelvébe s ott nem titok gyanánt él
tovább s így örvé art a férfi keble, mint
a kő és a gyöngyöt is

"Csak ha fagyat a tenger,
S vár a nem lous felkéserte
Akkor jó fel napvilágra
Honfi-miv és tenger gyöngye⁵⁾

Mintán csakból magyogótt min-
ket a költő, hogy a védelem a létmor-
gáson kötéppontjában fevkelő magy

1) Az utolsó ítélet 176. - 2) Előcsin 172 -
3) A halál költészet 210. - 4) Csak bika
léke 198 - 5) A könnyek 178

Érdek és hogy ennek nálai
 behatározások etelkérésimnek tel-
 jes konfliktusát, sőt a melege is ki-
 oktat minnek, hogy ezen létvédelemre
 nagyon alapotlanul fel kell fegyverkezni
 mivel létünknek tunciók elku-
 seje van. Mindezen embernek elto-
 seindü érdeke a totó erer eüelével
 és vesélyével minden jól körül-
 bástyáru magát, mert csak így vál-
 hat rembe a siker reményében
 minden ethetőséggel, ha totó erőt
 gyűjt öme magában s amiolek,
 a védelem központi ducába, rak-
 tárossa fel. Csak az erőse győzel,
 míg a gyenge feltétlenül elbukik.
 Ebben van a védelem alapja, t. i.
 az erőben. Ei itt már nemcsak a
 férfiak, hanem a nő is, ^{a közelemből} hogy lét-
 védelemét megvédeni tudja, mert
 hisz ő is csak így kíván. Több min-
 deféle vesélynek, mint bármí
 más lény.

Folytatólag költönnk is gondosan,
 folyton edzőre magát az életvé-
 delemben is minivan meggyőző-
 dött arról, hogy

- 1) a fegyveres ellenfél nemben
 hátrán megálta helyét, ~~de~~
- 2) a hatalomtól elvált sem veszt
 meg gyávan, sőt végül
- 3) a nő stabilitásának is ellenél
 tudott állani: csak akkor
 merre magától azt mondani:

"Mók már jöhet totórnak bármí
 vére
 Nyugodtan várni, ok erőse vagyok!"
 Éme tehát az erő a védelem alapja,
 és pedig a nyers erőből kezdve fel
 a spekuláció taktikájának minden
 kavargásáig terjedő fokozatokban.

És ha jól megfigyeljük a faulito-
 rokat, láthatjuk, hogy a védelem
 erő nem annyira az ellenfélnek
 legyőzhetően áll, mint inkább az
 önmagátadásban, mert ő maga
 mindig gyengébbnek látja magát

Védelemről (1-2) - her

Ked a legnagyobb erő. Eseten - 76

az uton jut el madarak annak a
szünet megismerésé'kor, hogy a
védelem kitalálójának a neve
deiek nekör kerestjének vételei-
ben áll, vagyis a létkörfejtő kö-
zépontiába a terméket a kereset
jelét tüntet. Tehát azt tud jól
védeni; ki jól tud tünti; nevedni:
Text a gondolatok a "Megváltó"
c. költeményében fejezi ki, mi-
dőt a népről névva így ír:

"Ha élesen kiváncsi veul jóját
Megváltójá'kor küldök szentes ö.
Köztük csak a kereset maradt
Tjeselemi a jóköveselöt" 1)

Ma már ugyan a helyzet külső
szignifikánsának képe lejegyeztem
megváltókat, mell a népről
Küty a baja van s helyette most
már inkább a tirttoiselo' rabor-
Koduk is ugyis; abban mégis
keljeseu igazra van, hogy a véres
Kereset itt van köztünk is mi-
benünk kivétel nélkül minden-
Kiben s elötte utas meg kell az
amindamnak védelme, kinek az éle-
ben védelemre kell-bármintó' itaj-
ban. Iki volna olyan vakmerő
magyarok azt állítani vagy fante-
telenni, hogy földi létben véde-
leure nem volna toha?

Ezek kerest a kereset, mint a vé-
delem szimbóluma jelenik meg
Madarak kirájanak, mit még ez
a kis reflexió is megerősít:

"I a felfit a bi' agga' érteli,
Fejél a földre megpi, mintha ott
Keresné; hogy majol áltma teljével.
Kivétel a tirt, faradtan dült bele.
De az igazi reményvilág felet
Kivétel mit vejt ismét a kereset." 2)
Összegyve tehát a védelemről

1) A megváltó 95. - 2) Életünk 2 korai 99.

holó elmei kedelmük a gyárat
a következők. Kell még állapí-
tannunk illetős helyőngilomnak
előfordulnak:

- 1) a védelem létmozgásaink
A tövedékének köztöppontjában
foglal helyet.
- 2) a telekőrsinának nem elto-
rendü kájtó ereje ugyan, de a
létfennmaradás elto'rendü er-
őke is feltétele.
- 3) Kikar egy a keresztis (neuris)
mint a keresztis actioi által
létrehozott eredményekre is így
a két gújtóponi között foglal
helyet az általa kapott effe-
ctuson.
- 4) Az effeü létkörfejto'jeü kívül,
amint a magyaráss rendü effe-
gének kötelekőferájában kö-
zöpponti helyete van a védelem-
nek, mely magyaráss vonatkoz-
sáiban a levedelemben jut
legmagyaráss peraphex.
- 5) Neológiai életlemben pedig
a védelem a keresztis jejjében
bennül még sánim ilyen
lejjőss vonatkozás eszűsal
létkörfejto'unknek jellege is kell
hogy magyarája. -

5. fejezet

Hármias duok ai páros enicok.

Az eddigeli fejezet helyén a lét-
körfejtő nagy tengelyén elhelyez-
kedő hármias duokra vizsgálta-
tak bizonyítékokat. Böveü talá-
lása példák Madák lírai költ-
ségeiben a páros enicokra
is, vagyis a létkörfejtő két ten-
gelyének esieraim jelenszere el-
lenesítés fogalmára is. A dolgot
természetből kifolyólag kissé
visszafordulnak elő a nagy ten-
gelyre eső hármias duok, ám au-
nál több példa található az elen-
tés, vagy egyszerűen elcsúszó
fogalmakra.

A hármias duok u. i. általában
szóval a művek a mozgások, ezeken
visek irányítói csak mozgáso-
rosok sámban fordulhatnak elő
s így mozognak az életnek, minthet
lélmozgásnak csak egyféle gyű-
löpontjai létezhetnek, melyeket
az eddigiek szerint a keresés,
keresés és védekezés fogalmait
képviselek. Haonul képek a Kiter-
jedés Keplerre nézve műveit csak
három ilyen fogalom létezik
csak a homuaj, méltosaj és ma-
jarraj. Mivel az aronban csak az
első két élővilágban előforduló anyag-
gi és nemmi mozgások érdekeltek
az első mozgások, irányító gyűlö-
pontokat, illetve duokot tanulmány-
sámban Madák lírájában; most
pedig azt fogjuk kutatni, hol jelen-
nek Madák lírájában e duok
háromajának együttes használata
és kifejezése. Az u. i. már látnuk
fog a nagy költő lírai gondolat-
és érdekvilága mint forog a te-
rület, keresés és védelem duoi

Körtil ei neuu kalattuun tehä
 olgan eelast, anel e härom
 go'pouk vouraiän kivil feko
 valami mäis fogalouva irä'vylua.
 Neuu ei jognuk kalaini toha ei ve-
 kol, miet e härom duou kivil
 niues mäis vourai köre ar éles
 Reppessinäk. Anni tehä ar élette
 vourakonik, mielenik ar piva'tau
 way verben, miindar evak e
 hämas pouk kivil miingai vari-
 atioja tem ei lehel. E go'pouton
 kivil ar ember evelkveiseire eppes
 ar eppie hat dautöley, maikot a ma-
 sik, illeire eppar ar eppie feli for-
 dul ar ember akarataival, miiskor
 a maik feli, arerit ny tiimä fet,
 miimtha ar ember evelkveiseire övelliä
 illeire kiltöndölkä lemmie'nek ar öv-
 ben ei kelyben; vottakipen pedig
 miindaron epp övällä eppie kiejä-
 vito' re'vöi s oru eppie kiltöndölkä
 jäböl eppie eppie majaras goudo-
 larra olouduan övte.

Lainuk tehä miit vellekveire a
 kerdoleire mak va a költö' felirof
 Fogajaitau viingondolova boldog
 kalaidi éleire s abrainatova tem-
 lelödik ottoumi éleiretöl, ei vohajit fet.
 ith pedig bajot voh, mielytöl evelkveiseire
 mielyben miimätköoltam, költötteim,
 korettam,

Akavisvilaj: 1)
 Ime it eppie jelleik eppie ai-
 metlett, eppie evelkveire a kai
 fokus: 1) korettam (korettam);
 2) miimätköoltam (e velleire) ei
 3) a költöis, miely abou ar eite-
 leuseu koly aitala li'muevii alai-
 ja ar eppie evelkveiseire miimätköoltam, a
 velleireu kerkörfestöi köreip pouk-
 jainok feli miij.

Ar eppie költömmiiq tooväbi de-
 meiken e kipek evelkveiseire: ja
 kai, 1) a feli eppie eppie eppie eppie,
 2) a gaudatav, 3) a boldograj lau-
 gullata, miely e korettam miij eppie
 1) Fogajaitau 186.-

nyugodt birtoklaisa nyugt.
Végül előtérít elötte a templom
és a temető. Ha jól megfigyel-
jük a dolgot, e képek sorban meg-
felelnek a létkörfejtő alkotó rérei-
nek és pontosan fedik azokat, t. i.
a hármias duókat és a párós em-
lékeket. A kar és a reá vonatkozó
gondolatok a szervek, a feletér
gyermekével együtt a szervek;
a szerveknek nyugodt birtoklaisa
a védelmi ducainak felelnek meg.
A templom a karaim kinyitott ajtó-
szűrésén helyet foglaló valamennyi;
a temető pedig az emelkedés em-
lőn levő anyagának birtoklaisa-
hoz tartozó emlékekről van.

A gyújtópontokat magunkal, vala-
mint azon lató erejét következő
kép jellemzi maolák:

A Hídegy a előbbentő a tökélyen.
Mindem mi vour, ami melegek ad
Az ember kedélyben egy gyengétség.
E vourán erő, e melegek a fok-
sokból, mint a létkörfejtő gyújtó-
pontjaitól sugárzik elő a erőkben
kivül az ember létmórára
néve mint más erő, mi vour-
ra és melegek. A gyengétség
pedig az emberi akarat erő rela-
tio érzete, melynek fogva képződés
e gyújtópontok nagyobb erejének
megedni és feljőnk fordulni ép
meg, mint ahogy a napra fordó for-
dul a nap felé.

A továbbiaktól pedig minden
csak arról függ, hogy milyen sálókat,
hagyunk helyünk a gyújtópontok
közébe, mert arról függ azán nagy-
részben mindenünk eredménye, hogy minő
dolgot és emiért helyünk ezeket
véreink vezér gondolatává. Igaz
ugyan, hogy gyúrunk a legnemesebb
ideálok sem honnan helyet megelo-
gednek, még akkor sem, ha azoknak
nemünkben el is értünk, mi csak

art latvnia igazabai, hogy a fo-
Kutak izró golyója elérhetően
magasabban lebeg horizontumuk
felé. Ennek igazolásául holgálpa-
nak az alábbi sorok:

„Inspiratavag emuúy kápte volt
Ford éllereken a verér fonál
Azét tüvéten s a tír kúróben
Szakadt az el.....

Öt láttatok, hogy átomuáj uanar
Mieü nevedeteken oly kóvieu;
Öt láttatok, hogy ki meg csatár
A nép jóváért, milyen eseten" 1)
Hogy maron a keljen meg eseten is
amondja a költő:

„Ök nek tek jó, együtt veuúten el
Férj, nőei gyermek s a véletl kara.
E sorokban ismét együtt jelennek meg
a lárnas duettok is pedig a nőei
gyermek fogalmában a terhesség, a
házában, amint legfőst földi et-
tekben a szerés fokurai s a la-
ra képzésével kapcsolatban a ve-
delmet is kiemeli, melyeknek leg-
magasabb becsét s nagyukat ér-
tekei:

„..... veletlen 3)
Van mind, mi nektek ita kardos oala?
A kültönböző világnézetek "e. epi-
grammásként humoros hangjá-
ban is ott ragyog a létkörfejtő"
Kármias duca

„Kuváron miszere a falu alatt"
s amikor az ifjú látja öket, levüloe
völ:

„Mi kép-
Milyen drésőség a katona élet"
Elleiben az apa már így morder fel:

..... De sok,
Jutár, zsinór, mi költőj arományunk?
A lányka végül így sóhajtozik:

..... Be kár,
Hogy mennek, költők nép legújékván-
nak" 4)
Ki ne ismerne, hogy a lányka sóha-
jából voltanék a terhesség (neszeis)
melege arad, az apa uavától

1) Maria Lovvoren emlékezte 216. - 2) U. d. - 3) U. d.
215. - 4) Kültönböző világnézetek 249.

mar a hídny vármólo fej, a
szerep fel gondor kódo hangya nál,
míg az ifjú felessevásiát a
védelem titkon tugarai idet in
elő!!

Állai pontunk igazolávará ideir-
kezük még a "Közösleges ember"
és epigrammái, mely így hangzik:
"Világos lett, nőült, és elocue
Érteit kár volt emberre lemie"
Ez az az jellemeték e sajnaákoró
mavak. Loy ha az ember a létkör-
fejőnek ez az egy ducát művelé-
mint pl. itt a közösleges ember
a teremés (nemere) fokusa és
elhanyagolja a márik két ducosa
vagy a nemere és védelemmel
nem nemedít: akkor nem tel-
jenti a lókéletet ember kioatását,
létkörfejője szabálytalan és így
minidőre sajnaálatra méltó földi
lény.

Leghájonabb jellemük megajál
a hármas egyik kifejezés "A lény
nyer" e. hátsányban, midőn a
költo leírja a könnyűnek képrele-
beli elváltorásait, mely a lény
mireben "új meenyornáj moro-
lyára", "az edest férjű Rebelben"
jégyidarrá, míg a "bujtató" hara-
fi mireben a konverekem győnyjéve
lett! - Ez a három erepp, melyek
a Iten Égből e neyeny világra "köl-
döt, allegorizálja a létkörfejő"
hármas ducát; a teremést (nem-
zést) tr. a leány boldogító erejé-
ben, a nemest a férj jelleme vilá-
sajában a védelem a konfian
nerevettségében és önjelölvo-
zásában:

"Három ereppet küldde Iten
Égből e neyeny világra;
Ez legyen hírvüknek-ugmond-
Mindem kúija boldográga" 2)
A három erepp jelenti a három

1) Közösleges ember 201. - 2) Könnyek 177

ducat, a létkörfejő két
fokúval s a védelmi közbiztonsá-
gát, és leigylez e három fokú-
ból fakad az embernek minden
kijárási és minden boldogsága.

Minden ilyen módon a költő
telki nemel feltűntet a letuor.
gáson mozgató erőt s azokat,
nemcsak önméltó katasztrófa-
készen eszükkel megpróbálva is
bennevaló, anélkül létkörfej-
őnk elvételén megpróbáltatva
bizonyítékra megállapított: meg-
fíjelték Madach lírájában
azokat a helyeket is, melyek a
létkörfejő enicciaira, vagyis
az elcsúszás (paros) fogalmak-
ra vonatkoznak, ezek pedig a
letuor tanyáiban irányában helye-
kednek el.

Így paros fogalmak feltűné-
sége minden fordulatok elő a két-
más ducaok korlátozottságát váma-
val minden, minnek magyarázata
szak aszani lehetősé, hogy míg az el-
járások magok csak kis mértékben
származnak megváltozása, addig az
eljárások tartómai s ezek variációi
ője végzetlen. Hasonló hiúság ta-
la'ltunk a matematika'ban, hol
a megoldandó feladatok kineve-
ritésénél nemcsak ője szak me-
hany alapművelés, elveit kerint
fejlesztnek meg. Hogy pedig Madach
nál ez edentéles fogalmak azoknem
kivétel nélkül együttesen jelennek
meg, azt látni igazolva; hogy a
nagy költő a letuor gáson körfejő-
jének várlata minik gondolkodás
pontozása, mint ahogy nem lehet
el arról se ki sem s anélkül meg-
ar elme, annál tökéletesebben
fejéri ki a mián alkettérűségeit.

És elcsúszás feltorolása nál pedig
megfíjelték a mozgó fogás
képeivel, azok anyagát is elég jól
magyarázta a mozgó fogás valaminek

eredményeit és a találatokat
Járat. A magyarok végrehajtás
receptjei vagy alanyai a sorokban
munkakörmök be:

« Karóra fűzőm a kezem leány...
Mint az erő tő a leány iránt » 1)
S míg a férfi a vérelet, a kezem
vére kiegészítve a leány pedig a
Törökországban » 2)

Hog magyarságunk nem csak a
gyűlölet, fogalmak, hanem receptjei
melyek is ily párosokban jelennek
meg, így hogy voltaképp az ember
egy magyarságban semmit végrehajtani
nem képez, hogy önmagában vére
szak felvagy teremtés szakár mely
főleg irántiban akar jelleget, fel-
töltéssel károsak keres magyarság,
képez illusztrálja a sorok:

« A mielőtt oly átkozott
Az embernek itt egy magyarság » 3)
Ulamyora, hogy ez az ördög még az
állatvilágban is él:

« Azonfolyg a vöröskék, ...
Vadászó bajtársai keres » 4)

Egyre már ként éteri magát az em-
ber a társaságban, ott, tal béké-
vel megosztója örömeit, bánatát:

« A gondolat is jossanfoly
Hatalmuk, hogy velünk gondol
Dokor lélek melyek vobáiban » 5)

Igen, mert olykor:

« Bár a brándkép körül lebeg
A pipafüsttel a édesek
Az emberek melyek akkor jönnek » 6)

Tehát legalább is egy pár ember
együttvére teni ki a hármak
dusok egy-egy pontját a minél több
ember, több nemely tudja magát
egy pontra nékve gondolatok eszej-
be tömöríteni, s mind a mi testi-
vel e gyűlötpontok tüdő. Hog
pedig e dusok, melyeket a teremtés
tervez is védeleni szavaival illet.

1) Egy társaságban 2823) Örmel 84.
2) U.o. 85. - 3) U.o. 86. - 6) U.o. -

Kiinnä & eline'lehtinä i'llerästä 85
rio'jahan poutuak siin' lehtimä
fel, a koltto' amme vilajabau is
poutuak jeluukemeh biroy, t'jää
e vavan:

a öh' jaf, loy' isy' vau: koltto' ukk' is, a tir
Egy' pout' irak, mely' kottil' futuuk,
futuu...
Suidon' lileqve omorokadank,
muudig' irak a kir' pout' kottil' vappuun
Vappi' lehtimä mozzavainak gyffo.
poutja' fika' ideak, mely' enes' ke-
lyikkööl' kimorditami' meu' lehek,
ellenen' muudon' mozzav' irakir'
erän' fil' pouton' kottil' rajlik' le' ki'
p'ldig' erän' pouton' vourasi' areje-
köt' vavalyova.

Egy' mävik' hel' mig' erövenen
fejere'li' vavauet' a' gonvolator;
muudon' art' muudja, loy' my' ar' eu-
bernek' mozzavainak (= ar' elto' eppög),
muut' a' tarvadalonuak (= utolto'
eppög) k'el' vevet' t'ijöja' vau' eu-
pau' a' erelkaci'ellen' t. i.

a' Agponor' a' vau' nek' i'ngare
a' vilté, mi'el' irak' kerkedüük.
I' labradalonnuk' ennek' s'peruessa' *)

Suolän' vau'nek' it' a' le' k'ör'fejto'
jokuvai' neu'bel'lypve' t. i. 1) a'
kerros' (k'ep'vireli' a' vämea' i'ngare' a'
agponor); 2) a' t'ruuclis' (= keru-
tes, neu'ris, mit' e' vó' k'ep'vireli':
p'v' vilté". Si'ij' a' le'trelov'is, muut' a'
"nerrenn'ijek' k'el'felle'lele'inen'
l'itronit'as'ara' volgato' mozzav'is
vendi' k'ere' a' l'arsadalon' mozzav.
mely' neu'v'ere'v'ij'ebau' muut' a' l'au-
l'atalon' le'p' fel.

II. Ecek' utäv' f'ij'el'jüü' me' Madak-
nak' a' mozzav'is' a' i'ng'ep'v'ra' vout'
K'eri' v'ok'el'is'. Me'j' keu' it' j'ep'p'e-
miut', loy' Madak' l'ir'aja' vout'
k'ivül' g'arday' l'aroulator'ban, vó' k'e-
p'arbau' a' v'älal'abau' a' k'oltto' i'ng'p'o-
mu'v'is'eben' kim'er'it'het'ellen', em'

*) Päl'ö'v'eim' d'ij'ä'ual' 2:2.-2)

mindenen jelenéjének a páros
fogalman kapcsolatából vagy más-
valóságából költészi. E képek kö-
ben nem csupán a költői nyelv-
széjének előmozdítását célozzák,
hanem egyúttal egy filozofiai eme-
lők. Kiegészítő részei, mint legalkal-
masabban a létkörképű nevében
foglaltunk egybe. Így mindön a fel-
kötő a bibliai, a welló mozgata
a wellenek bevételei juttatja erre
er nemcsak püta latoulas, vagy
associatio idearum, hanem még
érelméi köteletési igazság néme
is egyúttal. Így jébi más helyeken
willainmal a haragot, isz nemie-
lyeritő az őt a remeté, a lideg ka-
nu a kihalás kegyelése. 1)

A nővöt isz elnékedik:

„Míg Kín a öröm kövök remél
Kérelkedik, addig vereg” 2)

amidon pedig arurai jelleuri,
amidjant a kitélő képe is meg-
jelen élők. 3) Így alakulnak ki
fővárosiában a legvármerőbb
ellenesek, mint pl.

„Ami ma rom, holnap lenjő” 4)

Arad az étel, öklő a halál” 5)

„... a mosoly

Vagy a könny-e az, ami több et ér” 6)

„Hogy még éri a vajtelen a vőj” 7)

„Aludt ajkán még mosoly lebeg
Könnybenformán a vőj éjtőlét...” 8)

„E még földén az ifjúkor hírnél
Savanyogva vel ved könnyes remél” 9)

És isz kiunak fel egyúttal mellett
a remélet s gyönyör; a leány és
etoutrada; a eszokallata s a hí
kalotti büze. 10)

1) alföldi utazás 82.-ötöl 84; Kára érke-
zések 88.- 2) Leányváltás 110.- 3) A viláig baja
110.- 4) Remélet 115.- 5) Püta i lemeztés 116.-
6) H. o. 128.- 7) Az első kálak 148.- 8) Mabusokom
allua 110.- 9) Remélet 157.- 10) U. o. 158.-

A bűi és a boldogság; a tanyer
nyugalma és örökös mozgása, mely
egyele; eszhangu és mégis annidig
léje. A amelyre végtelest a pa-
ranyi eszhangu kényeztetje. Aton és
Kappelen, bűi és veremere. Tlyen
s Latonsó ellensékesen épült fel
„Az angyal utja” e. költemény végig.
valamint „A utolsó ítélet” e. tónok
lapuda; hol együtt verepelnek a
fakir és bajadér; a padirak és a
jancsár. 1)

Szj jellemű a meg a tanyer mellett
az arny; a virágban a fe'reg; a
punta mellett a bère 2)

A nap hatalmas túndere mellett a
mering Stolyka; a nappály mellett
a töltés; 3) a forrás mellett a tö.
Egyik lépnek fel a gards; és ne-
gely; az élet a pumula; a jeje-
delnek uralkodója a kényere
virályok; 4) a gards; és ereny.

Szj áll elő az édes kün fogalma
a vágyból a kényere és a títar-
ból egy új megnyomást mosolygónak
sz. 7)

Az eró és a nyugeresz munkalátam
böl keletkezett az „Eloimuk” e. vers. 8)
Kényereben az intégre elmetkedik,
a nagy kényereben a kényere fájdalom
egyaránt hoz létre ehatározóval
s a nyugtalanság eloulatja a „Elo-
des a ton”.

Feltűnik neki mint jut kerentre
a megváltozó a tónusra a kényere
tün; 9) az inté kényere ereny a menny
még a bűn a pokol felmeneli, s e ko-
mor kényerevel a belyere a tonyere
és a erillajok vilaja. - 10)

Még a tanyer elverés, csak néhány
punta marad élesben, mégis egy-
aránt elenyészik a hó és a rab 11)
Perenyi a lét, tónok a komor; a hó és a

1) Angyal utja 178. - 2) U.o. - 3) Utolsó ítélet 173
4) A nő veremere 166. - 5) Regy an Stolykáról 171.
6) A utolsó ítélet 174. - 7) U.o. 176. - 8) Eloimuk 191.
9) Értelmi gondolatok 194. - 10) U.o. 195. - 11) U.o.

[Faint, illegible handwritten text on aged paper]

-
- 12) *Hitel és tudás 250 - 13) Proria és poesis 251.*
 - 14) *Égy kacsér hálójához 256. - 15) Proria és poesis 257 - 16) Égy örvös naplójából 246*
 - 17) *Epilogus 257. -*

halálából az utódoknak béke
 fekad. 1) - Az istenség fogalma körül
 egyrészt imádás, másrészt a fény
 erőssége. 2) E a portau fekad
 istenség leghatalmasabb képlete-
 ben említtetik ki mindazon
 és más egyéb ellenséges képek, me-
 lyek mint izgatni látnak Ma-
 dák fantáziáját rajzolgatással ka-
 tatonák szerepét és rendeltetését.
 Kelt.

A nappal körül ott szerepelnek
 az órák évek s felelelem kimerülése
 épen úgy egyik lánya arca mint
 mint, akárcsak az árnyék. 3)
 Hasonlóképp szokom az egymás mellé
 a perc s az örökkévalóság 4) a test
 és lélek 5); baltos és kereszt 6)
 a fagyóvíz s a mély melege 7) a ve-
 gység és a dűz 8) a halál és, mint a
 vonta's leánya 9) Az egyes és a millió
 a hű és a tudás 10) - a próba és poezia
 a nehéz víz és tökéletesség 11)

Ezen ellenségekben már már
 konkrétnak épen hovába fog-
 lalja öme:

Az egy pár karöltve emelkedik és
 görögül
 Nem szabad azt nézettel vallatnod 12)
 Erre csak az ellenségekben öre-
 katorandórákát annyira érde-
 kelttük mint az

Az emberek mellett templomok és
 ökológia bírják

Erre lánya meg adta tőle effele-
 ben a sok országos erillagok 13)

Ésőt tehát világon követték,
 hogy az ellenségek létünk mozga-
 sáinak körfejőreű pályáin
 a dimenziókát képviselek s mint
 ilyenek teiglye két nem haték-
 latok, hanem koronán egy öre-
 jüggő, eszünk képviselek fel

1) Csak béke, béke 198. - 2) A halál költészet 200
 3) U.o. 206 - 4) U.o. - 5) Pál öreim híjánál 212. -
 6) A halál költészet 205 - 7) Mária testvérem emlé-
 kek 215. - 8) fagyóvíz 227. - 9) U.o. 229. -
 10) Egy órák naplója 240. - 11) Mit érdekel 250
 12) " " 240)

melyet az ábrában a kis
szögely jelölt meg.

Ityan ellentétet fogalmaktól, az-
naktól, tárgyaktól, anyaguktól nő-
vődik önmagához, azért mondja
"amelyek ujjaírók, közelmelyek leg-
fejlettebbek, egyáltalán bejáróak.
Ez is. 1) Mit értenek ez alatt, minél
az, hogy Madách könyve is, mely az élet-
nek filozófiai dala, ezen ellen-
tétnek melyen látása alatt de
de egyáltalán azoknak leghevesebb
bolnaivólója is.

II. daima ezek után Madách lírá-
jában az ellentétes mozgások és
levegők rendjét.

A lét nagy koncepciójében t. i. nem
csak ellentét, páros nemiség,
és páros tárgyak fogalmait mű-
ködnek közre, hanem új ellentétes
mozgások is, melyek között a fenti
fogalmak exponenciál (0 tárgy,
nemiség) elmozdulásnak, elvál-
tásnak és ez által új lehetőségek-
nek, új létezésnek nyitják meg az
szélesítést. Az egész a mo-
zgatásokat Madách is életről érte-
s ezen érzései katarzisa ki is
fejezi, midőn pl. így ír:

"A fátaladás nagy a csudák és
Csatában állnak, Kék bérceken omlok
Sani legfontosabb ez az önmag
ellenléte páros létetök keresi
egyáltalán t. i. általánosan látható
állami a végtő gőzelem által-
dóságának kémsége nélkül.

Legyen a gondolat máis mávakkal
Kül közege és hangra:

"A föld és ég, e kézen elváltak
Kül tettei is, de egymással kar-
jába" 2)

Avagy midőn az, mondja, hogy
"A nagy kövül mindig ott tartanak
az önmag és féltékeny kérés
nave. 3)

1) Egy nagyvonalú 255 - 2) nyári este 63
3) U. o. 64.

de legyessék emelkedni ki
a gondolat a "Hatalm költészet"
ben, hol a költő Lomaxan elvett
kedik affekt, miut vombol a ka-
lál, s megis miidau rom felet is
világ keletkezit. I. Hóval az
ellenesit fogalmannak ex a ka-
tá ei virahtaló ereje s miiköölere
előtte, miut költés "elött, a le-
morgásit megmáritkatalan
fénye gyanús, ált. Hg vitajon is
tízta tautsiet ex, hoz art lektor
fejtonk alapvetelivé saunri mu-
den kövülmeny klágyonit. Avagy
lehetne annak ellentmondani?

• Tízai vembek, nektek már az élet
nem adhatat egyebet, miut kalál
Mig a kalál náton örök életnek 2)
Heróakalau örök koronával vár?
Esa martyrók aukonidunak
Ei ex a lény nemnek az életel
és kalálal van igy, lauen az el-
leuttes fogalmak miiden egyes
párjával, minököl nemalovány-
sén a fantázien (E.) életorokunk.

Esen a nyomon kaladva eljuz
a vedemi is letti vilaj rejtoke,
hol ugjanak a kövölgyt hája
miiköölmi. Az élet ellentett mo-
gárainak esongásit megvemi.
lyenti a népdal, melynek vemb
erőhangja

• reggel felébredés, s este elvitt 3)
Vembek az életelkuse kágyat-
talaliból kövölök öre az élet is
miiden "mi a formáitok kebbén
figgye él." 4) I mig erk a kövöl-
vényes életet, a hit is gremicki
árlatlausa'y gondolatannak életet,
addig a bünye euter, ki elva-
kadt költő (t.é. a költő is árlatlausa'y-
től) s őm magában hívta halgatója 4)
nem bírja megérteni az életet,
melynek sugárai, fólgyái, morgái

1) A kalál költészet 201. - 2) H. o. 209. -
3) Heróakalau 218. - 4) H. o.

"Keltainen" örvönnäkö" növeked. - 91
mek; feleke az ártatlan gyűlölet
és kérdés utánakja könnyen át-
szerran, miig a bűnök ferfi kiretten
alkotmányos belepusztulnak. A kis
is bűnösök között az "okoskodás
végtelemeje társong", mely "feljál
muiden ideál". 1)

Az ívek tehát következőkép i' haza
kövél: a létkörfejtő gyűlöletgaj-
sít kérdeménységet mozgatónk az
ellenesek elleneséit haza'rol,
szegely erényá'ban kullainának
ide-oda s ezt a kullainait állan-
dóan a kövél, bízony talanság érzése
kivéri. Megeköviti ezt Madrás te-
kültége is, mert senki ezt nála'
nál mege, költöitlen nem fejér-
te ki. Ezzel vonaskoróan mondje:

"Nem is tudom már, holtem let véjőstik
Halkedődik a cseles éjtnak,
Ez az artalom, hogy kétség s szegelyom
Ködt
Ked mindkettőnek kullainának 2)

Ez a kullainait a létmozgásuk klas-
tikus kéje'epése. Ezen létmozgá-
sokból az elő' vezül a koroknato,
műveltségnek a'alakalata, a mag-
nyibon a létkörfejtő törvény verü-
séje verint az emberek megepö-
tődésé; nekesei, s maguk a kor-
tellenak is egyé ellenesek enies-
vél a mávira vá'ndorolnak át.
Egy váltottól át az élvezetek vallás
a görögök napra polytheizmusu-
ból a keresztényiség vértő'jennü-
lésének kirekesztésé; így lett a
leány fogalmai egyet a lovagkor
hálványgá'ni társas, mávkor egye-
rü élvezeti eikke a kaluarkodó
világban, így lett az ideáltól őrdőz;
mon a kövél a hova ki verieny-
ve a leki'váltós tehetségket, me-
lyek máv időkben a cseles nemlé-
ködő világra'ba vonultak éttik le
napjaitkal, s így lett a haláltól ma
vithadós, mely hajdant megeoldós-
sítést jelentet. 3)

1) Gyermekmunka 19. - 2) Dalgórai 49. - 3) 0. é. újkor

IV. Ezen páros és ellentétes
mozgásokból álló munkájuk végére az
ellentétes átalakulásoknak eredet-
nyelvére is, mert tudnunk kell, hogy
az ellentétes fogalmak közül való
az egyik is névelmi mozgások, kül-
languáson nem kéne el a szó-
működésben nyugodalatul, hanem
mindössze bizonyos eredetnyelvre ve-
rat a az eredetnyelvi övérejeiben
lehetően a szóműködés, a törvény-
szerűség és az értelem fel nem
feladása. I amint az egyes ré-
szletmozgások határozott eredetnyel-
ben következnek, úgy az egyes
életrétegek is határozott életkorok, és
melyeknek távolabbi korszakok is
egy gondviseletükre is utalnak és
közben futnak ömög.

Ezenal csak azokra az eredeti
nyelvre lépünk tekintettel, melyek
a mi korszakunkban közzel-
ben láthatók, és ezek között a melyek
magának a költőnek is alkalmat
találtak megjelentetnek a földal-
zatra.

Így a nevelési, csapongási,
"a túlsó világ és végtelenség", mely
Kovátsi, fiatalos életet jellemző,
a melyképpen, eszedes avvalódi bol-
dogtáj révén végződik a munka
és a melyből a tudomány,
munka az előbbi nevelési mar-
kannak. 1)

Ezen a változatlanság, szóban
való meggyugvásnak maradvány
képzővelője az a kopár szit is,
mely eredetben külvilágban áll a
háborgó tenger hullámaival, de
mikor a kis vándor madárnak
csak pár pernyi pihenést ~~ad~~
nyújtani, boldogan végli tovább
mehé szitát, mert abból - úgy mond-
"eredetben van igaztatás" 2) ismét
Hogy az ellentétes között való lény-
költői, mely közt szit az egész

1) Bolongráj és nevelési 26. - 2) Meggyugvás 58

termeiretnek, gőnyörűen mo-
gárodraak „Egy nyíri lemezőn“ e. köv.
lemezre meg befejező sorai:

„Mittől is sajnál nem lehel a lajal,
Itt éj, föld gőzöl omecolodottan,
Termeiret ember esillaiúto rajátan
Elleutélet verő münto nem talál.“ 1)

Vagyis ott, hol nincs elleutél, nincs
mozgás, nincs semmi, mi az ember
bívet kieleji thetné, azélt ott csak a
lemező néma egy lajgudája lonol
ott magánút arélet.

Az elleutélet oly fontos alkotói er
életnek, hogy nélkülözök tön életet
ember sem lehet, sarki, mélt

„Még az sem lehet jó ember
Aki tokse sem boldog,
Hogha látort nincs a vióben
Feretet erénye sines ott“ 2)

Arélt nemcsak lehet, hanem kell
is „Mit ölel; köjt nevelé“ 3)

Lat elleutélet mozgárokna, vái-
rod életében az a talakulárok-
nak eredmeinyeit fenséges erö-
vel künter jel az „Feten kere, em-
ber kere“ e. köllemeinyben, midtő
lemezője a váron tarkaraját, az
ember dóre akotásait is a vadon,
az „istenek világit“. Az a nevesites
eredmeiny adódik ki ebből, hogy az
emberi emulandó esekél, akotó-
sokól, melye jölet münto koratius
; inxanikus tapentüjének“ vedleme
lemezőe, meuekülmi vájrik az
embermagarba tövő nallame éi ki-
singsejéet elüsvve a vájtelu-
mal kereri a kapuolódást. Arélt
igy bírtes, amideu erüggadót:

„S mi az ember dórtu éi elbitakonda
Tebtegynek váj, le alkotni aserue,
A kerye tükter pira magaró ki
Ed a seholgynek lanan belegenti“ 4)

Ei mivel az élet ovaga mozgárokna
künt jel nekünk, mely kullatásain

1) Egy nyíri lemező 71. - 2) 1. dírcél a kel-
párgombos 105. - 3) U. o. - 4) Feten kere
ember kere 78.

termissenne, q̄nyõrienu-93

magara'zak erew tootk:

u Teruetsat euter anilla'ulo' sajaban

[Faint, illegible handwritten text covering the majority of the left page]

24
Könyvtárosi katalógusnak ugyancsak
megjelölték pillanatosa sem kiny, azéna
az egyi életeti mozgásnak is
végzettségét csak annak mérté-
kességét lehet t. i. a csudás pite-
nés, az abszolút megugratás, melyet
egy életeti át irgatomán, nyugta-
lanul keres minden mozgás,
s minden élet keramizás. Azéna
éneket is a nagy költő is az "Étel-
bölcsej"ben:

"Boldog, ki megbékélve a világgal
Tovább halog, s nem gondol a mosárral,
... Boldog, ki megbékélve túr, remél,
Szen örödjöt, sem anyall nem keremél,
... Csillag kelyet beéri jó parárral
... s ki megbékélve végzetével
Éloerit tud, a pere költészetével"

Jaj hivat meg vigre az egyi élet a
Katalán, minis ett a "Katal költ-
észetben" főben fejtegeti"

Az az elme kedis mely az
ellenesét figyelmen kívül oly
kiválóan látna s az életre való nagy
készenkedés oly világorán is költői-
leg is kifejezse, végül költés-
kedésben a két ultima ratio^{us}hoz
is eljutok, vagyis a néleim is nagy
ellenesét szakaitok, melyekben
végül minden kérelmet ellenesét
egybe olvas és eltűnik. Az önes
apróbb ellenesét és páros emésok,
amint "örögederő" jatakorokkák
végül az anyag, vagy neileim ten-
gerében ömleusa be s abban elis
kiválóan meg, hogy vakis eddig ki-
terjedtjük figyelmenmel az életjelen-
ségében, arontul pedig zárva van
a Katalán, sőt elött minden ajtó.
Ami eremmel történiik már, az
minid csak a fejteésen arnyékos,
hímanizáserü vilajába van.

Ei a létmozgásának ére el-
Katalán akordjai a költésben a

1) Előböltés 107. - 2) Katalán költészet 199.

hitta a'liat ei mel' valla' - 7
sitten, p'elmeis k'ellik fel,
s' i'p' ar' auyaj is' n'ellau' t'itokpa.
kos' o'lekk'ere' mar' a' v'alla'sos
l'elki' r'one' h'armonia' ja' val' q'p'o'
ny'ork'od'et' a' b'ol'ere'lo' k'ol'et'.

F'op' ar' Is'ku' k'ere' - e'uber' k'ere' c.
k'oll'end'ij' h'au' ar' auyaj'at' me'j'
n'ab'ad'ul'ui' v'ag'jo' l'el'ek' a' n'ellau'
h'ek' m'ens'at' is' e'j' m'ag'at'at' l'el'ki'
l'el'ere' q'ag'ak'or'it', s' er'ot' r'enu'ing'
k'at' n'iv'e'ben, l'og' e' v'ag'ja' t'el'j'ent'it'ui'
is' f'og', m'ert' - m'uit' m'ou'j'at' -

u' s'iv'ar' o'aj'j' e'at'it'ja' ar' a'j'et' f'ol'
d'it'it' k'lo'o'
k'at'log'et', l'og' m'ij' v'au' t'ot'enn'ek' r'eat'ak'
g'nd'aja' 2)

O'mel' c. k'oll'end'ij' e'bu' p'ed'ig'
ar' a' n'ell'ent'it' auyaj'at' h'it'it'.
l'oj'e' g'nd'ant' m'ut'ak'or'it', l'ei'v'ot'it'
a' n'ell'ent'it' k'ur'ia' k'or'ny'it'at', m'el'f'au'
m'uid'at' j'ov'ab' v'and'ig'et'it' l'at'og'a.
h'ota' j'ot' k'om'aj'at', de' n'ell'ent'it'
t'at'it' j'uv'at'at', h'au'ent' a' n'iv' m'it'
l'aj'p'ot' is' 2)

V'is'ot'at'it' p'ed'ig' ar' is' k'at'ba'
k'at'ol'et'it' is' e'at'it' d'at'at'it' m'at'it' u'j'
g'at'it' is' v'ig'ant'at'it' k'ere' a' b'au'
s'at' m'aj'it' l'at'at'ja' it'. E'v'et' e'j'p'it'
l'at' ar' a' n'ell'ent'it' is' l'au'et'it' l'at'it' is'
l'at'at' m'uit'et', m'ert' e'lot'it' a' l'at'
a' j'ot'it', ar' i'ng'it'at', a' b'it'ok' n'au'
m'at' auyaj'it' k'at'at'it' m'at' k'ej'v'it'it'
l'oj'e' g'nd'ant' h'it'it' f'ol', h'au'ent'
e'j' o'j'au' e'v'it'it' m'et' is', m'el' l'el'ki'
i'g'it'it'at' e'lot'it' k'i', s' m'el' a' e'at'it' d'it'
s' i'j' m'aj'it'at' k'end'it' e'j'p'it'it' t'rad'it'
t'it'it'at' h'it'it' l'el'it' is' j'el'ent'it'. A'bb'au'
a' d'at'at' k'at'ba' h'it'it' r'ot'it' k'at'
e'j'it' k'ara' i'v'at'it' v'el'it' m'ert'it'.

is' m'uid'it' i'j' e'lu'et'it' k'ed'it'
u' t'it'au' a'at' m'ij' m'ot'it' is' ar' i'v'et' v'ek'
E'it' m'el'p'at'it'it' k'ep'e' f'ig'g' j'el'ent'
k'ot'it' j'at'it'at'it' t'it'ok' v'ag'j'it' m'at'it' 3)

1) A'j'f'ol'd'it' u'at'at'it' 88. - 2) O'mel' 84. - 3) k'ara'
e'it' k'et'it' 88.

altan az őri lakban nyúl. 96
a vallásos hit és juttatású bur-
gójai templonaihoz kétszáz,
mint ahogy látni azt magya a költő-
is, emeljezve a létkörfejtő ellen-
tétet emelvénynek nevezve
egybekapcsolódással is, ^{az} néma
közvetlen költőnk azt. Hogy
lelki egyenlőség az élet minden
megrendítő megpróbáltatásai
között sem tudja tartani.

Egybefoglalva a fentiekhez láthat-
juk, hogy madárk minden lényos-
ságban teljes az ellenséges, azokat
mint végzetet meg is jelöli, meg-
állapítja ömlesztésaudórájával.

Egyébiránt költészetének szinesítés
is sanna figurái az emelvények
alkalmazói, míg a gardag cu-
mukor fogalmainak színterje-
ben a rendes a létkörfejtő
készen állnak teremtés meg.

Ezeket joggal következtet-
jük: hogy

1) a létkörfejtő fokusa, mint
mozgásának irányos ki-
monstritokusan határoz, az ellen-
tétet páros emelési pontig vezet
tikusan megközelít.

2) Ezen az emelvények fogva
mint a létkörfejtő nagy terjedé-
sűl kifelté ható brók a páros
emelés a létkörfejtő mozgás-
ban egyenlőség aláírhat is fej-
tése ki.

3) Az emelvények emelési fogalmak
között a kerületesség irány-
ban is állandó mozgás körül-
ható.

Co. Fejéret.

A Megdiésvölgyről állatábrán.

A létkörfejtő egyik fontos tansze-
tele a megdiésvölgyről, mely-
től eltekintve az eddigi fogalmak
közül csak a mozgásról jussunk.
Bizonyos u. i. az, hogy a létkörfejtő
körülszögeltetésénél bizonyos fogal-
mak helyes az elnevezés, vagy páros
fogalmak; bizonyos az is, hogy ez elne-
vezés között bizonyos van, melynek
eredelményeként az egyik bizonyos le-
vő fogalom a másik bizonyos levő
fogalomhoz való viszony, helyeslőben
szóval maga az ember bizonyos
eredelményeként a végleges közt, más
u. i. kifejezésében, hogy az elne-
vezés fogalmak egyikre a másik
megfelelő elnevezés váltson át.
De ha az örömből bármely, és bá-
nyaságban örömből; a nagyra-
készségek és viszony; az eredet-
ben és kétségben van, és a
jelenségek találatán illusztrálja
ez a latin példánál: „Summum
in summa inivoria?”

Már pedig ha ez igaz, akkor igaz
van az a bizonyos annak az álli-
tásnak is, hogy az elnevezés leg-
jobbika, a belső is anyag is
körülszögeltetés köztön katasztrófa
van egymással oly értelemben, hogy
az anyag nemcsak, viszony a bel-
ső anyagig hanem törvény.
De belső is anyag; oltaj közt
fennálló viszonyt a köztön maga
is látni a ezért ma intalan helyen
tanulmányozat is tes, sőt ilyen-
arányú gondolatok a megfige-
lési a a belső életnek ezen tün-
ményei lausjót emelkedet lau-
gulatba ringatják el a az épen
ez irányú vizsgálata a fentjeleg
hangolják.

A megdicsőítéssel kezdődő
idézetek három pontigba csoportosít-
va, amint

- 1) az anyag és a szellem között való
mórástól való
- 2) a szellemnek az anyagba való
átvándorlásáról, vagyis a meg-
tenyésítésről — és
- 3) az anyagnak a szellembe való
vagyis a megdicsőítésről egyi-
telősegről.

1) az anyag és a szellem
között való mórást.

Mindezt még az idézetek a szellem
és az anyag között való harmadik egyenlő
kapcsolat és az értelem tanúságai által
reflexiója:

"Még az a szellem is, csodálatos,
Hogya a lélek ideál.
Nem mondul megis, s'örök, hiába
Mert otton lélekre nem talál" 1)

És midőn az mondja, hogy
"Hát ki lőnben ember e világon
Hidőn, csak loani karcolt veres" 2)

nyilván az értelem meg, hogy az
szellem, vagyis az emberiség által
való elnyerése csak karcolt, kár-
détel értelem el, egyáltalán az is bizo-
nyos, hogy az emberiség által
való jutás, vagyis az emberiség
a világba való áthelyezése ne-
lét mórástok eredményeként áll elő.
Egy másik éke a következő:

"A ifjú lélek.....
Hát hátya, Isten mára minden ember
Mig veje eből s'la'ván, loquum az
Ördögnek nézi csak ketel dűkél" 3)

Az ellentétes értelem itt is könnyen
látható, ezek: az anyag (vagy Isten
szava) s az ördög. De e kétféle között
való felszámolás folyamatok sok
személyes, esztétikus, etalásos
vessé keresni.

A "Jalforrásban" megtaláljuk a
küzdelem nyitját is, amiben abban
művésziesen fordulnak össze az

1) 10. sz. 20. - 2) U. o. 23. - 3) Előszó 107-4)

Kérlek (augaz) és vellemei
 (gondolati) képresek, ami nőt az
 életöröm - s az élet csongása;
 madár dal - és ifjú szerelm; Képe-
 setis deveser - s a költő büs all-
 leme; hervadt virágnál - s a meze-
 vesejésü képresek, felle'vidának-
 s a konfi dal. 1) Erre ellentétes
 fogalmaknak a karantenygel mi-
 sik polusa'ba való' áttelegetve-
 séből az elő' a kürtteleme, az élet
 jellegetes larea, mintha az csak
 az utbau levő képreseknek sere-
 i'kközéséből, forló'adából állava
 elő'.

Magyarok emese a magyar-
 nok vil az a gonyörü kép, mely
 mélyregep élelignakozot takar:

o Telkünk a földet meane vándorol
 Mj ismeretlen kon karavitor,
 Flot egy mezfolyatadon éreiméj
 Ráuk, ki tudja milyen véjésük (v. 2)
 Vilajonau donuborodnak ki itau is
 az élet leguazisó edensései: az a
 föld és a kulvilág és e két dand.
 mas vilajonau kővő öntötő fya
 va meglező lélmongáras a kiltó
 s. vándorlás "fajfajésivélilleti.
 És mert itt ély eren a földön; a lét-
 körfjő eluilete nevint csakis
 ellentétes viltogpat, az a nese ha-
 ra, az az ismeretlen kon köllőke
 el keselés titka vágygal; viderit
 hilitus kavilára sicut a kulvi-
 laji meumea felle' gondtal tekui-
 itauak itllagok testvéreire. A
 magyarok eredetere pedig ime eren
 a havan vesnek arthező fájgl:

a More ügy főggőn az is
 Maé eren a vilajon,
 Minu a vakadó lomb faume, nette
 Eugem is sejtés orv. 3)

Érti e gondolat s mint egy álomkört
 még öntudatlanul is utánaugoz
 Kinyújtva karjait, lehunyva szemét.

" s a sejtés ki tudja,
 Honnan - merre - merre " 4)

1) Delforás 49. - 2) Des ujkor 55. - 3) Örnid-
 zés 57. - 4) Uo. 57. -

De bánni Sasároosban e sejtis
anajoi mite e deajtis nyujta-
laduaga'val vouródia eg fenei:
qecss léi utdu; kőveless kivai-
kovic ar feneu'lyka, - kimegy
ar emberek laring sodasaga'bol
a vadonba, hol minden ex fene-
sig mivi sehellest hordora ma-
gán. 1)

A szellem és anyag bitokos
visszagat és egyenlő léte a kőveske-
ző sora elírásu feltűnés:

"Feltűnésu szellem beállgat
nyujtatmas és vorelmes
feltar árboron kővel" 2)

A szellem maglalatmas magar-
zi a ducra anyag és minden te-
remény, egyenlő esz ar embri-
gonorváj marad vele minden
hitegen:

"Szám ar anyag s szellem magar-
a vely öröge sornas appar'val
és magar'va kis anyag lantja
s feliduc mind a ladar vna'val.

Csak ar ember ladar'vával" 3)

A szellem és anyag ömkekapcsoló-
dásai jeltis kőrtőnének tölt
világában miltetis mely egas
sokaja is:

"Szellemekes van kagadra ar
aruj" 4)

Hoy pedig ar ellancitca kőrtő
való virony birony moztában,
még pedig a vouráiban és tavi-
kában lalat Sasároos formis,
mucagán a kőveskeső rélesek:

"Pölcenráu gőngjő vioré anyag'at
Alcát linte s kőmucas fejere...

Gondolain s la főrnyel vouraterek
Mily öröm len a kaves miltenek" 5)

a la'vora'val kőmucas jekant, de
a vouratéris öröms; és elnyer
ifje a miltis laktól, logoda ismés
vouratérjen. Vagy miltis a g-
naktéss" a földanyai o'lelu'akarja
bame keresvén bünbocsa'val

1) Dneuker, ember ker 75. - 2) Robnalad 137.
3) An anyag utja 159. - 4) Fograjontól 187.
5) Tücsü örvése 8. -

és vizgatalást, euidé egi. -151-

Kel nem találja meg, anerk
..... a föld, melyet a költő,
A törvény fiúvára nem augsztal
Muzsikusát elatta és nagy kirtelosa
"Itai koporó üjje' leson" 1)

És így az lea büntetése a törvény
szarvokna, ki mindent elfu-
títok, loq d' maga el nem pntul-
hal réma koporójában. Tabatoki
a pntitásban hatalmát kereste,
abbau saját meyelem misitétét
találta meg.

Másfelé az elvett kövök meletve
felkeresik a báton'igross nőt, loq
megfintessék a kancsigai'vid, ke-
gyetlen leányait.

"És megjelentesz egymással uelau
Kéresze, kálóingya, bős éjfelu.

Sügsai filante törvény jólatos
Melyen teleroadi ársó elleten" 2)

Mi mind jelentesz a vellemy'árak,
mint aq, loq az elletetel kö-
zöt, melyet itt a fájó a nökép
vittnek meg a hatalmian is
létezik bizonyos kapcsolat, mit
örömfelentesznek nevezünk.

Kezencek a vöröny aq fenne
a telente' is telente'ingy kövök
vitt:

"Az onlan éva kareni szere,
Látják, érik az auggal törvény' is
és tustogás' 4) -

Terici törvénya kü'itit' velle' a
Beduin is vaidor satoruban
Firtasó kálaküld fel firtu'ek
Mint kapdaukell a palstáta" 3)

Loq mind alás monolja ugyan e
Költeneiben az firtu' jobban
dicitit' az neyeiy eukidmó me-
lejedere, mint firtu' kimeres
pagodái" 4) Bárnindl váltortana
Léha az elletetes fojalnak, a
Költu' levi' kapcsolat váltortan
kallau.

1) Nabukodonosor álma 153. - 2) A rom velle-
me 156. - 3) Az augyalutja 160. - 4) k.o. 162

At ellautélee kövök levo" moe.
gärt a költä" küödelänea, jeltöli.
syaaromind jelaunelönök mon)ä,
ha cöljät eläete:

«Cöl ulän färädni, küödeläni dierö
Ejfelad muuden baft, ahi cälkor
j¹» 1)

A cöljät pedig muuden erastan
a karant beryly emuani helges
foylari emenik noljät laskin s
La ar epiket eläetun, ankot a
muasik emen noljät cölul.

Qui e emicora kövök man muuden
muogäs jut cäljät kor, tot bukda-
cöläni, bitorakäläs, idöclätti laugph-
läs törtinid is se a cäljät kor uen
sit muogäs levero" lusaival van
ar muere: muun a költö" mon)ä:

«Ea ledüt pumbert uen illo" erata'ban

A nira näkküti färädöväj emeniki

Ea kerräjäbreestöt on luogät kövöj²⁾

Ea muclon a küödelänek tot jeltö

tojät a garkota lü'baonlö'ajät
läjje, is totajjt jelt a költö:

a kqj läi, ni'at is vörrünc muuden
talpalattun

Töldät väjratunkel uij'uhäara
näilloa" 3)

1) Kara'ionuor 169. - 2) Rege ar Földj'p'öl
170. - 3) Ej'feli gondolator 197.

B) álléssel: a megfestéséről.

E mozgások eddig csak bizonyos jelenetjelenésekben, az alkabórában már határozottabbá válnak, amelyekben egyes a jelenet megfestéséről, másrészt pedig az anyag átmenetéről beszélek.

A megfestésről folytatást Ma-
dách lírai költésének kötött egy
kötésor kép veresébe

"Pusztá völgj let a föld, méma is kiedes,
É máiodor megújul az égnek ivésége,
Trombiták harsognak s felgynek örvénybe
Szél le auggalokunk dióvölgj tereze")

Mai szóval az égből auggalok, szele-
mek hallanak le az ég, mint já-
kospátiárkának álmaiban s az
nem pusztán atom, nem képződmény
erőse, hanem az élet mindennap
igaztája, a természetes valószínű,
még a létkörzést követel az égből.
arral a magarázattal, hogy augga-
lok jelenik az ideák, a földet
pedig az anyag valami kis rész-
kijel, a költésről pedig az un-
berianolók hírvárakija.

Ei mindon bostoni nének szíves elha-
gyatomából csak egy darabon aj-
bóltol lát, melyen kanyargó egy ci-
kádák: az nem csak költő kép, hanem
annak az igazságok megjelése,
hogy az ideák, az igazságok, végtelen
égbőljából nemcsak, hanem képzés-
gének csak egy kis részletet lát-
nak meg egyszerre, de ez a kevés is
elég arra, hogy célunk irányában
tovább vándorolhatunk.

"Lain! körültem van morog az égből
Barua sük fal a búis láthatár,
Avide felem az égnek egy darabjál
dalom, melyen erillaj irat áll" 2)

Es ez a kis részlet magában megma-
gára'ra neki az élet, mert egy völgj
hogy: "Értelm, mit bír itt lemm a catalus
Értelm oda felem az istenit,
É felemesapnyok, amig kongni lallom
ajtonnal az örök lejtőit" 3)

1) Madách költéséről 176. - 2) Folytatásból 185. -

Ei midon ar, monja:

4 Roulo' nu'vau dore eumberekua
Eppari neutige magoa erito 1)

nyilouin ar feperaki, loy ar ize
wajis a gondolat, ar auzagbau ev
lele'ak, abai ei, asba nait bele.

Et mag' kata'orotabbau jela'ar
a hely, kol lotk profeta navaib, in-
telmeit, profeti'ib, a magasbol
suttozott tana'isnak 2) naveri. 2) I
eki feperakben a mureci dugallas
jeleni a nelemel, ar itleait, a ro',
a tana'is pedig a tesset. Et a tau
a maga teljes tritlarigebau raggos
krau a helyen:

1) Almodom sain ize'vokaij,
Ainde dore nem leu almon,
Eppor tessent bironnyal,
Joltudom e nyugodtan varom 3)

Vajis ar almodoras korben nuletet
eamik, ize, vajak epper valora
fograk valuis ar auzagfal eppit
fograk aritellen magyelleni.

Alma pedig ar, loy nipe mago
epper felkel s meztornija a tau-
gerugi sok igazsag'elavrigos, mi-
vel alenigei bavitovak, s eppu
palkonal varja e pildanitol:

1) Jergesaj, la jo' robova
Gondolom, loy nifem ebret
Kamadar' tart - ei karajiau
Mulljavea-jovoj'e elad 4)

Et a tenamulak, mi is nekesen
varjuk, de sajnos nappor ualesen
vajudia a meztettulese.

A meztettulese tauanau ley
magasab vmetkovisui a mezoit
to inadandó nemelgove'eben
ismeri fel koltöku, ize ar felöle:

1) Ha ember volt, ol új meztettulese,
Ha iten volt, le kelleit jönnie

A nepköve, melyen vaj a tok üll
Hogy atrenvedjen mindan küs vele 5)

Ei e varben ar auzagol kepvirdeli a
nep, maghol a vilag, melyel moztar-

1) H. auzagal utja 162 - 2) Lotk 163. - 3) Linnu 57.
4) H. o. - 5) A mezoit 94

nek is never:

"Az ifju lélek, ha világra lép" 1)
S ezt a sort akár egy értelemértük,
hogy az ifju lélek ember, már vidék-
re költözik, akár úgy, hogy egy ifu lé-
lek fő a világra a természetével:
vegyeredményében mindig, mert
a magyarságnak mindig volt fel-
fajis csak kétféle változata van:

És a nemzeti nemzeti való a
alaktól kezdve képreleltében nem is
mikus csak kivételben történik
melynek bájos leírását a sorokban
adja:

"Jin magyarságát körötte a tér
"Jinca fűzge kivétel mellett.
Hallamék, hallamék a lombban
Stancok lak, melyben korábban" 2)

Vagy midőn az rejeli, hogy:
"Jó az éj varázsa esendővel
Jinca vité a kis esillagok,
Majdandó a nemzeti esendő" 3)

egy újabb képlettel nyújtja a mag-
yarságnak a tanácsokat, melyek a
hallik, kivétel a magyarságban, a raj-
ban, a kis, - és magyarságban egy-
aránt igen! a lelkőfűző ellen-
tétel esendő köröt mindent.
És a magyarságát levezet az
elavultságos legaljából pos-
ványaita, melyek közt: felfaj-
zában Jodomaival a brárol" 4)

Ezen lélek igazságát a felekezéssel
azaj a következő képlettel is. A vere-
lemről elmondható közt a közt is:

"Félátörés, hon, hit, mind egy esendő
De mégis lelkünk éjbol kosta le" 5)

Jaj tessék! meg az Isten egy gond-
latját a Földben is, midőn az terem-
te:

"Jehovahnak....."

Gondolatját ma is a lelt is követke.
Mindentől erősen felát az
igának teszte való öltözködés is
hogy csak az ömül szeri fogadni

1) Előbőncij 107. - 2) Nyári nap 128. -
3) A vaspár 103. - 4) Lóth 163. - 5) A nő terem-
tése 166. - 6) 5) Egy órált naplójából 244.

Log ar emberben van valami 106

islami; és mit e. i. Madril örülte:

«Kacajok, ha hallom mondani

Emberben log égi mikra él? 4

Véjül a költészetnek próbái va.

Lé a talakulási a «Metamorpho-

ti» e. epigrammaja etatanóran

karja be, melyben az i. e. le, mind

alakul át a leány - metamorfózis-

véjül a nagy elismeréssel puata

Körösfej aranyai

Mundareatib telat meggyőző-

désit mererletünk a falat, Log ka-

dait a megfeszítési elnevelési

oly irtelemben is hirdeti; Log ar

primiti erat az anyagban is nagy

által kelnek észre is élnak itt

a földön az emberen utazásban.

Így, tovább meggyőző is nő soran

kére e. költészetünk az élet,

örök nyitvánuláris fensőbb

szellemet karnának fogja fel.

1) Egy örvöl naplója'ból 239.

197
Ej. 2. tétel: A magdiaróüülés.

Ha elismernék a magdiaróüülés
kamat, akkor essék mikroszkópos
következik a magdiaróüülés elme-
lete is, mely a kednek, az anyag-
nak általánosulását hirdeti. A
magdiaróüülésben való két madárak
lirájában teljes fénygel lájnak
ragyogni, mi az látnak bizonyí-
tani, hogy az az életmórával az
subernek legkésőbb vágya a reuul-
seje, mely mag az meretek eró-
csurgátaival is elveneres eró-
vel ragadja magától az ember egy-
lényét. Ha a két elleüésre fogal-
mat összekapcsoljuk, az veszik ére,
hogy a magdiaróüülésre vonatkozó
megjegyzések is érdekesek, melyket
költők lírai versiben elhelyeztet-
ve sokkal nagyobb számban fordultak
elő, mint a magdiaróüülésre vonat-
kozó reflexiók. Ebből viszont azt kell
következtetnünk, hogy a magdiaróüülés
következik érdekes az ember, mint
a magdiaróüülés. Ez utóbbi magdiaró-
valóság, feje; az eláthi pedig reuul-
okaj, az lelkesedelmünk teljes erőfe-
ritésének célja. Az ember pedig
magas lelkesedéssel a börtönökü-
séggel veszi körül a tavolasti célo-
kat, mint a börtönökü leuó" java-
kat. Leikörfejtünk ellentétes eró-
stani foglat képez a kéthöz foglaton
a börtönökü erósiól csak a szám-
ben fejező, a börtönökü nem leuó
lájja csak, éppen az az érte-
súra volt az élet minden kiterjed-
me, baja, örme, vágya, rejteltme
és köthetése.

Madárak költői lelke ihletésje-
ben megjelente az életnek ama
magasitkai, azokat profétai lé-
lekkel, intuitióval ki is nyitva-
nitotta a nekünk kövönsejreket
látandóknak fölfedte a titkok
méllyéget rejtéget.

divája talve van a megdi: -117
esővel gondolatának megjele-
lésével, minse feltételekkel rajong
ette abban az életkorában, hogy
a jövő négy emelete talán nem fog
beszéljendui. Ha pedig a valóság-
dó uapráz elkerülést, éri, repen-
ni kard kelte, leigéne az a ne-
meressé vére, melynek körvonalait
kell keresztelnie e fautáj a' loat-
torában.

Emek a sajátjának létváltó-
zásnak kezdete a dicróéj neve-
ben jelentkezik; kiérdalmeink homi-
utjában a dicróéj tehát egy min-
főlkő empan; épen azis éri, hogy
itt meg nem állhatunk, ha a teljes
megdicsőítéste el akarunk jutni.
arét e gondolatnál tetováros
kétkező, mert a termécses én
a dicróéjre nézve nem tud meg-
teljes bizonyossággal volgálmú s'így
völ:

"Elavált-e a uapráz is a tönjénél
Sax elvált oljár oltaucse-e
Vagy mint a nék elvált az a somok,
Elaug-e a dicróéj is vele? " 1)

A dicróéj kezdete tehát bizonytalán
még máskor is kifejez:

"Vagy nem van el a munka ére?
De melle' b'él tal' unidevéné utat?

És az egy bizonyos, az egyjénél s en-
nek somon hangulata máskor is
Kivén:

"Telovés minit baborék unidevéné mi-
Ment fejéglük is kürd, f'arad is örül " 3)

Avagy:
"Elvált a wellen s hullájára e
Termécses dobla k'arváj f'atylat " 4)

De a nagy költő, kiből a sejtelmek
ereje nemcsak tulaárnyalja a g'arvól-
talán én kétkezősét, hanem lea-
mol e bizonytalansággal s va'ipai-
nak h'ó kitévöl meren magának un-
gának bizonyosságokat, mert minit

1) A kacsó költészet 204. - 2) Pál ös éim 214
3) A kacsó költ. 207. - 4) Fajvirágok 224.

107
Kijepesi magat a his meydi.
etait, a keltkedev eduiben karto-
ratta dunt, 3) Arerit sem edoitik
tokat a keltkedevnel, meri ahi
keltkedik, ar vetkesia sa vetkarben
keineamiek faaduaak, 4) mirot viti-
gor eueke is nel:

„Fajfala'ei, fajfivista keele
Voll, mek ar aubens torjata tade.
Eko' qio ei no' livo' aavaria
haillos lalkimus ovoto' louaba 3)

Fajfai mit ar en neu birt be-
bizonytani neki, axa lit fajfo
keljar kappjarta lalyai, avirt
muiden nej alomual aess valde
kouel, midoi ig not a vorkant oi-
rajja'lor:

„Vidius ott, viditad a drage lalyf.
Sugga lavarot ediet al mokas
Mug alua'nat is vob valora kelt 4)

kegauer fajeri ki meab:
oh kurelam, etak tu oltam avirt:
Egy pen maghove a kegauer dijat
Egy lornu' elat nevedevit 5)
Mehregea hiteina faustajfete
a oronaa:

„Kal! o'kesil-e, vasy kiul tirt a vil?
Koporojat vorit, vasy adou dohaj?
Muidolag, Muidkemo' kivea o'viro?
Ed' muidkemo' felut a lit raggog? 6)

Asut errel a kendaiketellen littel
hiori, kasy keel a tiron lilt is leunie
eletua, kol u'vra, omemaj'ek a ue-
kunka nyujkoll bajviragosaat? 7)
Ereu hiteit ig fajeri ki' mar ut:

... lakkau, miut a viltlag.
„A tiron lilt raggog? 7)

A hitbat faacoo' elueltkedevienek
vajas' konklutidija ar. kasy
... el a leiek mag' tult is a tiron,
„Ei muidut a do're kutorek neu ven a
ott a viltlagu kott, ok vassyon lalyja,
Sfolduunkon eak miut a vaidornuider
kaj fel. 8)

1) An oldo' kalot 147. - 2) H.o. - 3) H.o. 150. -
4) A ha
5) Alalut koltimato 206.
6) Sugga vafala 226 - 7) Hjuu kalya mag 48
8) Eppeli goudelua 197.

Mindaz pedig így megállapítva
látjuk egy másik részt, jött világra le-
kereséi, ková' lelke'nek annidau sor.
jével vágyódik, lamau a'kkor e uer
kara'ba. való' valódorlat' mosza-
matának fejtegetésére s rajzolja
feljajára merint az átváltorás mi-
kintjeit, fozozatait és miódoratait
& folyamat kezdésénél megilovand
bavai karsalmarra's eren sorok:

"Elváltorva aróta uivom is
Tok edes laugu kwijsa megropát" (1)

Ezen váltorások irányja első sorban
a di'vóség utáni törekvésre vezet, mely
a fejesei eljén levő első elkeresésműve-
től kitűnik, melyből a'vót is meggyök-
nyűre a költő, hogy a di'vóség alap-
ja a nappaj. Bárminő' vonarko-
lási nappaj bá'nullatol kell s
di'vóséget arat. S mivel a' lönny
arok a kultúrójekat vevő' évre
arát az embernek nagy tömegének
is első sorban az anyagban jelen-
kerő' nappaj bír kevé' léte'lyal, e'ien
körnek az állag embernek állasa-
ban a nagy vágyonok s a hatalom
kültúrójai' után. A vágyonok
arok pszichológiai alapja e'ien
arumi máis, mi'it a di'vóségre
való' törekvés; melynek első foká-
s a nappaj. A léte' ontón aróian
siri; hogy a me'vörö'ü'le'lek, a lé-
lek vé'jé'ly'lon eren a kapu ju-
lai be.

Azide me'vörö'ü'le'lyen belátja az
ember, hogy a nappaj kultúrójai'
a vágyonok, kívánsok, hatalomak ik
onardnak a földön a ne'vös' ö'ö-
kö'vök nagy öröme'ere, mi'it a' halot-
nak semmi kanna sines, arát a
anardorik fontan a me'vörö'ü'le'lye
vá'j'ó' léte'k a se'v'et di'vósé'j' eu-
léte'ben akar etak elni s'iff a
kivű'vökben vé'li di'vósé'j'ek' fann-
maradui, feltalálui: arát reug
lauga kö'v'etke'ő'kép a kivű'vöröl

1) Fajörö'rajza 216.

"Földünk, mint kis mikra-ell a ^{mindenségben}
A kellesz' kövök ^{liré} ^{éské} ^{és} ^{erak}
A kis mikra ^{egyik} ^{kiind} ^{szöveg}
Ezt a himnust pedig nem a nagy
merek már meg az embernek, hanem
amint látjuk a kősi ereket, és
viteles, és efféle arányok. Így jutunk
az anyagi nagyok fokról a nagy-
munka nagyok körébe, melyeknek
arabban mintén ugyanez törté-
van az elöbbről, jóllehet a nel-
lemi kezeseknek vörsz' ^{vörsz'} a
siker koronára. ^{Ma} ^{ma} ^{ma} ^{ma}
Költő kármusa arra, hogy kérés
a siker, a nagyok, a kérés és a kérés,
még, még

"A kő régi elvan feledve" 2)
A fényes kérésnek is elvan a
szavak a nyomatlanul, amivel hi-
ányzik a munka a kő, az alka-
lom, mely teljességeknek az érvé-
nyességük megmutatja volna. 3)
Ezt a bármilyen kérés, hogy ma-
ny' kérésnek után elvén az ember
erak neve marad meg kis vörs. 4)
A pillanatban ismét a kérésnek
kérésnek bármilyen, midőn így kérés-
kérésnek ön magától:

"Oh kál erdemek-e élm, la mindem
pere
Ezt a feledésnek némi ^{szöveg} ^{szöveg}
és ha az ember, mint a kérésnek
közé a kérésnek is meredek a
nyom nélkül ^{szöveg} ^{szöveg} 6)
És mégis, mégis kérésnek
kérésnek vörsz' ^{szöveg} ^{szöveg} ^{szöveg} ^{szöveg}
mereknek kérésnek után, és a vi-
gat nem elégitheti ki ^{szöveg} ^{szöveg} ^{szöveg}
dicsőnyör:

"Kérésnek a kérés a világot, la oly kérés
Hogy be nem tölti kérésnek vörsz'

1) Epifanyordolatok 196. - 2) M. o. - 3) M. o. -
4) M. o. - 5) M. o. - 6) M. o. 197. - 7) Epifanyordolatok 244.

Öllhatallamul új ar ember - 112 -
Eben a nappalj feláni tördögán. 1)
De mi legyen hát az a nappalj,
mely nem vére el, mely kicéljű,
ha az addigebben nem talab-
hennu meg art. Így kényveriti
öt a lapamataz ar igari, a valódi
nappalj kutatóraia, mely nem
vére el soha s mely képer mű-
ket megdiro: tam; felucygra-
kalui. Ia sors, a végrei nem oly
képerlen, hogy la nomjat adot a
létebe, amink kicéljűre plök
elearta oolua ar utas, öh nem!
s la mezzepeljű madraia lira'ja-
nak gondolatmenetét, amink a
legnagyobb léi problémáinak is
megtaláljuk benne a nyitját.
Elmélkedve e nehéz keirei röl, a
vilajtorénelim nagy alakjára, ki-
magasló jellemre stik tekülete
s többe kört Prutas keményisége
egy tünik fel elötte, mint a kábitok
nappalj fő képrevelője:

"I'm elömben tünik Prutas nagy alakja
Mink en mag nappalja saját önmagában,
Erdem nappaljat öh erlem, hogy nappal
Mert magasro feize nem meg
a sikertöl van 2)

Tették a vilajtorénelim nem bü-
nek, hanem ereinynek dicróiti
Ilyen szempontból mérlegeli Leo-
aidas, a Grueshustok pereplés is.
Kivált pedig az aradi sörre 3) és Pe-
töfi sirjára 4) is epigrammái arrot
leonna ianúságot, hogy felfogása
terint a megdiro: nés nem a kül-
tő nappaliban is nem a sikerben
van, hanem azon emicben,
melyet ar ember képer volt áldozat-
tá valni. Inie tehát erében a
megdiro: nésnek egy harmadik
fokozatát kell megtalálnunk,

1) Ejjeli gondolatok 195. - 2) U. o. 194. -

3) Aradi sörre 248 - 4) Petöfi sirjára 248

113-
mely magantorlalt a vagon-
gial, de még a selemi keretok
kiallo' raggazasainal s dieró'je-
nel is. Erett Madárlt egyé vita-
gorau kúltóbréjek lag a két-
féle nappaj' ávóok; az egyik t.i. itt
a földön már nyilóválnul, lalclom-
ban, feüyeku, ponzában, tikkalaba
bütskékedik, míg a másik itt a
földön nem tud ealj'lon eljutni
s mind ü'vó'ok vad bujtorik a
bajok, s uwevisek tüvő'jében és
csak a halál után j'elutkassik
maggalainal. Az elöbbit "bitortok
nappaj'nak", az utóbbit pedig "va-
lódinak" minősítik s az állige
felölök, lag a "bitortok nappaj'
elvia a sírban, addig a valódi
spó'olcsu kikél ei

"Félitlen képek ufolag felét" 1)
Emmekért kúrdó, fakadó eueberok
az egyé nappaj' kordoró' s la ré'vók
re az élet csak megpróbál talárolak
és uwevisek, ü'vó'olcsu, korok, igy
arizantálja ökel s orral önmagát is.

2) Kúg az euevisek vánuotokra is nappaj'
Mellő'is kijut esillagkorok ad" 2)
Csoay:

"Míg a halál rátorok övök életnek
keruadlatlan koronjával vart" 3)
Es má'ut:

"... ki'vó' uwevisek meuey et ad" 4)
Te mezdieró'ülésnek nem csak az
egyé, hanem az egyé nép is re-
vise lehet, de csak is igy, ha a
kúrdelme'et folyamatra belakapra-
lódik:

"... a nép is meuevisek,
Ha euevisek, gondolkodni fog" 5)
A mezdieró'ülésnek is euevisek ép'ig
mind a dieró'ójnak meuevisek a
nappaj', de lag a mezdieró'ülésnek

1) A halál köllinete 206. - 2) U. o. 209. -
3) U. o. - 4) De la morte gró'no 254 -
5) Mária kúrdelme' euevisek 217 -

Reált vehetünk, minden állól
függ, amikéül értelemünk a talaj-
donképünk, a magdicső¹⁾ és a magpa-
gal. Maga is törékeny a boldogító
szépek után, azért győz a kétség-
ség ereje:

„Magdóttan lelkünk legmélyéig
győzveül a kétségsejérete”¹⁾

Aréi keserőj így:

„Al de kinos éreir bánl egyenlő
Látva életünk, hogy félre leltam,
Látni melles' lenne örökös betárcel
Felyérvén, eddig még sommit van
törvén”²⁾

Folytatva tovább a magdicső ülés
felül való elméletkedéit, arra a
magfűvelére jut, hogy annak felté-
tele is van és pedig igaz vizorú
fessétele t. i. a talaj, hogy megpa-
duljon az ember a föld talajjától.
Sert a gondolatok sok helyen is nyo-
masatman is kifejezi. Erre mondja
pl. hogy a talaj

„Rejtélyes dicsővön a som lombokára
Lajmák nő a puzta kö" felé”³⁾

A talaj költésében "pedig bőven
"kifejezi, hogy csak a talajban, a pu-
tulásban, egyiratsen dicsőüt meg
minden, midon pl. így érkezik:

„Csak a sírnak van éjjeleni keserűs
Veres felé magasba bitor ul”⁴⁾

Aréi az egyiratsen így kö"vönöti,
amint az igazi magpáj, a vellemi
s lelki kívánság vedvelemül
mondani:

„De türelme csak, míg jön az egyiratsen
Aréi üldött magpáj e védellemül”⁵⁾

Csak a sírnak túl van és lehet igazi
dicsőséj, csak ott lehet boldog a
lelek, mely

... Lajmá vőjre azut kovárt elérte
Hát talajra itten a puzta talajját
Cillayor dicsőben csak uorolgyú fűjje
Itt a földön töltött néhány pillanatja”⁶⁾

1) Egy öntül magpájából 200 - 2) Éjjeleni gond. 1944
3) A talaj költéséből 202 - 4) K. o. 204. - 5) K. o. 206
6) Éjjeleni gondolatok 197.

Érteit itt e földön nem is lehet
 sem igazi nappágról, sem megdől-
 esőtőléről so, mert az az első
 nek, az a döbölésnek nappané
 eseményétar tartónk, amit e földön
 kentalan kerestünk, de hogy az a
 várva vár pillanata létünknek
 nem a bráud, hanem nem valóság
 minden kétrőzau kívül hiái évall-
 ja:

"..... lelküna fog elni,
 mert a táng, amelyt köpök letor
 nem jár e földre gparló kőrebe
 Lórnakúrt az üdö sugaritok" 1)

Azide ennek az üdönek vére
 nem lehet a bitortó nappáj" eoa
 valódi, az igazi nappáj, ennek pe-
 dig földi ille a világi nemében
 nappou hántó, fajdalmas év uekés.
 nek eről a valódi nappágról
 így nyilatkozik:

"Ha a valódi nappágnak káron-
 lárjut-
 Manlag-polat, oag véres fevülék,
 Taprot a pör, nieri káronnel uedi
 A törpe, hogyha a nagy elerott" 2)

A nappáj huzását pedig nem az ö
 gyugerege, hanem az aubereu ga-
 nonája itéki elő, mert:

"Öl volgalakú, kirküü az élet,
 Jpávan hajol meg balvayrakelőty,
 Lea a monori leeki cü nemieay
 mely heuyomait lea az érzékany
 Lekkü költőre, arút neki

"Öh faj, faj leüia nappak huzásit
 Minderestöl kirküük tehát, hogy
 a valódi nappágnak, amak, mely
 a megdőlésü léte előkerit, mely
 milliói lea az üdöre, nem e földi
 híker, katalan, kuis, étoeret a kóv-
 kerimna, hanem épen eüenakétey
 a bukás. Igan! a nevedés az, mi-
 vel az élet a valódi nagy jelleusa-

1) Kadrovnik 26. - 2) Ejjeli yonidleton 208.
 3) Uo. 204. - 4) Uo. 205. -

116
nek kedves kedvi nokot, erjűs
Ki az igaz magyágnak legbővebb
az életből, de egyúttal a nevedei,
a napos edei meg a jellemel, az
érleli meg a lelkes a magdicsói-
mármára, ezért mondja fentéges
párhuzal:

„Ha fűszere van, miút kinnük oly igaz
Csaldáistok kerek közelet volt” 1)

És sajátságos a magy. költő a neuo-
dást, amelyre fontos magdicsói-
lái fesséleket tartja, hogy nekünk
meg csak „jó ember” sem lehetünk
erék eszűt:

„Nem is jó ember, Ki nem erjűgöt
Erre meg, mely meg nem áll” 2)

amely csak emélfajta formá-
seleu sok kiki-brándulást, csaldá-
dást, kererwet, kóval sok nevedet
hozott az embernek. Ityan emélt a
Lom. kit, ön feladást a kererwet
vállalnak ömer erjűgöt a emélt:
És felleltem a keltant, az erjűgöt
er iltalok, mert csak eren Kapcsol-
nak emé eszűt az erdöl, mely meg-
dicsói-temi bír:

„És közelet az fűszere a mi
Magy mindereket volt kerek lehe” 3)

Erjűgöt mire teljeseu közelet-
látanak a csaldáistok mert:

„Iha a lapattalás kiki-brándit is
Armezralt mi beiebeten nem eszűt” 4)

hanem csak nyex, mert ez a mag-
dicsói-let, az a keltant, a mag-
yágnak utja és kemmi má, az
az utat járva végig anaga az Is-
kerember is, ezért a magdicsói-
lái leik elmeletében nem eszű-
lódhatunk, ezért a költő is bölse-
leti vizsgálatávalban az Is-
ja az igaz magyágnak legbővebb

1) Maria keltant eméltant 217. - 2) Erjűgöt
örül meg, jűt 244. - 3) 4.0. - 4) 4.0.

miikor a „Mezvallo” e. veritenu isz
isz felole :

„S kerentse vonta a nep' fozuot' a)
Ezerim a kerent jellege minden
nappajnak, mert esikül a jöbör
igazi nappaj nem lehetik, a fötti
munka kivétel nélkül csak „bitor-
lota nappaj” a költö felfogásában.
A mezdiro'ülés tehát csak egy utob-
bi stadiumnak ammak az életfolgya
amának, melyet mindennél a sun-
vedés jelölt, ez a véres, veritéken
kiakódás, mely nélkül mi nem is
nem lehet mezdiro'ülés. Vagyis
nem az dicőül meg, aki világotas
kölölt meg, aki feiglett, künökölt
kappogot, mulatott, halomra gyűjtött
az aranyakat, s élére állított a bau-
kakat, nővel feuekig üritette az
étkezések poharát, hanem csak
az is egyedül az, ki feuekig üri-
tette a neuvadások poharát.

A mezdiro'ülés ilgyenformán máx
bulajdonkép a'váindolás az öröké-
valóságba, miután az ember ott
a földön elvezett esme'ésnek nem
csak képletesen, hanem ténylegesen
érezki a'valóságban. E' ez az élet cél-
ja, ez ömes lélmozgásaink ömes
vévedékének végző törekvése, utaz
erk költönk is megkeröiti, midőn át-
léti, hogy arént helyesse fozu az
embert egy perere a viláigba,

„Vagy ömudatra e'bredve, az
öröké'valóságok a'itaira” 2)

De bármí nekednek künjök is elso'
pillanatra az neuvadások kerentje
ha az öröké'valóságnak legkiseb
lehellete megériintette egyper az
ember lelkét, ömetörve vár amial
bulga alatt : az ember oly neuv-
dellyel tudja az maga'lon ölechi

1) A mezvallo' 94. - 2) Bal'öröme' törjövél 219.

a keresztet, amint amily - 116
munkáját és annak csak gyilólatra le-
het. És azért csüny az ilyen léte-
teljes odaadással az élet keresztje-
nek munkáiban, mert öntönmenő
en éri; tudja, hogy, hogy egyedül a
kereszt képe a lelket a testet idő-
zíteli. Ez kosta létre a mártírok, a
vértanúk, litvánok és mások meg-
hámlatásának seregét és ez ter-
melti munkán is a legnagyobb ka-
raktereket s az emberi lények leg-
kiválóbbjait. Ez a gondolat munka
meg röviden, művészet, tud-
ományt és minden emberi foglat-
ról. Azért a kereszt munkáiban
a legnagyobbak kezdte értekeznek,
hadd tekinthetünk, mert egyedül
azok időzítetnek és megdicőít-
nek. Ennek a bizonyító értekez-
mények előfutárait jelölt az a
kereszt sora:

1) "Armon elonut ey-ey sugar" 1)
annak a gloriás dicőfénynek
szára, mely a munkáiban meg-
kísérte arekát överi. És nem
csak örányg ebben a fényben,
hanem minden dicőnőve lát
az időzül, azért jelenik meg
előtte ilyen kútonos ragyogásban
templomának képe, 2) sőt maga az
új kerület, midőn isz kiáll
feleje:

3) "Te néj látok barát; így ma 3)
A felvételéből tehát bebi-
nyitva láthatjuk, hogy Madásk
világosán és öntudatosan ki-
fejtette a megdicőítés elve-
telét, melynek rövid kiadását
megtalálhatjuk a "Megváltó"
s. kötetében, Col uy ar ize
megdicőítés, miután a test
megdicőítésre komoly fele-
ben ragyog.

1) Fajvirágok 228. 2) Fajvirágok 187.
3) U. o. 189.

7. Fejleszt.

Egyéb vonatkozásai és a
sajátok.

A létkörfejlesztő tanulmányozása
alappán arra az igazságra ju-
tunk, hogy a létkörfejlesztés
és a viszonyjelenségek alakjait,
amennyiben kivétel nélkül
mindent észlelve viszonyokat
feltételek. Az élel önmű-
kált promissóil bizonyos hangu-
latok, kivétel nyomor, s ezek
vagy kellemesek, vagy kellemetlenek,
amint mozgásaink a lé-
tkörfejlesztő irányában, vagy pedig
attól eltérően haladnak. Ha így
visszafordul, hogy észlelve emellett
kifejeződött, vagy a magyarázat egyé-
gentől előzetesek helyettesítés a lé-
tkörfejlesztő követelményeinek meg-
felel, akkor a vidámság, öröm, bold-
ogság értele költi el neműkés-
míg, ha létkörfejlesztés érteleke bá-
rmi oknál fogva sérüléseket szenved,
deh, bánat, szomorúság, sehányolás
vagy rajtnak erő, s ez a kedvetlenység
s kétségbeesésig fokozódik.

Mindazt, amit a vizony-
jelenségek hangulatosára, mint
a hangulatok észlelésére hámos
példát találhatunk; a sok közül
erősebb csak néhányat mutatunk
be igazolásul. Így mindon azt írja:

„Nem mondul meg is, hívünk, hívás,
mert sokon lélekre nem talált,
nyilvános azt, akajja jelerui, hogy
a mozgás megmozdulásának fel-
tevése a sokon lélek, vagyis egy
másik lény, ki bármikor fogva
érteleket mutat. Tehát egy más
lény viszonya nélkül mindeket
mozgás.

Határozó Klamikus Mifejeresé
Vadonok 20.

a viszonyoknak ez a hely:
 „Boctásd meg, egy ponig, ha fele-
 dem
 A rigori társas szabályok¹⁾
 Feledtem, hogy aó s férjre kötött
 Nemest viszonyz nem ~~tör~~ el a
 világ²⁾”

Éme világszoni megnyilatvánul
 ill az a rigori viszony, mely a
 rokonsághoz öme kapcsolja. És
 szinte a természet fókuszában
 működnek határozt viszony-
 beli szabályok, ép oly mintek a
 merész gúnypontjának s a véde-
 lemi közeppontjának társas
 rendszabályai. -

Hajn meretné megölt öcsét
 Jella'mantani, hogy „békéltet
 kebelére siemen”, de a gyilkosban
 keincvniek fakaolnak²⁾, mi azt
 igazolja, hogy a viszonyjelenség
 elsőrangú tényezői a természet
 igazolnak. É viszonyoknak egyik
 főszabályja az u. n. igazság
 fogalma, melyet földi életünk
 ban az igazságolgálatás onto-
 gab. Költünk nem nagy elragas-
 talással nyilatkozni erről az
 igazságolgálatásról,

„Hol igazolta a hűn büntetés
 itél³⁾
 mégis hűvölünk az igazságról
 csak azért, hogy viszonyainknak
 észrejel fennmaradnak, miútt rok-
 ták mondani”, hogy az erkölcsi
 világunk meg legyen mentve.
 Az emberek pedig tudva, vagy ön-
 tudatlanul, de mégis igen gya-
 van az igazság leple alatt csak
 a sikerért, a gőzelenést farsad-
 nak, kiérdemelt s a gőzelenést
 hajlandóan minijér igazságunk
 is deklarálni; az költő szerint:

„Hogy gőzölünk is, elég, bíró' köztölkünk
 megis más len majd, a hit is az éj⁴⁾”

1) Mész egy költőnél 37. - 2) Az első halott 147.
 3) Az utolsó ítélet 176. - 4) A halál költő-
 nete 205.

Ebből követ kérik, hogy ma - 187
hadandó siker, véjérveinges
grövelen mics e földön és ne
is lehet; azok mind s fenev er-
tékü időleges dolgok, mivel az
ember produktál; kivált az igaz-
ság grövelnei nokian leglöbör
fogakörökkel nevedni, mely

„Hívem nártor grö a csarnokotó
Míg az igazság nártor elbaura” 1)

Egy másik nevezetes jelensége az
viszonyoknak a barátság s erőt
még melegebb hangon emlegetik
még a költő, mivel az igazságról
került ki.

„A legnagyobb nem más, mint a
barátság” 2)

És tényleg, ha az ember e két fo-
galmat egybe veti és tüzetesebben
gondolkodik felőle, belátja, hogy a
barátság fontosabb tényezője
morgásuiknak, eselenvisenk
nek és bittorabb előmondítója
sikeréneknek, grövelmunkának,
mivel az igazság; de e kétolónak
fejtegetése már kullaladja sa-
malmányuk kerület.

A viszonyjelenségek a nevezés
fokozatánál ép oly jelenségek, mivel
váltak a területek fokozatánál nyugatra
hogy a nevezés vonatkozó viszony-
jelenségek még a törvények föltö
is állanak, mert azok a husé
sér, valamint a lélek területe
vesnabba maradjait jelenségek:

„Érőkövölő, kúrd a maradj
Együttel töris kulla'mi, máson
Suktán
Eurekadik, ki a földmire háj” 3)

Vagy:
„Itt látnak, hogy aki még enatán
A nép jává él, melyen emelen” 4)

1) Maria Lullókem emleketete 216-

2) Egy utólaglanta 181. - 3) A halál költő
rele 189. -

A nép és az egyes körök fenn-
álló viszonyt e sorok jellemezték:

„A nép... szóra volgyeség
Az egyesek van teremtés is
Ki önkittel görbeit nyakakukáj”¹⁾

Nemkülönben:

„Milliók csak az egyes érzését
növelik
S így len a milliókban az egy em-
beriség”²⁾

Az örült naplójában pedig írta
„maró gúnyjal ottországban korának
felforralt viszonyait, ezek teremtés
relesem minden korban feltalál
latok, mely az ember romlott ter-
méséből fakadnak. Szóval
eljedessenek magunk a megvan
feladó viszonyokkal, ez jelzi azt a
tökéletet, amely a viszony rend-
nek létezését, mely az ideális
létkörfjónak egyedül megfelel.

A viszonyoknál talán már kis-
sebb pessimistikus, de mindenesetre
kritikó jellemezését adja ezekben:
az ember

„Közét, je, felkel fakultatásait
A legerősebb végre csak megél”³⁾

Milyen meg itt mutatónak ne-
hány idézet, mely a hangulatok
terepét s hatását mutatja be.

A viszonyoknál merlelem miak
érdek kinyitást így ezeteli:

„Kis sebet könnyű elrejtenuink, de
A nagyot, ha elrejtés, megöl”⁴⁾

Ez az ember a jellemző, elragu-
dó érdekek, hangulatok egész
örömet övi ki látása a boldog
merlelem felét.

Ha pedig merlelemieci jó irány-
ban haladtak, sikerült üzleti etc-
melegk esetek merlelem magy-
arivalek mutat, hanem mások
mutatásában is örömet élveztek.

1) Maria testvérem emlékeztetése 216.

2) 11.0.217. - 3) Ez örült naplójából 243.

Alföldi uszadék, Ómel, Flóra - 173
"Kékérkór" és más daltai műve
a kedélykitöréseinek jellegzetes
tanúságai; meg van győződve, hogy
a Dal, bot, verelem jövedo, mint
művészetek - Elkísér az élet utján,
s ilyen emlékek az agytagos
és moresu érvel, ha t. i. a terem-
ben, keszes formái s a védelem
helyesen működnek.

A mulatási vagy örömlében
olykor még a reudas, társas va-
bálgatón is tultsni magát, mert
mind jóvőru magyar Könyvpa-
elobálja péruét:

"El veled te ronda bankó
Má'lam nem pénzvedel meg" 2)
Jó kedvben fövölör vágja a pok-
rah 3) errel is mutatni akarván
a jó hangulatot.

Az ide, ha baj fenyegesi e fok-
sokat, sőt ha a venedelemnek em-
esthetősége is fenyegesi: e váltóris
kedélyre is leoverőleg haz s igyanc
az igari érdeke magyar sennel
mel megkivánja, kedélyének han-
gulatai az érdekelni nélsőrejei
Körök csaponyának. Ezt a jelle-
ségei leghivottan tikróri vinnu
a bontagh Pál barátságos 4) 203
költői levele, hol az élet ideál-
jaimak legmélyebb kintellete és
aroknak nevetéjének kétele
Körök hányódának egy megpa-
lódott nív keservei s hangulatai

Értek ép a sennel's fokati-
ban zavarta meg öt a sor, a
csalódás e havában főt ki be-
löle!

"Oh akis a sor idy vadul lovajta,
Közpau leheme annak földi utja?"

1) Procrítát a kalpazomhoz 106-2) H. O. -
3) Poreat 113 - 4) bontagh Pál barátságos
190. - 5) Elveituk 192

Megjártam fogju magját mon. 184-
dani, minél inkább, ki esztély a ned
Zeiben, vagy a védelemben nemcsak
el karoló erapátokat.

És most a viszonyjelenségekkel
maga önmegfigyelésben lévő kedély-
hangulatok reája nérvé inkább
Kedemmelnek voltak, mint Kede-
merek a végén ez az imandul va-
lóságos embergyűlöletre fajult el
keime.

„El, el ne lássak emberialakot,
Életálmám ar'fremt általa”¹⁾

Sőt ki szeretné dolani az egész
emberiséget, s végül ön magát.

Ezek után megemlékeztem
még az emberi lét esztéjeitől, mint
olyan tényezőkről, melyek a létkör-
fejtő szemléletétől következnek.
Az emberi létnek legkisebb esztéje
u. i. az egész, föléje emelkednek
pedig az alioss rendű tényezők
összetételétől: a pár, pártól az
etalád, etaládonból a nemesség,
eraktól a törtek is végül a tör-
tek önmegjelölését a faj, vagy nem-
zet, mely az általa elfoglalt terü-
lettel egyenben alkotja a hon, a
haza, a társadalom fogalmát.

Maddék lírájában csak nem
minden esztéjnek mutat néhány
költészet, kivéve a neurettéje
s a törtek esztéjeit, melyeket saj-
nos - fogalomkinésztől kitorolt
a magántáj balserenésje, pedig
a hon igari, erős fogalmakoz
csak a köbessé ömes esztéje
nemzet hierarchiáján keresztül
juthatunk. Nem egészen, nem
erős az a haza, az a nemzet,
melynek berendezésétől hiányzik
csak egy is a feltorolt tényező kö-
zül. Ha a hiányos fogor emészt
kési zavarokat idéz elő, bizonyára

1) Egy örvül naplójából 246.-

ara nemzeti élet sem lehet
tökéletes, magának harcolni fogga-
tikosak.

De lejjük saját tárgyunkra
s látunk, miut pultékunk meg egy
Társadalmi egyjekeöl madák
lírai költeményeiben. Az egyje-
re vonatkozólag az mondja:

„Önévé mitlé a véjzet az embert
dalkörében mündig o' foglal
Kötép helyt " 1)

És a sor kétségtelenül az egyje
létkörfejto'jeinek vilájos kife-
jezése s a létkörfejto' gyújtópont-
jai s az a kis kötbek hatnak
legvilájosabb s minél magyabb
rendű egyje kört vonala rája
Kötöl az egyje érdek vilájosát, au-
nal megéssen vonatko' o' s
sá'volass fekvő' fokusok.

Társadalmi szempontból első
egyje nek arontam a part kell
kerülmények, mert csak ez van
felmutakva tulajdonképp a lét-
mozgások feltételeivel, amelyek-
ben egy a keresés, miut a keresés
is védelem munkái feltételek
szárokak. Kívánunk meg, melyek
nékül nincs mozgás, így az
egyje „önmagában véde" nem is
létező lény a valóságban. Azért
nemzetes lénye Madák lírai
költészetének, hog az abszolút egyje-
re vonatkozó költemények nem
is léteznek sehol, amint nem is lé-
tezhetnek, mert ilyen ö'nös egyjei
erőket egyáltalában nem ta-
lálunk vinnhangra sehol. Au-
nát hovássu fakadnak a
páros lét magyarázatát tartal-
maró emek, vonatkozhatnak
csak bar a keresésre, a keresre
vagy a védelemre. Ilyen érteleme-
kel volna volna m. n. keresni
vették Kivétel nélkül minit

1) Egy öntül naplója'kól 246.

A családok lét leírásai tar-
talmazzak sok költemény is pl.
„Pücsi-érseken“, „Nyári este“, „Egy
látogatás“, „Őszi“, „Haza érkező-
kor“, „A család képe“, „A rabcsalád“
„Fogadjomból“

A családokról azután a nevesít-
ség és több kiegészítéssel - effelétek
a haza fogalmára tér át a szem-
szeljes odaadással és gyermekre-
vetéssel együtt, a haza felvirulása
az ő boldogsága, slonávanak mostoha
törse minden bármataának külföldje

„Nem volna életemben bánatos per
Ei nem visszumban néma fájdalom
Ha bellemből kitalna drága képed
Ha történet van érsekeni honom“ 1)

És ezen léteggégek bár nem
szólja fel kezdőszerep formában,
ami nem is a költő dolga, mégis
utalni látnak arra, minden így volt:

„Ah a világot pillangó gyűjtésén 2)
Reuderve a városnak nice névű.
Nagyis látja társulatunk olyan
berendezését, mely a kultúregyek
alapján, minő pl. a városi centrum,
de a neves lényegbeli rendje-
nek tulajdonképpen a „vérkerületi-
ségben“ kell gyakorolni.

Foglalkozik végül az emberiség-
nek epelemes fogalmával is, mi-
lőn egy-egy elejét célzással utalni
látunk arra, hogy létmozgásunk a
léteggégek által végelmenyben az
emberiség nagy seregében vannak
el, mely felett ott lety a végtelen
végteleen egy:

„Öröme a dal, és a végtelenek
Végteleen - most meggyugvásai“ 3)

Elmélkedésünk nem fejeződik
be a néveléssel, hogy egy futó pillantás
ne vessünk arra a társulatra
is, megvalósul a nagy tömörítés

1) Slonjibé 253. - 2) Egy örült népfejűtől
243. - 3) Meggyugvás 58.

sajtja mindazokat, kik lét-
mozgásaikban nem vesik figye-
lembe a létkörfajta szabályait.

Bizonyraja ez annak, hogy a lét-
körfajta tulajdonképpen istentör-
vénye az ember természetnek
de melynek paragrafusai eleve-
nem voltak, jelenketnek mindem-
tegy kedésünk előtt. Amint vég-
telen napok a jutalmak, melyek
kel az élet nevéje a létkörfajta
csendes napjának a kitalá-
tásba helyeztet és a jutalmak leg-
nagyobbika a megdicsőítés; azon-
képen rejtve vannak azok a büntet-
ések, melyek a létkörfajta ellen
vétközéssel sújtják. Madách költő
helyen utal ezekre a büntetésekre is,
s azt a hitet vallja ebben a
bekintésben, hogy a bűn önmaga-
ban hordja büntetését is! Így:

„Ei az len a kő, a mi élt eladtál,
a veresem” 1)

Megragán „A gyermekpikkos” nő
tragediája; büntet fogant gyer-
mekét elássa, míg maga is véges
vel nyomorult életének.

Hasonló körülmények lakol
Mabukodmowt király, ki elpusztítá
népét s egyedül maradván egy ma-
tult világ felett

„S hantalan zokogva, kisércsötet” 2)

Íme ezekben foglalhatunk össze
Madách lírai költészetének gon-
dolatvilágát; sorolhatunk volna
fel még sokkal több idézetet is,
de mindezek a más vázolt lét-
körfajta keretében foglalhatunk
volna csak helyet s olyan idézetet
pedig, mely e gondolkodási vár-
laton kívül esne, hiába keressük
Madáchnál, mert sem mála, sem
semmiféle más iróniát sem ta-
lálhatunk!

1) Egy versgyűjtéshez 1891. - 2) Mabukodmowt
200. oldalra 150.

Tartalom:

I. rész. Meghatározások. 0 old.

1. fejezet. A létkörfejtő fogalma ... 1. "
2. fejezet. A lét meghatározása 3. "
3. fejezet. A létmozgás irányja és minősége ... 5. "
4. fejezet. A létmozgások mozgási erői ... 8. "
5. fejezet. A létkörfejtő tevékenysége 10 "
6. fejezet. Vitonyjelenségek 13 "
7. fejezet. A megdicsoültetés 16. "
8. fejezet. Egyéb vonatkozások ... 18 "

II. rész. Vitonyjelenségek ... 20 "

1. fejezet. A lét várművelésének ... 21 "
2. fejezet. A teremtés fogalma 33 "
3. fejezet. A név fogalma 49. "
4. fejezet. A védelem művelés körfejtő köréppont 66 "
5. fejezet. Hármias ducok és páros ducok ... 78 "
- a) tétel: hármias ducok ... 78. "
- b) tétel: páros ducok ... 83. "
- c) aljtétel: a mozgási replák: 84. "
- d) aljtétel: a mozgások anyag: 85. "
- e) aljtétel: ellentétes mozgások 89 "
- f) aljtétel: az általánosulások eredményei: 92 "
6. fejezet. A megdicsoültetésről ... 97 "
- a) tétel: a nemléte és anyag közt való mozgás ... 98 "
- b) tétel: a megdicsoültetés ... 103 "
- c) tétel: a megdicsoültetés ... 107 "
7. fejezet. Egyéb vonatkozások és a ... 119 "